

FAKULTA PŘÍRODOVĚDNĚ-HUMANITNÍ A PEDAGOGICKÁ

Katedra: Filosofie
Studijní program: Specializace v pedagogice
Studijní obor Historie – humanitní studia
(kombinace):

**Vybrané drogové problémy mládeže mezi 14. až 16.
rokem věku**

Selected Drug Issues within the 14–16 Age Group

Bakalářská práce: 11 – FP – KFL – 093

Autor:
Markéta TĚTHALOVÁ

Podpis:

Adresa:
Davídkova 670/51
180 00, Praha 8 – Libeň

Vedoucí práce: Mgr. Marie Holá
Konzultant: Mgr. Hynek Šála

Počet

stran	grafů	obrázků	tabulek	pramenů	příloh
67	–	3	–	–	8

V Praze dne: 1. června 2011

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI

FAKULTA PŘÍRODOVĚDNĚ-HUMANITNÍ A PEDAGOGICKÁ

Katedra filosofie

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(pro bakalářský studijní program)

pro (kandidát): Markéta Těthalová

adresa: Davídkova 51, Praha 8 – Libeň, 18000

studijní obor (kombinace): Specializace v pedagogice: Historie – Humanitní studia

Název BP: Vybrané drogové problémy mládeže mezi 14. až 16. rokem věku

Název BP v angličtině: Selected Drug Issues within the 14–16 Age Group

Vedoucí práce: Mgr. Marie Holá

Konzultant: Mgr. Hynek Šála

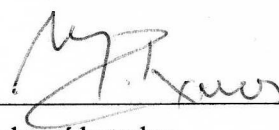
Termín odevzdání: Květen 2011

Poznámka: Podmínky pro zadání práce jsou k nahlédnutí na katedrách. Katedry rovněž formulují podrobnosti zadání. Zásady pro zpracování BP jsou k dispozici ve dvou verzích (stručné, resp. metodické pokyny) na katedrách a na Děkanátě Fakulty přírodovědně-humanitní a pedagogické TU v Liberci.

V Liberci dne 19. dubna 2010

děkan

vedoucí katedry

Převzal (kandidát): MARKÉTA TĚTHALOVÁ

Datum:

7. června 2010

Podpis:

Markéta Těthalová

- Název BP:** VYBRANÉ DROGOVÉ PROBLÉMY MLÁDEŽE MEZI 14. AŽ 16. ROKEM VĚKU
- Vedoucí práce:** Mgr. Marie Holá
- Cíl:** Zmapovat a porovnat zjištěnou situaci užívání vybraných návykových látek (alkohol, tabák, marihuana) u dospívajících (14–16 let) na vybraných základních a středních školách.
- Požadavky:** Shromáždění a studium dostupné literatury, pravidelné konzultace.
- Metody:** Analytická a kritická práce s dostupnou literaturou, empirické terénní šetření (dotazníkové šetření).
- Literatura:** KALINA, K., KOL.: Drogy a drogové závislosti: mezioborový přístup. 2 sv. Praha: Úřad vlády České republiky, 2003. ISBN 80-86734-05-6
Kolektiv autorů sdružení SANANIM: Drogy: otázky a odpovědi. Praha: Portál 2007, ISBN 978-80-7367-223-2
KREJČÍŘOVÁ, O., GOLDOVÁ, V.: Soubor přednášek z konference Prevence drogových závislostí - stále aktuální téma : Vsetín 2007, Vsetín: Město Vsetín, komise prevence kriminality, 2008. ISBN 978-80-254-1309-8
McGRATH, Y.: Prevence užívání drog mezi mladými lidmi: přehled dostupných informací: nejnovější výzkumné poznatky. Praha: Úřad vlády České republiky, 2007. ISBN 978-80-87041-16-1
MRAVČÍK, V., PEŠEK, R., ŠKAŘUPOVÁ, K., ORLÍKOVÁ, B., ŠKRDLANTOVÁ, E., ŠTASTNÁ, L., KIŠŠOVÁ, L., BĚLÁČKOVÁ, V., GAJDOŠÍKOVÁ, H., VOPRAVIL, J.: Výroční zpráva o stavu ve věcech drog v České republice v roce 2008. Praha: Úřad vlády České republiky. 2009. ISBN 978-80-87041-99-4
NEŠPOR, K.: Prevence problémů působených alkoholem a drogami u mládeže, Praha: Sportpropag, 1992. ISBN neuvedeno

Čestné prohlášení

Název práce: Vybrané drogové problémy mládeže mezi 14. až 16. rokem věku

Jméno a příjmení autora: Markéta Těthalová

Osobní číslo: P08000720

Byl/a jsem seznámen/a s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zejména § 60 – školní dílo.

Prohlašuji, že má bakalářská práce je ve smyslu autorského zákona výhradně mým autorským dílem.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědom povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Bakalářskou práci jsem vypracoval/a samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím bakalářské práce a konzultantem.

Prohlašuji, že jsem do informačního systému STAG vložil/a elektronickou verzi mé bakalářské práce, která je identická s tištěnou verzí předkládanou k obhajobě a uvedl/a jsem všechny systémem požadované informace pravdivě.

V Praze dne: 1. 6. 2011

.....

Markéta Těthalová

Poděkování

Mé poděkování patří všem, bez kterých by tato práce nemohla vzniknout. Mimořádný dík patří vedoucí práce Mgr. Marii Holé za ochotu a podnětné rady při psaní mé bakalářské práce. Chtěla bych také poděkovat ředitelům základních a středních škol v Liberci, kteří mi umožnili provést dotazníkové šetření ve vybraných třídách a učitelům, kteří mi uvolnili prostor ve svých hodinách. Za trpělivost a podporu bych ráda poděkovala partnerovi, celé své rodině a přátelům.

VYBRANÉ DROGOVÉ PROBLÉMY MLÁDEŽE MEZI 14. AŽ 16. ROKEM VĚKU

RESUMÉ

Tato bakalářská práce podává přehled o vztahu mladistvých k alkoholu, cigaretám a marihuaně a mapuje situaci jejich užívání na vybraných základních a středních školách. Čerpá ze soudobé literatury a renomovaných evropských výzkumů (*Evropská školní studie o alkoholu a jiných drogách ESPAD*, *Flash Eurobarometer – Young People and Drugs* a *Health Behavior in School-aged Children*), zároveň také přináší výsledky z regionálního dotazníkového šetření. Výzkum proběhl na 4 školách a analýza zpracovává data 104 respondentů. Výstupem jsou i materiály využitelné pro další (např. genderovou) analýzu. Závěrem přináší práce možná řešení drogové problematiky a věnuje se především prevenci ve škole i v rodině.

Klíčová slova: dospívající, návykové látky, alkohol, cigarety, marihuana, závislost, výzkum, dotazník, prevence

SUMMARY

This thesis gives an overview of behavioral habits of young people in relation to alcohol, cigarettes and marijuana. It monitors the situation in the terms of consumption and usage within selected elementary and secondary schools. As the source it uses contemporary literature and the prestigious European Research (*European School Survey Project on Alcohol and Other Drugs ESPAD*, *Flash Eurobarometer – Young People and Drugs* and *Health Behavior in School-Aged Children*). It also declares results of given habits in regional survey. Research was conducted at 4 schools and the data analysis processed 104 respondents. Results are also part of this analysis available for further use (eg. gender studies). Thesis provides possible solutions to drug problems and focuses primarily on prevention of school and family.

Key words: adolescents, addictive substances, alcohol, cigarettes, marijuana, addiction, research, questionnaire, prevention

ZUSAMMENFASSUNG

Diese Bachelorarbeit bietet die Übersicht über die Einstellung der Jugendlichen zu Alkohol, Zigaretten und Marihuana und beschreibt die Situation ihres Missbrauchs an den ausgewählten Grund – und Mittelschulen. Es wurde aus der gegenwärtigen Literatur und aus den renommierten europäischen Forschungen ausgegangen (z.B. *Die Europäische Schülerstudie zu Alkohol und anderen Drogen*, *Flash-Eurobarometer-Umfrage – Jugendliche und Drogen* und *Die Kinder- und Jugendgesundheitsstudie*), zugleich bringt sie auch die Ergebnisse aus der regionalen Umfrageuntersuchung hervor. Die Forschung verlief an 4 Schulen und die Analyse bearbeitet Daten der 104 Respondenten. Das Ergebnis sind die Unterlagen, die man auch für eine andere Analyse (z.B. eine Genderanalyse) verwenden kann. Zum Schluss zeigt die Arbeit mögliche Lösungen der Drogenproblematik und widmet sich hauptsächlich der Prävention in der Schule und in der Familie.

Schlüsselwörter: Jugendliche, Suchtmitteln, Alkohol, Zigaretten, Marihuana, Drogenabhängigkeit, Forschung, Umfrage, Prävention

OBSAH

ÚVOD	9
ÚVOD DO PROBLEMATIKY	11
Kritika literatury.....	11
Úvod do drogové tematiky	13
Problémy způsobené drogami.....	23
Psychický vývoj mladistvých	25
DROGY A MLADISTVÍ.....	28
Jak vybrané drogy chápe společnost?	28
Vybrané drogy na školách	34
Drogy a školní řád.....	40
VÝZKUM NA VYBRANÝCH ŠKOLÁCH	45
Předpoklady výzkumu	45
Analýza výzkumu	46
Reflexe výzkumu	49
MOŽNÁ ŘEŠENÍ PROBLÉMU.....	51
Prevence	51
Informovanost.....	56
Kde hledat pomoc?.....	57
ZÁVĚR	59
POUŽITÁ LITERATURA.....	61
DALŠÍ ZDROJE.....	64
SEZNAM PŘÍLOH.....	67

ÚVOD

Bakalářská práce se zabývá vybranou drogovou problematikou mládeže – konkrétně alkoholem, cigaretami a marihuanou v souvislosti s věkovou skupinou 14 až 16 let, tedy studenty devátých ročníků základních škol a prvních ročníků středních škol. Má zkoumat a kriticky hodnotit dostupnou odbornou literaturu a snažit se o komplexní pohled na danou problematiku – pokusit se vysvětlit důvody, proč je (a zda vůbec) mládež náchylná k experimentování se zakázanými látkami, tyto látky určit a blíže představit. Téma sleduje aktuální problematiku zneužívání legálních i nelegálních drog školní mládeží, snaží se ji přiblížit tak, aby ji pochopili právě učitelé a rodiče dětí, kteří jsou těmi nejpovolanějšími v řešení tohoto problému.

Autorka definuje pojem *droga* a vysvětlí jeho různé možnosti výkladu. V rámci kontextu uvede informace o historii užívání návykových látek a základů represivních protidrogových opatření z minulého století, které otevřely cestu moderní legislativě a zdravému postoji k návykovým látkám. Dále by měla rozdělit návykové látky do skupin a tyto skupiny dále přiblížit a odůvodnit. Představit v České republice nejčastěji se vyskytující návykové látky a popsat jejich pozitivní i negativní účinky. Nezastírat, že užívání drog může přinášet libé pocity, protože právě to je nejčastější chyba některých preventivních programů, které potom mládež, která již s nějakou drogou zkušenost má, pokládá za lživé, protože často jsou jejich první zkušenosti s drogou pozitivní – kdyby byly negativní, nemuseli bychom se touto problematikou vůbec zabývat. Přesto je ale nutné podrobně popsat nejčastější problémy, které užívání návykových látek způsobuje – závislost, rozpory se zákonem, nemoci a například psychické problémy.

Důležitým bodem práce je přiblížení biologického a psychologického vývoje mladistvých a s tím související socializace a začleňování se do mládežnických skupin, které ve velkém ovlivňují smýšlení jedince. Rozepsat společenské přístupy k drogové kultuře a vysvětlit možné důvody velké tolerance vybraných látek. Dále popsat situaci školní mládeže a přístupy škol – rozebrat vybrané části školních řádů a naznačit, jak by se měla škola k problematice postavit.

Cílem je také zmapovat a analyzovat situaci na vybraných základních a středních školách v městě Liberci a to pomocí dotazníkového šetření. Struktura pokládaných otázek by měla vycházet z renomovaného evropského výzkumu, abychom zabránili začátečnickým chybám, ke kterým při provádění a zpracování výzkumu vychází. Bakalářská práce dále výsledky výzkumu vyhodnotí a analyzuje.

Poslední, čím se bude práce zabývat, jsou možnosti prevence mezi mládeží, protože ačkoli je faktická znalost problému zásadní, nestačí sama na boj proti němu – k tomu je potřeba cíleného působení a nejlépe takového, které problémům předchází, nikoli jen likviduje jejich následky.

ÚVOD DO PROBLEMATIKY

Kritika literatury

Tato bakalářská práce vychází z celé řady publikací a studií, které vysvětlují určité dílčí otázky a můžeme se o ně opřít při dokazování výsledků výzkumů. Pro větší komplexnost zde některé z nich blíže představíme.

Jednou z hlavních publikací, z níž čerpáme informace, je kniha *Drogy – otázky a odpovědi* kolektivu autorů ze sdružení Sananim. Kniha je psána velmi přehledně a přístupně, je na ní znát, že autoři jsou odborníci z praxe, kteří přibližují práci s mladými drogově závislými lidmi – publikace je totiž primárně určena rodičům a známým mladých. Krom podrobného popisu jednotlivých návykových látek, jejich složení a působení, které byly významným zdrojem pro úvodní kapitolu, přináší také celou řadu kazuistik a rad, jak postupovat v konkrétních případech – právě proto příznačný název *Drogy – otázky a odpovědi*. Autoři nezastírají, že návykové látky mohou u uživatelů vyvolávat libé pocity, ale snaží se čtenářům vysvětlit, jaká jsou úskalí a dopady jejich užívání. Další součástí knihy je také slangový slovníček a seznam důležitých kontaktů. Publikaci vydalo nakladatelství Portál, které je také vydavatelem řady odborných slovníků citovaných níže.

Celá řada prací, o které se práce opírá, potom vychází pod záštitou Národního monitorovacího střediska pro drogy a drogové závislosti – tím je dvoudílná studie Kamila Kaliny a kolektivu *Drogy a drogové závislosti: mezioborový přístup*, která přináší celou řadu odborných článků skrze širokou škálu drogové problematiky, nebo například stěžejní studie ESPAD 2007, přinášející výsledky Evropské školní studie o alkoholu a jiných drogách, konkrétně pro Českou republiku. Zkušenosti z empirického šetření, jeho výsledky a interpretace výsledků byly pro práci opravdu velmi přínosné, zvláště v případě výzkumu, kdy bakalářská práce využívá stejných otázek, aby mohlo ve výsledku dojít k jejich porovnání s původním výzkumem – kapitola Výzkum na vybraných školách – Reflexe výzkumu.

Další knihou, která se nabízí, je dílo Miroslava Nožiny – *Svět drog v Čechách*. Publikace značně rozsáhlá, ale naprosto nedostačující – autor se vůbec

nezmiňuje o alkoholu a cigaretách jako o drogách – v úvodu sice v rámci jedné definice přiznává, že alkohol je také považován za drogu, jinak jej ale vůbec dále netematizuje, cigarety nezmiňuje vůbec a to ani v kapitole věnované základnímu a střednímu školství a drogám. Dokonce píše, že „*Nejvíce drogově závislých bylo mezi gymnazisty, jejichž rodiče jsou vysokoškoláci, což v tomto případě naznačuje negativní vliv liberálního prostředí.*“¹ Proti tomu ale stojí výsledky studie ESPAD, ve které se uvádí, že „*děti rodičů s nízkým vzděláním jsou častěji denními i silnými kuřáky (28,7 %, respektive 9,3 %) a častěji konzumují nadměrné dávky alkoholu (20,6 %) oproti svým vrstevníkům z rodin, kde rodiče mají vyšší vzdělání (18,5 % denních kuřáků, 5,3 % silných kuřáků, 16,3 % častých konzumentů alkoholu.*“²

A dále píše, že pouze 3,3 % dotazovaných s drogou (myšleno lehké a tvrdé drogy) nikdy do styku nepřišlo,³ což je trochu zavádějící číslo, vzhledem k tomu, že dnešní evropské výzkumy ukazují něco jiného – *Flash Eurobarometer 158 „Young people and drugs“* oproti tomu uvádí, že roku 2004 14 % respondentů (2002 to bylo 16 %) odpovědělo, že nezkoušeli žádné drogy a žádné uživatele drog ani neznají.⁴ Právě tato publikace je pro práci opravdu přínosná, ačkoli se jedná o mnohem širší pole výzkumu, protože věková kategorie mladých je až 24 let a protože zjišťuje a interpretuje data ohledně více druhů drog. Co je ale přínosné – tematizuje cigarety, alkohol a marihuanu a nejen tvrdé drogy. Zároveň se hodně zaměřuje na sociální stránku drogové problematiky, bohužel spíše u mladých lidí, kteří již dosahují horní hranice 24 let.

Velmi užitečným se stal *Soubor přednášek z konference Prevence drogových závislostí – stále aktuální téma* z konference ve Vsetíně, kde jednotliví přednášející rozebírají témata drogové prevence. Problémem této publikace je její forma – texty přepisované velmi ledabyle, se spoustou pravopisných a jiných chyb, pokud je přepisována diskuze, chybí zápis dotazu – zaznamenána je pouze odpověď

¹ NOŽINA, Miroslav: Svět drog v Čechách. Praha 1997, s. 242.

² CSĚMY, Ladislav, CHROMINOVÁ, Pavla, SADÍLEK, Petr: Evropská školní studie o alkoholu a jiných drogách ESPAD – Výsledky průzkumu v České republice v roce 2007. Praha 2009, s. 30.

³ NOŽINA, Miroslav: Svět drog v Čechách. Praha 1997, s. 244.

⁴ EOS Gallup Europe: Young people and drugs, [online]. Directorate-General “Press and Communication”, June 2004
URL: <http://ec.europa.eu/public_opinion/flash/fl158_en.pdf> [cit. 2010-11-13].

přednášejícího. Přesto jsou ale informace zde uvedené užitečné a práce z nich v několika případech čerpá.

Pokud se jedná o odborné lékařské hledisko, práce čerpá ze starší, ale přesto stále velmi výborné publikace Jaroslava Skály *Závislost na alkoholu a jiných drogách*, která je učebnicí lékařství a patologie užívání drog.

Psychologickou stránku mladistvých zaštiťuje publikace Rity L. Atkinson *Psychologie* poskytující komplexní psychologický přehled i s přesahem do jiných disciplín a kniha Jana Čápa a Jiřího Mareše *Psychologie pro učitele*, která je krom přínosu pro práci také dílem, který by si měl přečíst každý pedagogický pracovník.

Samozřejmě nesmíme zapomenout na publikace českého guru drogové a závislostní problematiky, bývalého primáře psychiatrické léčebny v pražských Bohnicích Karla Nešpora, který je velmi (možná až přespříliš) plodným autorem a propagátorem knih o prevenci alkoholové a jiné závislosti. Napsal celou řadu publikací, které jsou sice velmi přínosné, ale některé z nich nepřinášejí příliš nového a spíše se opakují. Přesto je musíme opět zařadit na pomyslný seznam povinné literatury pedagoga i rodiče.

Úvod do drogové tematiky

Co je to droga?

Definice drog se různí a není možné uvést takovou, proti které by někdo neprotestoval. Podle lékařského slovníku je droga „*látka přírodní či syntetická, která má dvě základní vlastnosti: (a) ovlivňuje prožívání reality (→psychotropní efekt), (b) může vyvolat závislost*“.⁵ Původ výrazu je zřejmě v holandském slově *droog*, které znamená suchý, nebo ve španělském výrazu pro koření – *droga*.⁶ Slovo *droga* nemělo dříve tak pejorativní nádech jako dnes – to je patrné například i v angličtině, kde *drug* znamená jak drogu, tak také lék.

Obdobná je definice Moniky Psotné, která tvrdí, že droga je jakákoli látka, upravená surovina nerostného, rostlinného anebo živočišného původu, která je, při

⁵ VOKURKA, Martin, HUGO, Jan: Velký lékařský slovník. Praha 2006, s. 210.

⁶ Tamtéž, s. 210.

vstupu do živého organismu, schopná změnit jednu anebo víc jeho funkcí. Za drogu tedy můžeme považovat všechny přírodní, syntetické a polosyntetické látky, které jakýmkoli způsobem vpravené do organismu mohou za určitých okolností vyvolat onemocnění – závislost a to jak psychickou, tak i fyzickou tím, že přímo či nepřímo působí na centrální nervovou soustavu.⁷

Třetí definice, kterou zde uvádíme, je nejstručnější – slovem droga označujeme „*jakýkoli prostředek (kromě jídla), který na základě chemického působení mění fungování organismu.*“⁸

Posledně jsou často za drogy považovány látky nelegální (marihuana, kokain, heroin), i když je to terminologie zavádějící – legislativa se různí stát od státu.⁹

Historie drog

Drogy byly, jsou a budou součástí lidské historie. Lidé měli vždy blízko k rostlinám, které jim pomáhaly navodit stavy, jakých bylo těžké jinak dosáhnout. Hledali zábavu, relaxaci, únik, transcendentno... Už od starověkého Egypta je známo víno. Dále byly (zne)užívány rozličné byliny, kořínky a houby. Ruku v ruce šla medicína a užívání přírodních látek jako zdroje náboženských stimulantů. Stav opilosti nebo „užití si“ kdysi nebýval primárním cílem – posvátné rostliny byly dostupné pouze privilegovaným šamanům a kněžím.

První zmínka o lékařském využívání marihuany je v knize čínského císaře Shen-Nunga z roku 2735 před Kristem.¹⁰ Obyvatelé Jižní Ameriky již za doby Aztéků žvýkali listy keře, který je dnes zdrojem pro jednu z nejrozšířenějších drog – takzvanou drogu vyšších vrstev – kokain. Další místní rostlinou je kaktus Peyotl – účinnou látkou je zde meskalin.¹¹

Starověcí Řekové praktikovali posvátné rituály – mystéria, ve kterých svou roli hrála intoxikace různými omamnými látkami.

⁷ PSOTNÁ, Monika: Droga, in: KREJČÍŘOVÁ, Olga, GOLDOVÁ, Věra: Soubor přednášek z konference Prevence drogových závislostí – stále aktuální téma. Vsetín 2007, s. 17.

⁸ ATKINSON, Rita, L.: Psychologie. Praha 2003, s. 210.

⁹ McGRATH, Yuko, SUMNALL Harry, et. al.: Prevence užívání drog mezi mladými lidmi: přehled dostupných informací: nejnovější výzkumné poznatky. Praha 2007, s. 15.

¹⁰ Drug Rehabs – The History of Drugs

URL: <<http://www.drug-rehabs.org/drughistory.php>> [cit. 2010-11-19].

¹¹ KALINA, Kamil: Drogy a drogové závislosti 1: mezioborový přístup. Praha 2003, s. 84.

Středověk byl ve znamení čarodějnických procesů a tažení proti všelijakým mastičkářům, kteří využívali některé psychedelické látky.

Koncem 18. století se v Evropě habilitovalo opium, původně pocházející ze Sumeru, posléze rozšířené v Řecku (odtud pochází i název) a mohutně v Číně – známé jsou opiové války s Anglií. Opium se stalo drogou umělců – užíval ho Baudelaire, Poe, Balzac nebo například Picasso a Borroughs.¹²

Další drogou intelektuálů je již zmiňovaný kokain – ve své terapeutické praxi ho využíval Sigmund Freud. Svůj boom zažil kokain za první světové války. Roku 1903 USA zakázaly používání této látky v nápojích – kokain dal jméno oblíbení Coca Cole.

V roce 1898 byl v Německu syntetizován heroin – zamýšlený jako nenávyková náhrada za morfin. Jeho výroba byla v USA zakázána v roce 1924.¹³

Konec třicátých let byl ve znamení tažení proti marihuaně, padesátá léta chtěla dát sbohem LSD. Oproti tomu léta šedesátá přinesla ve znamení hnutí hippie obrovský vzestup psychedelických látek. V roce 1961 byla ratifikována jednotná úmluva OSN o omamných látkách – další úmluvy následovaly v letech 1971 (Úmluva o psychotropních látkách) a 1988 (Úmluva OSN proti nedovolenému obchodu s omamnými a psychotropními látkami). Spolu s končícím dvacátým stoletím nastupovala stále přísnější protidrogová politika.¹⁴

Jak se drogy dělí?

Existuje několik způsobů dělení a kategorizace návykových látek. Základní způsoby, které v této práci naznačíme, jsou tyto:

- a) dělení drog podle původu
- b) dělení drog podle rizika vzniku závislosti
- c) dělení drog podle působení na lidský organismus
- d) dělení drog podle dostupnosti

¹² KALINA, Kamil: Drogy a drogové závislosti 1: mezioborový přístup. Praha 2003, s. 85.

¹³ Drug Rehabs – The History of Drugs

URL: <<http://www.drug-rehabs.org/drughistory.php>> [cit. 2010-11-19].

¹⁴ KALINA, Kamil: Drogy a drogové závislosti 1: mezioborový přístup. Praha 2003, s. 54 a 86.

Existuje samozřejmě celá řada dalších způsobů dělení – co autor, to trochu odlišný systém, ale tyto čtyři jsou zřejmě nejpřehlednější.

Ad a) Dělení drog podle původu je zřejmě nejjednodušší. V podstatě jde o to, rozdělit návykové látky na látky přírodní a látky uměle vytvořené – syntetické. Mezi přírodní drogy patří například marihuana nebo opium a mezi drogy syntetické extáze a pervitin. Mezistupeň těchto dvou kategorií tvoří drogy polosyntetické, které vznikají syntetizací účinných látek z přírodnin – takto je například z listů keře koka syntetizován kokain nebo z opia vyroben heroin.

Ad b) Tímto způsobem dělíme návykové látky na drogy měkké (lehké) – ty, u kterých je menší riziko vzniku závislosti, a drogy tvrdé (těžké) – riziko vzniku závislosti je velké. Ačkoli toto dělení hraje velkou roli pro tuto práci (právě alkohol, cigarety a marihuana se řadí výhradně mezi měkké drogy), je ve skutečnosti dost zavádějící protože musíme brát v potaz osobní dispozice uživatele – na každého totiž drogy působí trochu jinak a závislost vzniká po různě dlouhé době – viz dále *závislost*.

Ad c) Dělení drog podle působení na lidský organismus je dělením, které preferují vědečtí pracovníci. Je exaktní a přehledné. Pro účely práce jsme zvolili dělení nejčastěji uváděné v medicínské literatuře.

- opioidy a opiáty (heroin, opium, methadon)
- stimulancia (pervitin, kokain)
- halucinogenní drogy (LSD, lysohlávky)
- analgetika (léky proti bolesti)

Ad d) Dělení drog podle dostupnosti na legální a nelegální je v každém státě jiné, bereme tedy v potaz pouze legislativu České republiky. Mezi návykové látky legální patří alkohol, tabák, těkavé látky, léky. Nelegální návykové látky jsou halucinogeny, konopné drogy, opiáty, stimulancia a taneční drogy. Tímto tématem se zabývá zákon č. 379/2005 Sb. O opatřeních k ochraně před škodami působenými

tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů.

Drogy užívané v ČR

Je těžké zmapovat stále se měnící drogovou scénu, protože obliba drog se mění a samozřejmě jsou užívány drogy nové (Tomuto tématu se dále věnuje publikace *Nové syntetické drogy – charakteristika a hlavní rizika*. Jejimi autory jsou T. Páleníček, P. Kubů a V. Mravčík. Knížku čítající 40 stran vydal v roce 2004 Úřad vlády ČR.). Proto jsme v přehledu drog užívaných v ČR zmínili ty nejdůležitější z těch, které jsou jmenovány v nařízeních vlády číslo 455/2009 Sb. a 467/2009 Sb. Dále přidáváme alkohol a nikotin, které jsou legální pouze částečně – viz dále. Účinkům alkoholu, nikotinu a konopných drog se věnujeme podrobněji, protože jsou hlavním předmětem této práce. Nezmínit ale ostatní by bylo chybou – drogy spolu vždy souvisí. Kromě toho by mohly být zmíněny i některé zneužívané léky, ale to již není předmětem této práce – je to ovšem možností k dalšímu výzkumu.

Heroin – původně náhrada za opium, sloučenina 3,6-diacetylmorfin ($C_{21}H_{23}NO_5$) je jednou z nejnebezpečnějších drog, i když původně vznikl jako náhražka za opium (zaschlá šťáva z nezralých makovic), řadíme ho proto mezi opiáty. Heroin se vyskytuje jako hnědý prášek, nebo hrudka. Nejčastější užití je injekčně – začínající uživatelé ale vzhledem k povědomí o nebezpečnosti drogy zkoušejí nejdříve kouření nebo inhalaci. Z finančních důvodů (nedochází k takové ztrátovosti drogy) potom sahají po stříkačce. Heroin má trvalý účinek na centrální nervovou soustavu – dochází k celkovému útlumu a apatii. Opiáty jsou vysoce návykové látky – vzniká jak fyzická, tak psychická závislost. Injekční aplikace s sebou také nese velké riziko infekčních chorob jako je žloutenka nebo virus HIV.¹⁵

¹⁵ Kolektiv autorů sdružení SANANIM: Drogy: otázky a odpovědi. Praha 2007, s. 168–174.

Morfin – neboli morfium je alkaloid opia ($C_{17}H_{19}NO_3$), využíván jako silné analgetikum (lék proti bolesti). Název je odvozen od řeckého boha snů – Morfea. Stejně jako heroin účinkuje na CNS – tlumí dýchací soustavu.¹⁶

Buprenorfin (Subutex®, Suboxone®, atd.) – syntetický opiát ($C_{29}H_{41}N_1O_4$), tablety užívané při substituční (substituce = náhrada) léčbě závislosti na opiátech. Rozpouští se pod jazykem. Účinky jsou oproti heroinu slabší. I když se jedná o léčivo, užívání vede k závislosti. Pokud je užíván jako tableta z lékárny, jsou jeho rizika menší – neobsahuje škodlivé příměsi. Dá se ovšem užívat i injekčně, což přináší opět nebezpečí infekce.¹⁷

Methadon – syntetický opiát ($C_{21}H_{27}NO$), roztok rovněž užívaný při substituční léčbě – na rozdíl od Subutexu není dostupný na lékařský předpis – je poslední možností, když jiné způsoby léčby selhaly. Účinky jsou podobné heroinu a morfinu.¹⁸

Kokain – bílý prášek ($C_{17}H_{21}NO_4$), vyráběný z jihoamerického keře koka, řadíme mezi stimulační drogy. Opakované užívání (nejčastěji šňupáním) vede k euforii a možným halucinacím. Člověk závislý na kokainu bývá družný a upovídaný. Účinek přetrvává velmi krátce. Kokain je silné anorektikum. Závislost na stimulačních drogách je zpravidla pouze psychického rázu – odvykání s sebou přináší velkou únavu a opakující se „chutě“ na drogu. Stimulancia jsou velkou zátěží pro kardiovaskulární systém.¹⁹

LSD – diethylamid kyseliny lysergové ($C_{20}H_{25}N_3O$), halucinogen syntetizovaný teprve v minulém století. Při intoxikaci dochází k poruše kontinuity prožívání, změně perspektivy a halucinacím. Důležitý je *set* a *setting* – duševní stav uživatele a okolnosti užívání. V případě, že nebudou příznivé, hrozí takzvaný *bad*

¹⁶ VOKURKA, Martin, HUGO, Jan: Velký lékařský slovník. Praha 2006, s. 589.

¹⁷ Kolektiv autorů sdružení SANANIM: Drogy: otázky a odpovědi. Praha 2007, s. 171-172.

¹⁸ VOKURKA, Martin, HUGO, Jan: Velký lékařský slovník. Praha 2006, s. 569.

¹⁹ Kolektiv autorů sdružení SANANIM: Drogy: otázky a odpovědi. Praha 2007, s. 164–166.

trip, který může způsobit nepříjemný zážitek, ale i trvalé psychické poškození. Závislost se zpravidla nevyskytuje.²⁰

Extáze (MDMA) – tato „taneční droga“ byla původně patentována jako lék na hubnutí. Svým účinkem je řazena na pomezí halucinogenů a stimulantů. Vyskytuje se v podobě tabletek různých tvarů a vzorů. Složení tablet nebývá standardní (stejně jako u dalších syntetických drog). Kombinace extáze s jinými drogami zvyšuje pravděpodobnost vážných zdravotních následků. Hlavním účinkem je neklid, nespavost a pocit empatie. Při užití hrozí hypertemie (přehřátí organismu), která může vést až k úmrtí.²¹ Závislost na extázi není běžná, ale dlouhodobé užívání ji může způsobit – zároveň hrozí i toxická psychóza.

Pervitin (Metamfetamin) – bílý až nažloutlý prášek ($C_{10}H_{15}N$) patřící do rodiny stimulancií. Typické je pro něj užívání šňupáním, mnohem častější je ale aplikace injekční. Jeho detekce v moči je možná i po 14 dnech. Po odeznění budivého efektu a euforie přichází „dojezd“ – celkový útlum organismu provázený nepříjemnými pocity.²²

Lysohlávka (Psilocybin) – další halucinogen, tentokrát přírodní – v podobě malých houbiček rostoucích i v naší zeměpisné šířce. Po pozření dochází ke změně vnímání reality a halucinacím – přichází buď euforie, nebo pocit šílenství.²³ Závislost a rizika jsou obdobná jako u LSD.

Alkohol – chemická sloučenina ethylalkohol neboli ethanol (C_2H_5OH) vzniká kvašením cukrů (vyšší koncentrace vzniká destilací) a je podstatou alkoholických nápojů, jako jsou například pivo, víno a lihoviny. Pokud mluvíme o alkoholu, máme na mysli nápoje, ve kterých je ethanol v určitém množství zastoupen.

Alkohol je zdánlivě stimulant, ale spíše oslabuje. Říká se, že působí jako sexuální stimulant, což ale není pravda. Důvodem pro toto tvrzení je zřejmě fakt, že

²⁰ Kolektiv autorů sdružení SANANIM: Drogy: otázky a odpovědi. Praha 2007, s. 157–160.

²¹ KALINA, Kamil: Drogy a drogové závislosti 1: mezioborový přístup. Praha 2003, s. 200–202.

²² Kolektiv autorů sdružení SANANIM: Drogy: otázky a odpovědi. Praha 2007, s. 164–166.

²³ Tamtéž, s. 159.

alkohol odbourává zábrany a uživatel tak může dělat věci, které by za střízlivého stavu nikdy neudělal – to platí pro nadměrné užití. Alkohol působí na centrální nervový systém a jeho účinky se projevují již po malém množství – mají dopad na rychlost reakcí, úsudek, rozhodování a koordinaci pohybů. Snižuje práh bolesti a ve vysokých koncentracích má vliv na dýchací soustavu a krevní oběh, což může zapříčinit i smrt. Nebezpečné hazardování se zdravím je kombinování alkoholu s jinými drogami – alkohol většinou jejich účinky znásobí.²⁴ Další nebezpečí, které s alkoholem (ale i s některými jinými návykovými látkami) souvisí, je jeho požití před řízením motorového vozidla – jak již bylo naznačeno, alkohol má vliv na rychlost reakcí a bývá proto častou příčinou dopravních nehod. Podle statistiky vedené na dopravně informačním webu iBESIP.cz bylo v roce 2009 řidiči pod vlivem alkoholu způsobeno 4 992 nehod.²⁵

Mezi další rizika alkoholu patří i jeho výroba, protože při nedokonalém kvašení vzniká směs tvořená ethanolem a methanolem, který je silným nervovým jedem a po jeho požití hrozí poškození zraku až slepota. Po jednorázovém nadměrném užití alkoholu následuje kocovina, za kterou je zodpovědný toxický acetaldehyd.²⁶

Riziko vzniku závislosti je relativně vysoké – závislost je fyzická i psychická. Dlouhodobé užívání alkoholu může být příčinou života ohrožující závislosti.

Typy závislosti na alkoholu:²⁷

- typ alfa – pití pro ulehčení problémů
- typ beta – příležitostné pití
- typ gama – závislost na alkoholu, preference piva a destilátů
- typ delta – chronická konzumace alkoholických nápojů
- typ epsilon – epizodická závislost – pozorujeme delší období (i úplné) abstinence

²⁴ Kolektiv autorů sdružení SANANIM: Drog: otázky a odpovědi. Praha 2007, s. 138–141.

²⁵ iBesip – Dopravní nehody zaviněné pod vlivem léků a drog v roce 2009

URL: <http://www.ibesip.cz/999_Dopravni-nehody-zavinene-pod-vlivem-leku-a-drog-v-roce-2009> [cit. 2010-11-13].

²⁶ LEDVINA, Miroslav, STOKLASOVÁ, Alena, CERMÁN, Jaroslav: Biochemie pro studující medicíny II. díl. Praha 2009, s. 446–450.

²⁷ SKÁLA, Jaroslav: Závislost na alkoholu a jiných drogách. Praha 1987, s. 44–46.

Je důležité zdůraznit, že jednotlivé typy závislostí se nevyskytují samostatně – spíše se naopak překrývají.

Zajímavým faktem, i když bohužel pro Českou republiku typickým, je nízké číslo počtu celoživotních abstinentů – pouhých 2,6 %.²⁸

Nikotin – silně toxický rostlinný alkaloid ($C_{10}H_{14}N_2$) obsažený v tabáku. Nejčastější forma užívání je kouřením (další formy jsou žvýkací nebo šňupací tabák). Nikotin se do těla vstřebává v plicích (kouření cigaret) nebo v ústní dutině (dýmka, doutník, žvýkací tabák) – závisí to na rozdílném PH kouře. Rozdíl mezi doutníkem a cigaretou je také v množství spalovaných látek – cigareta k původním 4 – 5 tisícům chemických látek přidává ještě cca 700 aditiv – například pro ladné vinutí kouře – a dále asi 60 látek karcinogenních.²⁹ Negativní vliv na organismus má tedy nejen nikotin, ale i ostatní tabákové složky spalované kouřením.

Smrtelná dávka nikotinu je okolo 80mg, ale tolerance se u jedince velmi rychle zvyšuje. Nikotin působí jako mírný stimulant a zvyšuje krevní tlak. Nikotin po určité době vyvolává silnou psychosociální a posléze i fyzickou závislost.³⁰ Odvykací stav často doprovází nervozita, úzkostné stavy a nezvladatelná touha po cigaretě. Tyto příznaky se objevují už několik hodin po vykouření poslední cigarety. Protože drogová závislost na nikotinu vzniká díky vytvoření receptorů v mozku, které na nikotin reagují a které po vysazení cigaret nezmizí, je pro bývalé silné kuřáky téměř nemožné kouřit pouze příležitostně.³¹ Hrozí jim, že se ke zlozvyku opět natrvalo vrátí.

Konopné drogy – cannabinoidy jsou získávány z dvoudomých rostlin – konopí indické (*Cannabis indica*) a konopí seté (*Cannabis sativa*).³² Další druhy se pěstují pro technické účely. Nejbližším příbuzným z řádu *Cannabaceae* je chmel obecný (*Humulus lupulus*).³³

²⁸ CSÉMY, Ladislav, CHROMINOVÁ, Pavla, SADÍLEK, Petr: Evropská školní studie o alkoholu a jiných drogách ESPAD – Výsledky průzkumu v České republice v roce 2007. Praha 2009, s. 22.

²⁹ KALINA, Kamil: Drogy a drogové závislosti 1: mezioborový přístup. Praha 2003, s. 205.

³⁰ Kolektiv autorů sdružení SANANIM: Drogy: otázky a odpovědi. Praha 2007, s. 142 a 144.

³¹ KALINA, Kamil: Drogy a drogové závislosti 1: mezioborový přístup. Praha 2003, s. 206.

³² VOKURKA, Martin, HUGO, Jan: Velký lékařský slovník. Praha 2006, s. 481.

³³ KALINA, Kamil: Drogy a drogové závislosti 1: mezioborový přístup. Praha 2003, s. 174.

Psychoaktivní látkou je zde THC. Konopí se řadí mezi látky s halucinogenními účinky. Cannabinoidy v lidském těle působí na specifické receptory v mozku a slezině – CB₁ a CB₂. V lékařství se konopí využívá jako analgetikum. Po požití se první příznaky objevují po cca 30 minutách, přičemž vyvolané stavy vrcholí až po 5 hodinách. Při užití ústy (zpravidla jako součást pokrmů či v mléce) a ne kouřením je pravděpodobnější předávkování, protože nástup stavů je delší a netrpělivý uživatel vezme další dávku.³⁴ Obecně bývá dávkování nepravidelné a závisí na množství a kvalitě drogy, které má uživatel k dispozici. U pravidelných uživatelů hraje svou roli i množství drogy, které zůstalo v těle od posledního užití.³⁵ Stopy THC v těle zůstávají až několik měsíců (u silných uživatelů) a lze je zjistit pomocí testů.

V ČR je konopí užíváno nejčastěji kouřením směsi tabáku a marihuany (takto jsou označovány sušené listy a květenství samičích rostlin)³⁶ – marihuanové cigarety jsou slangově nazývány *jointy*, pro kouření jointů připadá rovněž slangový výraz *hulení*. Další formou užívání je hašiš (zformovaná sušená pryskyřice).³⁷ Marihuana pěstovaná v tuzemsku má většinou obsah psychoaktivních látek cca 2–8 %, dovážená se pohybuje v rozpětí 6–14 % a lze také sehnat speciálně upravenou formu, kde je až 20 % aktivních látek. Pokud mluvíme o hašiši, tam je toto číslo větší – až 40 %.³⁸

Nelze hovořit o fyzické závislosti a závislost psychická bývá spojována s životním stylem. Pravidelní uživatelé mívají problémy s krátkodobou pamětí, ztrácí motivaci k běžným věcem a muži mohou mít problémy s potencí. V některých případech se mohou vyskytnout i případy toxické psychózy a úzkostné stavy, psychóza ale není příliš častým jevem.³⁹

³⁴ Kolektiv autorů sdružení SANANIM: Drogy: otázky a odpovědi. Praha 2007, s. 155.

³⁵ KALINA, Kamil: Drogy a drogové závislosti 1: mezioborový přístup. Praha 2003, s. 176.

³⁶ VOKURKA, Martin, HUGO, Jan: Velký lékařský slovník. Praha 2006, s. 550.

³⁷ Tamtéž, s. 338.

³⁸ KALINA, Kamil: Drogy a drogové závislosti 1: mezioborový přístup. Praha 2003, s. 175.

³⁹ Kolektiv autorů sdružení SANANIM: Drogy: otázky a odpovědi. Praha 2007, s. 156.

Problémy způsobené drogami

Užívání drog s sebou přináší celou řadu problémů. Některé z nich jsou viditelné na první pohled, některé z nich nepoznáme, pokud se přímo nezaměříme na jejich hledání, protože často vyplují na povrch až po delší době, kdy už je mnohem obtížnější je řešit. V této části práce jsou rozepsány jak problémy vzniklé užíváním alkoholu, cigaret a marihuany, tak i jiných drog. Protože jak již jsme řekli – drogová scéna spolu souvisí. Důsledky užívání drog, zde popsané, byly vybrány podle zprávy o evropském výzkumu *Young people and drugs*⁴⁰ – zvolili je sami respondenti:

Závislost

Diagnostikovat závislost na alkoholu nebo jiných drogách je problematické – přesné tabulky a směrnice neexistují a tak lékaři postupují podle údajů, které jim poskytne okolí pacienta, jeho zevnějšek nebo například množství požité drogy zjištěné testem. Cílem diagnózy je prokázat pravidelné zneužívání jedné či více druhů návykových látek a posléze se pokusit stanovit jeden z **typů závislosti**.⁴¹

- I. stadium – integrace: mladiství jsou orientováni na skupinu, užívání drogy v partě jako snaha zapadnout.
- II. stadium – ztráta koherence: jednotlivec se od party odpoutává, začíná drogu užívat i sám.
- III. stadium – dezintegrace: jedinec už nevyhledává partu, ale pouze drogu. Rozpadají se rodinné a partnerské vztahy, jedinec není schopen kontrolovat narůstající množství potřebné drogy.

*„Závislost na alkoholu je směs choroby a nedisciplinovanosti. Jde o chorobu, která život deformuje a zkracuje. I v abstinenci nedisciplinovanost přetrvává a dlouhodobý efekt léčby ohrožuje. Je třeba, aby se pacienti učili sebevládě a sebekontrolě, na kterou stačí. Na kontrolu pití nestačí.“*⁴² Pacienta nelze

⁴⁰ EOS Gallup Europe: Young people and drugs, [online].

URL: <http://ec.europa.eu/public_opinion/flash/fl158_en.pdf> [cit. 2010-11-13].

⁴¹ SKÁLA, Jaroslav: Závislost na alkoholu a jiných drogách. Praha 1987, s. 149–153.

⁴² Tamtéž, s. 14.

ze závislosti vyléčit, pouze uzdravit – to znamená, že možnost opakovaného abúzu (nadužívání) stále hrozí. Závislost lze také vypěstovat na více drogách najednou. Většina lidí, kteří užívají tvrdé drogy, také zároveň kouří nebo pije.⁴³

Konflikty se zákonem

Užívání drog není v České republice na rozdíl od 7 dalších států EU postihováno.⁴⁴ Nelegální je držení drogy, distribuce a výroba drog. Trestným činem je držení množství drogy většího než malé, ale i menší objem není legální – postihován je pouze jako přestupek.

„Kdo neoprávněně pro vlastní potřebu přechovává v množství větším než malém omamnou látku konopí, pryskyřici z konopí nebo psychotropní látku obsahující jakýkoli tetrahydrokanabinol, izomer nebo jeho stereochemickou variantu (THC), bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.“⁴⁵

Pokud uživatel nabídne například joint svému kamarádovi, už to může být klasifikováno jako distribuce omamné látky. Když uživatelům dojdou peníze na drogu, část z nich si je opatří nelegální činností – buď dealerstvím (prodejem drogy) nebo třeba krádežemi.

Dívky závislé na tvrdých drogách se často uchylují k prostituci. Dále do této kategorie patří řízení pod vlivem návykových látek, které je též zakázáno a postihováno.

Psychické problémy

Psychotropní látky, jak už z jejich názvu vyplývá, mají vliv na lidskou psychiku. To, co ale může být někdy příjemné, může jindy způsobit vážné problémy – stihomamy a psychózy. Intoxikovaný ztrácí kontakt s realitou a může se ve snaze utéci před výplody vlastního mozku přiklonit až k sebevraždě. Psychické problémy může způsobit například i marihuana.

⁴³ Kolektiv autorů sdružení SANANIM: Drogy: otázky a odpovědi. Praha 2007, s. 17.

⁴⁴ ZÁBRANSKÝ, Tomáš: *Užívání drog v EU: legislativní přístupy*. Praha 2005, s. 24.

⁴⁵ Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění zákona č. 306/2009 Sb., § 283 – Nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy.

URL:<<http://www.trestni-rizeni.com/NovyTZ/zvl07.html>> [cit. 2011-03_25]

Nákaza infekčními chorobami

Jak jsme již zmínili, injekční užívání návykových látek s sebou nese celou řadu rizik – jedním z nich je i nákaza infekční chorobou po použití společné jehly. Ačkoli je veřejnost relativně vysoce obeznámena s tímto nebezpečím, uživatelé k tomuto způsobu časem „sklouznou“ – začínající vzhledem k povědomí o nebezpečnosti drogy zkoušejí nejdříve kouření nebo inhalaci. Z finančních důvodů (nedochází k takové ztrátovosti drogy) potom sahají po stříkačce, kterou nakonec začnou i sdílet. Mezi choroby, které jsou tímto způsobem přenosné, řadíme zejména hepatitidu typu C a virus HIV, který způsobuje onemocnění imunitního systému AIDS.

Jiné zdravotní problémy

Další zdravotní problémy, které mohou drogy způsobovat, jsou u injekčně aplikovaných drog různé vředy a záněty žil – toxikoman hledá na svém těle vždy nové a nové nerozpíchané místo, kde by mohl drogu aplikovat. Tabákové výrobky obsahují krom nikotinu celou řadu dalších složek, jejichž spalování a vdechování do těla je příčinou ucpávání krevních cest a také možným původcem rakoviny. Nesmíme také zapomenout na celkové oslabení organismu a náchylnost k dalším chorobám.

Psychický vývoj mladistvých

V této práci se zabýváme chováním žáků devátých tříd a prvních ročníků středních škol. Tedy adolescentní mládeže ve věku od 14 do 16 let.⁴⁶ Také můžeme mluvit o starším školním věku.⁴⁷ Toto období je pro ně v mnohém formujícím, mladý člověk dosahuje nebo již dosáhl pohlavní dospělosti a utváří se jeho vlastní identita jako jedince odděleného od rodiny.⁴⁸

⁴⁶ ATKINSON, Rita, L.: Psychologie. Praha 2003, s. 99.

⁴⁷ ČÁP, Jan, MAREŠ, Jiří: Psychologie pro učitele. Praha 2007, s. 213.

⁴⁸ ATKINSON, Rita, L.: Psychologie. Praha 2003, s. 99.

Na osobnost a sebevědomí mladých lidí má velký vliv nástup puberty a s tím spojený růst sekundárních pohlavních znaků (= druhotné pohlavní znaky – vznikají působením pohlavních hormonů v pubertě. Patří sem například růst pubického ochlupení a prsů, mutace a změna rozložení podkožního tuku).⁴⁹ Chlapci dozrávající později jsou se svým tělem méně spokojeni, ale stejné poznatky výzkumníci zaznamenali i u dívek, které naopak začaly dozrávat dříve.⁵⁰ Dívky i chlapci věnují totiž zvýšenou pozornost svému zevnějšku. Někteří psychologové o pubertě tvrdí, že je druhým obdobím vzdoru – dítě se osvobozuje od závislosti na rodičích a začleňuje se do skupiny vrstevníků.⁵¹

Období adolescence je, jak jsme již zmínili, spojováno s vývojem lidské identity. Podle J. J. Rousseaua dochází v tomto období k takzvané *krizi identity* – jde o období konfliktů a zařazování se do nových sociálních rolí.⁵² Adolescent „zkouší“, která role mu jak pasuje a často jich vyzkouší celou řadu. Zároveň se snaží o ucelený soubor hodnot a názorů, a když tyto hodnoty vyznávají jejich blízcí (například rodiče, učitelé) identifikují se s nimi, což jim značně usnadní hledání identity – mají svůj vzor.⁵³ Pokud si člověk nedovede svou krizi identity vyřešit a přikloní se k negativní formě, naruší tak tím zdravý vývoj osobnosti. Tento moment nazývá Erik Erikson *konfuzí identity*.⁵⁴ Adolescent se snaží odpovídat na otázky „Kam směřuji?“ a „Kdo jsem?“. ⁵⁵ Erikson dále píše, že „*Adolescentní mysl je v podstatě myslí moratoria, psychosociálního stádia mezi dětstvím a dospělostí, mezi morálkou, kterou si osvojilo dítě a etikou, kterou si má vytvořit dospělý. Je to ideologická mysl... která nejjasněji mluví k adolescentovi, jenž dychtí po ujištění od svých vrstevníků a jenž je připraven najít potvrzení v rituálech, vyznáních a programech, které současně určují, co je zlé, nebezpečné a nepřátelské. Pátrajíc po sociálních hodnotách, které řídí identitu, setkává se člověk s problémy ideologie.*“⁵⁶ Hodně záleží na vztazích s vrstevníky.

⁴⁹ VOKURKA, Martin, HUGO, Jan: Velký lékařský slovník. Praha 2006, s. 828.

⁵⁰ ATKINSON, Rita, L.: Psychologie. Praha 2003, s. 101.

⁵¹ ČÁP, Jan, MAREŠ, Jiří: Psychologie pro učitele. Praha 2007, s. 234.

⁵² HARTL, Pavel, HARTLOVÁ, Helena: Psychologický slovník. Praha 2009, s. 279.

⁵³ ATKINSON, Rita, L.: Psychologie. Praha 2003, s. 102.

⁵⁴ ČÁP, Jan, MAREŠ, Jiří: Psychologie pro učitele. Praha 2007, s. 214–215.

⁵⁵ ATKINSON, Rita, L.: Psychologie. Praha 2003, s. 102.

⁵⁶ ERIKSON, Erik: Osm věků člověka. Praha 1996, s. 15.

Psychický vývoj mladistvých jde tedy ruku v ruce s vývojem ve skupině – socializací. Tento termín znamená „*proces, kterým se jedinec začleňuje do sociální skupiny, přičemž si osvojuje normy ve skupině panující, její hodnoty, učí se sociálním rolím spojeným s určitými pozicemi a dalším dovednostem a schopnostem... těžiště procesu leží v dětství a mládí a jeho výsledkem je vytvoření... sociální identity*“.⁵⁷ Člověk hledá svou sociální identitu i v rámci různých skupin.

Skupiny, do kterých jedinec patří, jsou skupiny vlastní; skupiny, o jejichž existenci ví, ale nepatří do nich, jsou skupiny cizí. Oba druhy se mohou stát skupinou referenční (teorii rozvinul R. K. Merton) – tedy skupinou, se kterou se jedinec ztotožňuje, přičemž ideální je, pokud se jedná o skupinu členskou. V případě, že referenční skupinou je skupina nečlenská, snaží se člověk dosáhnout členství tím, že si osvojuje její normativní a hodnotový systém – napodobuje vzorce chování. Například „*deviantní chování řady mladých lidí z „dobrých rodin“ se vysvětluje vlivem „špatné party“, kdy referenční skupinou zde může být konkrétní parta nebo celá subkultura*“⁵⁸, která uspokojí jejich potřebu uniknout z dosahu dospělých a touhu být ve společenství stejně smýšlejících.⁵⁹

Důležité je ale zdůraznit vliv rodiny na vývoj dítěte – i děti z dobře fungujících rodin se setkávají s takzvanou „špatnou partou“, ale mají mnohem větší sílu odolávat jejím negativním vlivům.⁶⁰

⁵⁷ JANDOUREK, Jan: Sociologický slovník. Praha 2007, s. 220.

⁵⁸ PETRUSEK, Miloslav: Sociologie. Praha 1992, s. 53.

⁵⁹ Tamtéž, s. 49-54.

⁶⁰ HELLER, Jiří, PECINOVSKÁ, Olga: Závislost známá neznámá. Praha 1996, s. 42-43.

DROGY A MLADISTVÍ

Jak vybrané drogy chápe společnost?

V práci se zabýváme alkoholem, tabákem (pro potřebu této práce budu pracovat pouze s cigaretami, protože množství doutníků a tabáku je u mládeže mizivé a tudíž irelevantní) a marihuanou. V prvních dvou případech se jedná o drogy v české republice legální – jejich prodej je omezen pouze věkovou hranicí 18 let a vyšší daňovou zátěží. Spotřební daň u tabákových výrobků a alkoholu je jedním z významných zdrojů příjmů peněz do státní pokladny – je to logické, protože když vezmeme v úvahu, kolik financí musí stát vydat na zdravotní výlohy pacientům, kteří trpí nemocemi způsobenými kouřením a alkoholismem (sem můžeme zařadit například i nehody způsobené pod vlivem alkoholu nehledě na to, že alkohol také negativně ovlivňuje pracovní výkony lidí,⁶¹ jejichž výdělky jsou také zdrojem příjmů státu), není divu, že se chce nějak kompenzovat. Úlohou státu také je realizovat protidrogovou politiku a podílet se na prevenci – viz dále kapitola Možná řešení problému, podkapitola Prevence.

Problémem, který se vyskytuje nejen v České republice, je přístup veřejnosti k alkoholu a cigaretám. Velká část společnosti je totiž nepovažuje přímo za drogy a neuvědomuje si rizika vzniku závislosti. Obecně lze říci, že s přístupem lidí k cigaretám to není tak vážné jako s názory na alkohol. Prakticky každý dnes ví, že cigarety mohou způsobovat závislost, rakovinu a mnoho dalších nepříjemností. Přístup k nim je lehce negativní, přesto si veřejnost s kouřením dětí a mladistvých moc starosti nedělá – když vidí kouřit školáky, tak jen pokrčí rameny, sice nesouhlasně, ale jde dál.

Hlavně alkohol ale berou lidé a i rodiče mladých lidí na lehkou váhu. Často se setkáváme s přístupem, kdy rodičům nevadí, že jejich nezletilé dítě pije alkohol nebo se dokonce (pravidelně) opíjí, hlavně když jejich holka/kluk nekouří. Dospělí lidé si neuvědomují rizika alkoholu proto, že je sami také často pijí a nepřijde jim to divné nebo nějak zvlášť nebezpečné. Opak je však pravdou. Lidské tělo se vyvíjí

⁶¹ SKÁLA, Jaroslav: Závislost na alkoholu a jiných drogách. Praha 1987, s. 109.

postupně a organismus mladého člověka ještě není zcela u konce procesu vývinu – některé látky na něj proto působí odlišně. Stejně jako matka nedovolí svému malému dítěti pít kávu, protože na to není jeho tělo připraveno, tak i alkohol působí jinak na tělo dospělého a jinak na tělo dítěte.⁶²

„Všeobecná tolerance ... činí z alkoholu tzv. společenskou drogu. Česká společnost je tradičně velmi tolerantní nejen vůči pravidelnému pití alkoholických nápojů, ale také vůči excesivnímu pití. ... Tolerantní normy dospělých utvářejí postoje dětí a mladých lidí k alkoholu. Mládež velmi brzy přijímá pití alkoholu jako normální součást a doprovodný jev sociálních kontaktů.“⁶³

Třetí drogou, kterou se zde zabýváme, je marihuana – vybrali jsme ji proto, že je zřejmě drogou mezi mládeží nejpreferovanější – mladí lidé totiž alkohol a cigarety, stejně jako jejich rodiče, mají tendenci vynechávat ze seznamu drog, protože nejsou „tolik nebezpečné“. Marihuanu potom řadí také k „bezpečným“ drogám, protože má přece i prokazatelné léčebné účinky,⁶⁴ tak zlehčují její další dopad. Pokud někdo fetuje, tak je to mnohem horší, než když „jenom“ *hulí*⁶⁵.

Musíme si uvědomit, že jednotlivci do značné míry kopírují jednání společnosti a pokud mají potom rodiče dětí laxní přístup k zmiňovaným látkám, tak je zcela pochopitelné, že ani jejich děti nebudou tyto látky pokládat za nebezpečné drogy. V tom ale právě tkví jejich největší nebezpečí – nejsme dostatečně připraveni na boj s nimi.

Drogy ve filmu

Renomovaný internetový server The Internet Movie Database našel 899 filmů⁶⁶ a televizních seriálů, označených klíčovým slovem „drug use“ (užívání drog). Více než 500 nálezů měla také slovní spojení „drug dealer“ (drogový dealer), „drug addict“ (drogově závislý) a „drug addiction“ (drogová závislost).⁶⁷ Samozřejmě, že

⁶² NEŠPOR, Karel: Prevence problémů působených alkoholem a drogami u mládeže. Praha 1992, s. 5.

⁶³ MATINÁK, Nikolaj: Praxe obecní policie v boji proti alkoholismu mládeže, in: KREJČÍŘOVÁ, Olga., GOLDOVÁ, Věra: Soubor přednášek z konference Prevence drogových závislostí – stále aktuální téma. Vsetín 2008, s. 10.

⁶⁴ KALINA, Kamil: Drogy a drogové závislosti 1: mezioborový přístup. Praha 2003, s. 175.

⁶⁵ Pozn. autora: slangový výraz pro kouření marihuanových cigaret.

⁶⁶ IMDb – Best „Drug Use“ Titles

URL: <<http://www.imdb.com/keyword/drug-use/>> [cit. 2010-12-7].

⁶⁷ IMDb – Keyword Search – Drug

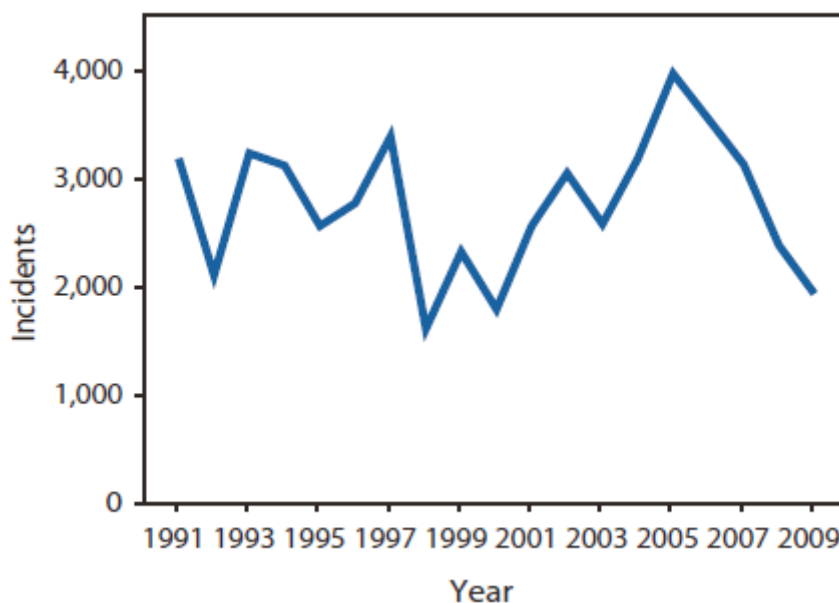
se některé filmy objevily ve více vyhledáváních, ale přesto nejsou tato čísla vůbec zanedbatelná. Na prvním místě (podle počtu hlasujících uživatelů) se objevil kultovní film kontroverzního režiséra Quentina Tarantina – *Pulp Fiction*. Film, ve kterém velká část hlavních postav užívá drogy. Netvrdíme, že filmy, ve kterých se objevují drogy, jsou špatné a měli bychom je zakázat, protože negativně ovlivňují děti a mladistvé. Pouze uvádíme jeden ze zdrojů identifikace mladého člověka s drogami – je velmi snadné sklouznout k užívání nebo „pouze“ ke zlehčování účinků návykových látek, pokud jsou spojené s vaším filmovým hrdinou. Nejčastější drogou zobrazovanou ve filmu je cigareta. Filmů, ve kterých se kouří, je nespočet, databáze našla na výraz „cigarette smoking“ (kouření cigaret) více jak 5000 záznamů.⁶⁸ Za všechny jmenujme film režiséra Jima Jarmusche – *Kafe a cigára*. Jak již název filmu napovídá, jedná se o sérii povídek, jejichž postavy mají jedno společné – pijí kávu a kouří cigarety. Po uvedení tohoto filmu do distribuce zcela logicky stoupl počet kuřáků v kavárnách. A stejně tak tomu je i u dětí a mladistvých. Ač ne třeba vědomě, následují své filmové vzory. S tím počítají velké tabákové firmy, které jako reklamu používají filmový product placement – zaplatí, aby se jejich výrobky mihly (nebo z něj nezmizely) na filmovém plátně. Proti nasazování tabákových výrobků do filmů bojuje americká organizace Smoke Free Movies, která si také nechala vypracovat studii četnosti výskytu cigaret na filmovém plátně. Z grafu je jasné, že tato tendence je v posledních letech klesající, ale stále ještě se pohybuje okolo dvou tisíc.

URL: <<http://www.imdb.com/find?s=k&q=drug>> [cit. 2010-12-7].

⁶⁸ IMDb – Keyword Search – Smoking Cigarette

URL: <<http://www.imdb.com/keyword/cigarette-smoking>> [cit. 2010-12-7].

Obrázek 1: Počet výskytu tabákových výrobků v nejvýdělečnějších filmech – Spojené státy, 1991-2009⁶⁹

Pokud jde o výskyt alkoholu ve filmu, ten není v literatuře tolik tematizován, jako cigarety – důvodem zřejmě bude, že výrobci alkoholických nápojů nejsou tak velké koncerny, které by dovedly hýbat filmovým průmyslem. Spíše se jen tak vezou. Rovněž jsme nenarazili na nějakou studii týkající se tohoto tématu – mohlo by to ale být námětem dalšího výzkumu.

Paradoxně české filmy o drogách příliš „lákající“ nejsou. O užívání pervitinu vypovídá drsný film *Perníková věž*, který každého potencionálního uživatele spíše odradí, stejně tak *Mandragora*. Co se týče lehkých drog, marihuany, cigaret a alkoholu – komedie ve kterých mladí lidé pijí alkohol, přestože jsou ještě neplnoletí, tudíž jim je to ze zákona zakázáno, nejsou výjimečné, ba naopak. Jako příklad za všechny můžeme uvést film *Gympl* – hlavní hrdina kouří cigarety a marihuanu, pije alkohol a je středem pozornosti, protože provozuje další nelegální činnost – sprejuje na nepovolené plochy.

⁶⁹ Smoking in Top-Grossing Movies

URL: <http://cdc.gov/mmwr/preview/mmwrhtml/mm5932a2.htm?s_cid=mm5932a2_w> [cit. 2010-12-7].

Drogy v hudbě

Další kapitolou, která se zabývá ovlivňováním mladistvých ke drogám, je hudba. Mladí lidé berou hudbu za svou – hledají se v ní a identifikují se s ní. Na rozdíl od filmů, které je ovlivňují jakoby mimoděk, hudba a její texty jsou předmětem spousty úvah. Identifikace se zpěvákem či textem je tedy vědomá, cílená, často za účelem šokovat, vylepšit si image nebo se odlišit od méně výrazných vrstevníků či rodičů. Mladí se často sdružují do skupin právě podle toho, kterou hudbu poslouchají – a to buď proto, že ji poslouchají opravdu, nebo ji začínají poslouchat, aby se dostali do skupiny – viz teorie referenčních skupin.

O drogách zpívají buď jednotliví zpěváci (Johnny Cash – *Cocaine Blues*) či skupiny (Gaia Messiah – *Legalize Marirwana*, System Of A Down – *She's Like Heroin*, Rammstein – *Kokain*). Hudebníci často o drogách nejen skládají provokativní texty, ale také žijí nevázaným životem, který školou povinná rebelující mládež tolik obdivuje. Není přece nic snazšího, než mít za svůj životní vzor Iggyho Popa (je hrdinou jedné z povídek výše zmíněného filmu *Kafe a cigára*), který ve svých nejlepších letech byl schopen vypít láhev whisky za večer a píchat si heroin? Dnes to již nedělá, ale stále je živoucí legendou, která překonala závislost.⁷⁰

S drogami a jejich užíváním jsou také spojovány celé hudební směry – například reggae (hlavní představitel Bob Marley) je symbolem pro marihuanovou kulturu. Oproti tomu punk a rock jsou „alkoholové žánry“.

Drogy se také často objevují na akcích spojovaných s hudbou – viz dále *Drogy jako životní styl*.

Drogy jako životní styl

Jak můžeme vidět z předchozích dvou kapitol – drogy jsou nedílnou součástí lidské kultury. Bylo tomu tak vždycky? Troufáme si tvrdit, že ano, protože alkohol je znám již od starověku. Dokonce se o zvýšené oblibě alkoholu a s tím spojených problémech dozvídáme už z roku 1039.⁷¹

Oblíbenou zábavou mládeže jsou, jak již bylo naznačeno výše, hudební koncerty a festivaly. Poslech hudby je zde neodmyslitelně spojován s konzumací

⁷⁰ DĚDEK, Jan: Praha je nuda! in: Reflex. č. 37 roč. 2008 [10.09.2008], s. 20-24.

⁷¹ KALINA, Kamil: Drogy a drogové závislosti 1: mezioborový přístup. Praha 2003, s. 151.

alkoholu a alkohol zase s kouřením cigaret (velká část kuřáků uvádí, že má kouření spojené právě s alkoholem = kombinovaná závislost⁷²). A pak už není daleko k marihuaně a ostatním drogám – právě proto jsou alkohol, cigarety a marihuana právem nazývány „gateway drugs“ – jsou vstupní branou pro další užívání.⁷³ Navíc podle někdejšího ředitele Národní protidrogové centrály Policie ČR Praha Jiřího Komorouse poptávka po drogách v ČR spíše roste, než by se zmenšovala.⁷⁴

Když se odkloníme od tanečních drog, které se na diskotékách v hojně míře vyskytují,⁷⁵ a které by mohly být námětem na samostatnou studii, a zaměříme se na ty nejčastěji užívané – alkohol a cigarety, zjistíme, že v naší společnosti je opravdu normální pít a kouřit, i když je člověk nezletilý. Stalo se již pravidlem, že přijde-li parta mladých lidí do hospody nebo baru, objedná si velká část osazenstva pivo – nejrozšířenější alkoholický nápoj v ČR. V roce 2008 se v ČR spotřebovalo 16,1 milionu hektolitrů piva.⁷⁶ Část z toho vypili také nezletilí. Problémem, který je potřeba řešit, je fakt, že mladým lidem pivo či lihovinu nalijí. Jak vyplývá z průzkumů (např. Evropská školní studie o alkoholu a jiných drogách), není problém alkohol sehnat. A stejné to je s cigaretami.

Alkohol se stává jakousi rituální drogou, jejíž odmítnutí vzbuzuje u ostatních pozornost a poznámky na adresu abstinenta. Jako příklad uveďme rituální tůkání si sklenkou „na zdraví“. Alkohol se stal tradiční drogou, která má celou řadu zastánců – děti vidí příklad ve vlastní rodině. Stejný moment rituálu se vyskytuje také u cigaret – zapálená cigareta je symbolem dospělosti.⁷⁷

⁷² CSÉMY, Ladislav, SOVINOVÁ, Hana: Kouření cigaret a pití alkoholu v České republice. Praha 2003, s. 23.

⁷³ NEŠPOR, Karel: Prevence problémů působených alkoholem a drogami u mládeže. Praha 1992, s. 8.

⁷⁴ KOMOROUS, Jiří: Prevence drogových závislostí – stále aktuální téma, in: KREJČÍŘOVÁ, Olga., GOLDOVÁ, Věra: Soubor přednášek z konference Prevence drogových závislostí – stále aktuální téma. Vsetín 2008, s. 10.

⁷⁵ Tanec a drogy 2007 – výsledky studie

URL: <http://www.drogy-info.cz/index.php/content/download/56755/251327/file/NMS%2020080310_Tanec%20a%20drogy%202007_souhrn%20hlavn%C3%ADch%20v%C3%BDsledk%C5%AF_def.pdf> [cit. 2011-03-24].

⁷⁶ FOODNET – Informační systém PK ČR

URL:

<<http://www.foodnet.cz/polozka/?jmeno=Lo%C5%88sk%C3%A1+v%C3%BDroba+%C4%8Desk%C3%BDch+pivovar%C5%AF+byla+druh%C3%A1+nejvy%C5%A1%C5%A1%C3%AD+&id=19835>> [cit. 2010-12-7].

⁷⁷ HELLER, Jiří, PECINOVSKÁ, Olga: Závislost známá neznámá. Praha 1996, s. 47 a 51.

Dále je nutné zmínit, že drogy jsou oblíbeným diskusním tématem – je „moderní“ o nich mluvit a mít na ně vyhraněný názor. V České republice působí velké hnutí za legalizaci marihuany, která je mezi mladými lidmi velmi oblíbená – je pořádán takzvaný pochod „Million Marihuana March“, jehož hlavním cílem je propagovat marihuanu a dosáhnout její legalizace.⁷⁸ Marihuana je také oblíbeným tématem některých českých novinářů – za všechny jmenujme jejího velkého zastánce Jiřího X. Doležala, který v současné době působí v týdeníku Reflex.⁷⁹

Konkrétně právě konopí prochází velkou vlnou obliby, kdy si mladí pořizují oblečení a ozdobné prvky (placky, nášivky, klíčenky...) s motivy marihuany. Dokazují tím své sympatie s kuřáky marihuany, i když sami kuřáky být nemusí. Není neobvyklé, že majitel tohoto doplňku je proti legalizaci měkkých drog, ale nosí jej jen proto, že je to symbolem jakési rebelie proti státní politice či proti rodičům. Ovšem symbol konopného listu je dnes již tak zprofanovaný, že tyto doplňky kupují svým dětem i rodiče. Marihuana se stává mainstreamem. Tato obliba může pramenit z toho, že ČR je evropskou „dvojkou“ ve zneužívání marihuany.⁸⁰

Vybrané drogy na školách

Škola je prostor, kde mladý člověk tráví spoustu svého času. Konkrétně věková skupina 14 až 16 let, kterou se v této práci zabýváme, navštěvuje zpravidla deváté ročníky základních škol a první ročníky škol středních (nebo ekvivalentní ročníky víceletých gymnázií). Krom toho, že někteří žáci mají alkohol, cigarety nebo marihuanu jako jakéhosi „koníčka“, s nímž tráví volný čas, stává se, že je nosí i do školy, s čímž se musí tato instituce umět vypořádat. Proto vzniká také celá řada domácích i světových výzkumů zabývajících se touto problematikou. Například 15leté studenty zkoumá studie Health Behaviour in School-aged Children (HBSC) z r. 2006, která je však primárně zaměřena na zdravý životní styl, ale zabývá se také i

⁷⁸ Více na <http://www.legalizace.cz>

⁷⁹ Více na <http://www.reflex.cz/writerprofile/30/phdr-jiri-x-dolezal>

⁸⁰ KOMOROUS, Jiří: Prevence drogových závislostí – stále aktuální téma, in: KREJČÍŘOVÁ, Olga, GOLDOVÁ, Věra: Soubor přednášek z konference Prevence drogových závislostí – stále aktuální téma. Vsetín 2008, s. 9.

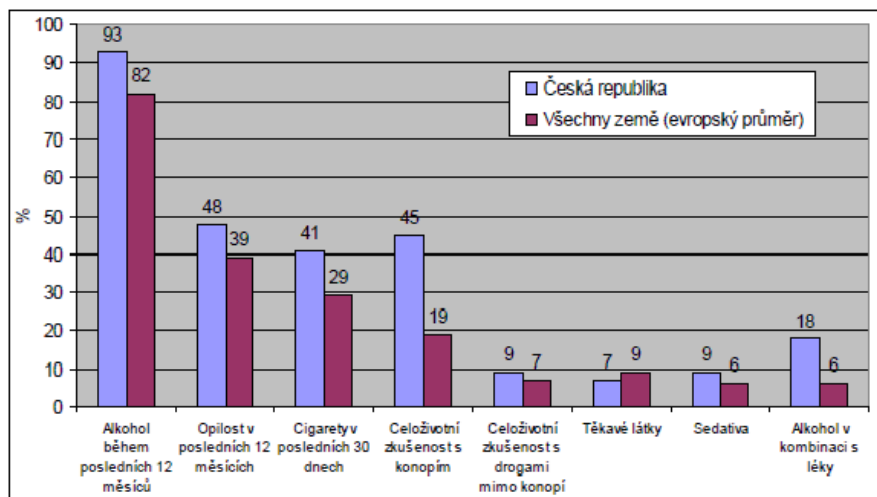
a také Cannabis statistics Europe

URL: <<http://www.drugwatch.org/Cannabis%20statistics%20Europe.htm>> [cit. 2011-01-21].

užíváním alkoholu a konopných látek.⁸¹ Konkrétně se v sekci o rizikovém chování objevují výsledky týkající se celoživotního i aktuálního užívání cigaret, alkoholu a marihuany – na rozdíl od dalších jmenovaných studií jsou výsledky celosvětové a například první zkušenosti s kouřením/alkoholem/marihuanou mohou respondenti přiznat až od kategorie „13 let a dříve“, což by si zasloužilo podrobnější rozdělení.⁸²

Výsledkem dalšího výzkumu je mezinárodní zpráva ESPAD – Evropská školní studie o alkoholu a jiných drogách, které se ČR v r. 2007 zúčastnila již počtvrté (předchozí roky byly 1995, 1999 a 2003). Byla zde zpracována data o necelých 4000 českých studentech ročníku 1991 (tzn. převážně 16letých), přičemž 29 % tohoto vzorku tvořili žáci devátých tříd a 71 % středoškoláci. Pokud porovnáme výsledná data, zjistíme, že Česká republika je ve většině případů smutně nadprůměrná, nebo držící se průměru – viz obrázek. Například v celoživotní zkušenosti s konopím se čeští studenti vzdalují Evropě nejvíce – rozdíl 45 % respondentů z ČR oproti 19 % celkově v Evropě.

Obrázek 2: Srovnání českých a evropských hodnot osmi klíčových ukazatelů studie ESPAD z r. 2007⁸³

⁸¹ MRAVČÍK, Viktor, PEŠEK, Roman, et. al.: Výroční zpráva o stavu ve věcech drog v České republice v roce 2008. Praha 2009, s. 18.

⁸² CURRIE, Candace, GABHAINN, Saoirse Nic, et. al.: Inequalities in young people's health: HBSC international report from the 2005/2006 Survey. Edinburgh 2008, s. 113-142.

⁸³ MRAVČÍK, Viktor, PEŠEK, Roman, et. al.: Výroční zpráva o stavu ve věcech drog v České republice v roce 2008. Praha 2009, s. 18.

Drogy mezi žáky

První zkušenosti české mládeže s drogami jsou cigarety a alkohol, poté zpravidla následuje marihuana – v 90 % je to první nealkoholová a necigaretová droga, kterou mladiství vyzkouší.⁸⁴ Důvodem zřejmě bude její rozšířenost a cenová dostupnost.

Ze zprávy vyplývá, že kouřit zkoušelo 78 % dotázaných studentů, přičemž 18 % z nich v kouření dále nepokračovalo, přibližně třetina ovšem vykouřila více jak 40 cigaret. Silnějšími kuřáckými (11 a více cigaret denně) byly dívky, dalším faktorem, který zvyšoval pravděpodobnost kuřáctví, byl typ školy (na učňovských oborech je více kuřáků než například na gymnáziích) a to, zda student pochází z úplné či neúplné rodiny. Dalším znepokojivým faktem je, že více než ¼ respondentů odpověděla, že první zkušenosti s kouřením získali v 11 letech či dříve. Tito studenti mají také statisticky vyšší pravděpodobnost stát se silnými a pravidelnými kuřáky.⁸⁵ Co je závažnější, 69 % respondentů odpovědělo, že příležitostné kouření je skoro anebo úplně bez rizika.⁸⁶

V konzumaci alkoholu mezi českými studenty převažuje pivo, poté lihoviny (často pité právě v kombinaci s pivem) a až poté víno. Přibližně na stejné úrovni jako spotřeba vína, je pití alkopops – jedná se o limonády s přibližně 5% obsahem alkoholu. Z výzkumu dále vyplývá, že přibližně 60 % dotázaných jsou pravidelnými konzumenty alkoholu, přičemž chlapci pijí pravidelněji než dívky a žáci učňovských škol častěji než ostatní studenti. Rozdíly ve frekvenci pití se přenášejí i na jeho míru – s tím, jak roste pravidelnost užívání alkoholu, roste i jeho nadužívání – opilost. Autoři studie ESPAD hodnotí problém nadužívání alkoholu jako velmi závažný, ačkoli sami studenti toto riziko snižují.⁸⁷

Zkušenosti s marihuanou (popřípadě s hašišem) přiznala velká část dotázaných studentů – 45 %. To bylo nejvyšší číslo u dotazovaných nelegálních drog. Dále 18 % dotazovaných uvedlo zkušenost s marihuanou v posledním měsíci. Výsledky výzkumu budou ale také ovlivněny faktem, že přibližně 7% dotázaných

⁸⁴ CSÉMY, Ladislav, CHROMINOVÁ, Pavla, SADÍLEK, Petr: Evropská školní studie o alkoholu a jiných drogách ESPAD – Výsledky průzkumu v České republice v roce 2007. Praha 2009, s. 25.

⁸⁵ CSÉMY, Ladislav, CHROMINOVÁ, Pavla, SADÍLEK, Petr: Evropská školní studie o alkoholu a jiných drogách ESPAD – Výsledky průzkumu v České republice v roce 2007. Praha 2009, s. 21-22.

⁸⁶ Tamtéž, s. 27.

⁸⁷ Tamtéž, s. 22-24 a 27.

uvedlo, že by nikdy nepřiznalo, že marihuanu nebo hašiš zkusili, tudíž skutečné číslo bude zřejmě nepatrně vyšší. Rozdíl mezi pohlavími v případě této drogy není tak markantní jako u alkoholu nebo cigaret – chlapci mají před dívkami 4% náskok (je to výsledek klesavé tendence – v roce 2003 tento rozdíl činil více než 8 %). První zkušenost s touto drogou přichází zpravidla mezi 14. až 15. rokem života. Velký vliv na rozhodnutí vzít si drogu mají party a starší kamarádi – viz obrázek.⁸⁸ Avšak nejčastěji uváděné důvody proč si student drogu vzal, jsou zvědavost (29 %), dostat se do nálady (10 %), zapomenout na starosti (4 %), snaha zapadnout do party (3 %) a nuda (3 %).⁸⁹ Ve výsledku to vypadá tak, že například starší kamarád mladšímu drogu nabídne a ten ji nejpravděpodobněji ze zvědavosti přijme.

Obrázek 3: Kontext prvního kontaktu s drogou⁹⁰

	Způsob sehnání drogy	
	N	%
Nikdy jsem neužil/a žádnou z látek uvedených v předchozí otázce	1789	54,4
Od staršího bratra či sestry	85	2,2
Od staršího kamaráda/ky	566	14,5
Od mladšího či stejně starého kamaráda/ky	455	11,7
Od někoho, o kom jsem slyšel/a, ale neznal/a ho osobně	58	1,5
Od cizího člověka	43	1,1
Brala se ve skupině přátel	604	15,5
Koupena od přítele	169	4,3
Koupena od někoho, o kom jsem slyšel/a, ale neznal/a osobně	60	1,5
Koupena od cizího člověka	41	1,1
Od jednoho z rodičů	9	0,2
Vzal/a jsem si ji doma bez dovolení rodičů	16	0,4

Celkově studenti hodnotí, že pro ně není problémem si požadovanou drogu sehnat.⁹¹ Jedním z častých míst, kde jsou drogy distribuovány a konzumovány je také právě škola (téměř 26 % oproti 38 %, kteří by si konopí opatřili v baru). Marihuana má na studium ale negativní vliv, právě díky jejím účinkům na krátkodobou paměť. Aby bylo zjištěno, zda se u žáka jedná o problémové kouření konopných látek,

⁸⁸ Tamtéž, s. 24-26 a 39.

⁸⁹ Tamtéž, s. 42.

⁹⁰ CSÉMY, Ladislav, CHROMINOVÁ, Pavla, SADÍLEK, Petr: Evropská školní studie o alkoholu a jiných drogách ESPAD – Výsledky průzkumu v České republice v roce 2007. Praha 2009, s. 26.

⁹¹ Tamtéž, s. 27.

používá se francouzská screeningová škála CAST (*Cannabis Abuse Screening Test*), který obsahuje následujících 6 otázek:⁹²

1. Kouřil/a jste někdy marihuanu nebo hašiš před polednem?
2. Kouřil/a jste někdy marihuanu nebo hašiš, když jste byl/a sám?
3. Měl/a jste někdy problémy s pamětí, když jste kouřil/a marihuanu nebo hašiš?
4. Řekli vám někdy vaši přátelé nebo členové rodiny, že byste měl/a snížit spotřebu nebo přestat užívat marihuanu nebo hašiš?
5. Zkusil/a jste někdy snížit spotřebu nebo přestat užívat marihuanu nebo hašiš?
6. Měl/a jste někdy problémy kvůli vašemu užívání marihuany nebo hašiše (např. hádka, rvačka, nehoda, špatné výsledky ve škole)?

Jestliže student odpověděl kladně na 3 a více sledovaných otázek, je považován za problémového uživatele konopných drog. Při výzkumu prováděném v rámci studie ESPAD 2007 dosáhlo této „mety“ 8 % studentů. 1 % respondentů odpovědělo kladně na všech šest otázek.

Celkově shrnuto, je rozdíl mezi užíváním alkoholu a cigaret a marihuany. První dvě drogy můžeme společně zařadit mezi společensky užívané a hlavně studenty nechápané jako drogy. Oproti tomu marihuanu už jako drogu chápou, přestože jí nepřikládají zvláštní nebezpečnost.

Důvody a motivy, proč mladiství vybranou drogu užili (a užívají), se různí – často jde o snahu zahnat nudu a bezradnost, zvyšování sebevědomí a celkového sebehodnocení, protože se tak více přiblíží svým vysněným idolům. Motivace, jak je popisuje publikace *Závislost známá neznámá*, jsou:⁹³

- Motivace fyzická – touha po vyšším fyzickém výkonu, fyzickém uvolnění a uspokojení (např. když si mladistvý po požití většího množství alkoholu připadá mnohem silnější, než ve skutečnosti je).

⁹² Tamtéž, s. 39 a 41.

⁹³ HELLER, Jiří, PECINOVSKÁ, Olga: *Závislost známá neznámá*. Praha 1996, s. 40-41.

- Motivace senzorická – stimulace zraku, sluchu, hmatu, chuti. Celkové posílení vnímání okolního světa (např. marihuana a její psychotropní účinky).
- Motivace emocionální – uvolnění, potlačení špatné nálady, starostí a stresu, úzkosti (opět alkohol, užívaný za účelem relaxace, odložení problému).
- Motivace interpersonální – touha získat uznání vrstevníků a přátel, posílení vztahů s nimi, vzdor vůči autoritě (po požití alkoholu a jiných drog mladiství ztrácí zábrany a často páchají různou trestnou činností, kterou chtějí zapůsobit na své vrstevníky).
- Motivace sociální – identifikace s určitou subkulturou, změna společnosti, prosazení sociálních změn (např. subkultura spojená s užíváním marihuany, pochod za její legalizaci⁹⁴ – viz také motivace politická).
- Motivace politická – identifikace se skupinami protestujícími proti establishmentu, snaha o změnu drogové legislativy, nedodržování společenských pravidel (např. velkým zastáncem legalizace marihuany a její propagace na stránkách tisku, převážně týdeníku *Reflex*, je PhDr. Jiří X. Doležal).
- Motivace intelektuální – snaha uniknout nudě, řešení smyšlených problémů, vytváření originálních světových idejí (např. pití pro zábavu, večery v hospodě, protože není co jiného dělat, debaty s přáteli také pod vlivem drogy).
- Motivace kreativně estetická – zvýšení požitku z umění, větší představivost a kreativita (např. umělec tvoří, když je intoxikován).
- Motivace filosofická – hledání nových pohledů na svět, smyslu života, hodnot.
- Motivace specifická – osobní potřeba prožít dobrodružství (např. užití zakázané, nebo společností zavrhané látky).

⁹⁴ Pochod legalizace

URL: <<http://www.legalizace.cz>> [cit. 2011-02-18].

Drogy a školní řád

Důležitým momentem vybrané problematiky je postoj, jaký k ní uzavírají výchovné instituce – v tomto případě základní a střední školy. Pro potřeby této práce jsme proto prozkoumali školní řády institucí, na kterých probíhalo dotazníkové šetření.

Školní řád reprezentuje základní normu kázně ve škole a charakterizuje výchovnou filozofii dané školy. Na rozdíl od éry komunismu, kdy byl školní řád diktován centrálně, si dnes může každá škola sestavit svůj vlastní, pouze s některými oblastmi, které nesmí vynechat (chování žáků, docházka, ochrana zdraví...). Je to povinná součást dokumentace školy.⁹⁵

Školní řád je závazný dokument školy, kterým jsou povinni se řídit všichni žáci dané školy. Dále umožňuje řediteli nastavit pravidla a sankce za jejich porušování. V nejhorším případě může při závažném porušení školního řádu následovat i vyloučení ze školy.

Je nutno zmínit, že drogovou problematikou se musí zabývat i základní školy, protože výskyt návykových látek u mladistvých a jejich zneužívání je spojován se stále mladšími dětmi, proto tyto problémy musí řešit již pedagogové malých dětí. Podle výzkumu ESPAD více než čtvrtina respondentů uvedla například první zkušenosti s kouřením ve věku 11 let a dříve.⁹⁶

Podle zkoumaného vzorku se některé školy k problematice alkoholu, cigaret a jiných drog na školách postavily rázně, jiné ji příliš neřeší – pouze v jedné či dvou větách napíší, že nošení a požívání těchto látek v době vyučování je zakázáno. Mnohem lepším řešením je, když přesně rozepíší (přímo ve školním řádu, nebo formou dodatku), jaký je postup při zjištění tohoto druhu nevhodného (zakázaného) chování a jaké jsou následné sankce. Jako příklad dobrého řešení problematiky zde uvedme dodatek školního řádu gymnázia a střední odborné školy a výňatek ze školního řádu základní školy:

⁹⁵ PRŮCHA, Jan: Pedagogická encyklopedie. Praha 2009, s. 211.

⁹⁶ CSÉMY, Ladislav, CHROMINOVÁ, Pavla, SADÍLEK, Petr: Evropská školní studie o alkoholu a jiných drogách ESPAD – Výsledky průzkumu v České republice v roce 2007. Praha 2009, s. 21.

SOS a gymnázium:

„Příloha č. 2 ke Školnímu řádu – Doplněk ke zneužívání návykových látek

Podle školního řádu = ZÁKAZ nošení, držení, distribuce a užívání jakékoli návykové látky v areálu školy.

1. U žáka byly nalezeny dovolené drogy (alkohol, cigarety):

- Zajištění – látka by měla být za přítomnosti dalšího člena pedagogického sboru bezpečně uložena (pokud možno ve školním trezoru), jasně označena a zabezpečena proti případnému zneužití. Označení obsahuje datum, čas umístění a podpisy pedagogů, kteří byli přítomni.

- Informování ředitele.

- Informování rodičů.

- Potrestání podle školního řádu – opakovaný čin – informování odboru sociální péče.

2. Za předpokladu zjištění (podezření) intoxikace žáka návykovými látkami:

- Informování ředitele.

- Přivolání záchranné služby (žák je v ohrožení života, nevím, co s ním je ...).

- Informování rodičů.

Primární je záchrana života a zamezení škod!

3. Na půdě školy byly nalezeny drogy nebo nástroje k jejich užívání:

- Informování ředitele.

- Zajištění (označení – viz. ad 1).

- Informování Policie ČR.

- Informování rodičů, kolegů (na schůzkách, mimořádná rada učitelů, v hodinách...).

Zvážit, zda je vhodné informovat žáky.

4. Škola zjistí, že v místě, kde sídlí, lze sehnat drogy (škola nenese právní odpovědnost mimo své území, má však morální odpovědnost):

- Informování ředitele.

- Informování Policie ČR.

- Informovat žáky a rodiče.

Zajistit, aby pracovníci školy byli dobře informováni o místním problému.

5. U žáka bylo zjištěno nedovolené vlastnictví zakázané drogy:

Dle novely zákona č. 112/1998 Sb., kterým se doplňuje zákon č. 140/1961 Sb. a č. 200/1996 Sb. je zakázáno vlastnit větší než určité množství drog. Učiteli není dovoleno provádět šetření!

- Informování ředitele.
- Informování Policie ČR.
- Informování rodičů.

6. Žák je přistižen při prodeji drog – prodej drog je nezákonný:

- Informování ředitele.
- Informování Policie ČR.
- Informování rodičů.
- Informování členů pedagogického sboru.

7. Žák se svěří s tím, že užívá drogy:

- Informovat ředitele, metodika prevence či výchovného poradce.
- Informování rodičů.

Právní odpovědnost

Vyplývá ze zákona č. 112/1998 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů a zákon ČNR č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.

Ohlašovací povinnost policejním orgánům se vztahuje zejména k případům, kdy někdo:

- Nabízí, zprostředkuje, prodá nebo jinak jinému opatří nebo pro jiného přechovává omamnou nebo psychotropní látku.
- Přechovává bez povolení omamnou nebo psychotropní látku.
- Svádí jiného ke zneužívání jiné návykové látky než alkoholu, nebo ho v tom podporuje, a nebo kdo zneužívání takové látky jinak podněcuje nebo šíří.

Pracovníci škol a školských zařízení musí v případě zjištěného kontaktu žáka s drogou informovat jeho rodiče. V tomto kontextu je nutno respektovat zákon č. 94/1963 Sb. o rodině, ve znění pozdějších předpisů. Je-li žák intoxikován drogou a v této souvislosti poslán k lékařskému vyšetření, musí být rodiče informováni bezprostředně.“⁹⁷

⁹⁷ Doplněk ke zneužívání návykových látek

První citovaný text odpovídá tomu, jak by měl vypadat manuál pro pedagoga, který přijde do styku s žákem porušujícím školní řád. Jsou zde popsány postupy, které má v daném případě učitel uplatnit (dle platné legislativy ČR). Co musíme vytknout, je záměna legálních drog za drogy dovolené – alkohol a cigarety jsou sice legální, nikoli však dovolené látky.

Základní škola:

„Pokyny v oblasti prevence užívání návykových látek

(v oblasti prevence užívání návykových látek se řídíme Metodickým pokynem MŠMT ČR č. j. 20 006/2007-51 ze dne 16. 10. 2007)

Všem osobám je v prostorách školy zakázáno užívat návykové látky (tabákové výrobky, alkohol, omamné a psychotropní látky), ve škole s nimi manipulovat, distribuovat je, přechovávat, šířit a propagovat tyto látky. To neplatí pro případy, kdy osoba užívá návykové látky v rámci léčebného procesu, který jí byl stanoven zdravotnickým zařízením. Zakázáno je rovněž navádění k užívání těchto látek.

Požívání omamných a psychotropních látek (dále jen „OPL“) osobami mladšími 18 let je v České republice považováno za nebezpečné chování. Každý, kdo se ho dopouští, má nárok na pomoc orgánu sociálně-právní ochrany dětí.

(1) V případě, kdy se škola o takovém chování dozví, bude tuto skutečnost hlásit zákonnému zástupci žáka.

(2) Škola je povinna oznámit orgánu sociálně-právní ochrany dětí obecního úřadu obce s rozšířenou působností skutečnosti, které nasvědčují tomu, že žák požívá návykové látky.

(3) Distribuce dle § 187 trestního zákona a šíření OPL dle § 188 trestního zákona je v ČR zakázána a takové jednání je trestným činem nebo proviněním. Škola je povinna v takovém případě takový trestný čin přezkazit a učinit tak v každém případě včasným oznámením věci policejnímu orgánu.

(4) V případě výskytu látky, u níž je podezření, že se jedná o omamnou a psychotropní látku v prostorách školy, nebo v případě přechovávání takové látky žákem bude škola postupovat stejně jako v bodu (3).

Sankce související s konzumací návykových látek v prostorách školy a školských zařízení nebo v rámci akcí pořádaných školou:

1) konzumace tabákových výrobků – po projednání v pedagogické radě důtky ředitele školy nebo snížený stupeň z chování

2) konzumace alkoholu a navádění jiných žáků k užívání alkoholických nápojů –

po projednání v pedagogické radě důtky ředitele školy nebo snížený stupeň z chování

3) užívání, distribuce a přechovávání omamných a psychotropních látek (OPL), vstup do školy pod jejich vlivem – po projednání v pedagogické radě důtky ředitele školy nebo snížený stupeň z chování“⁹⁸

Postup, který nařizuje uplatňovat citovaná základní škola je stručnější než v první ukázce, která ovšem nezmiňuje kázeňské postihy vyplývající z porušení školního řádu. Ideální forma tohoto školního dokumentu by tedy byla, kdyby byly zkombinovány obě citované pasáže – školní řád by měl přesně vymezovat kázeňské postihy za jeho porušování a zároveň by měl obsahovat informativní pasáž, která by pedagogovi (případně i studentům) nastínila postup, kterým se má řídit a který by vycházel z platné legislativy ČR tak, jak je tomu v první citované pasáži.

⁹⁸ Školní řád

URL:< http://www.zs-kaplickeho.cz/images/skolni_rad_1_9_09.pdf> [cit. 2011-02-21]

VÝZKUM NA VYBRANÝCH ŠKOLÁCH

Předpoklady výzkumu

Výzkum bude prováděn na několika základních a středních školách v městě Liberec. Metodou výzkumu bude dotazníkové šetření. Otázky v dotazníku budou vycházet z otázek dotazníkového šetření studie ESPAD a to právě proto, že z této studie vychází teoretická část naší práce – naskytne se tedy možnost porovnat získaná data s výsledky šetření, které probíhalo na větším počtu respondentů. Předpokládaný počet respondentů je 100 až 120 – tedy přibližně šest tříd základní nebo střední školy – počet žáků na třídu předpokládáme nižší, poněvadž se nestává, že by byli přítomni všichni žáci – musíme tedy počítat s absencí. Minimální počet respondentů, kterého chceme dosáhnout je sto.

Výzkum se uskuteční v devátých třídách základní školy, prvních ročnících střední školy nebo v odpovídajících ročnících víceletého gymnázia – to proto, abychom co nejlépe dosáhli věkové kategorie 14 až 16 let včetně.

Školy, které se výzkumu zúčastní, budou nejprve kontaktovány elektronicky, případně telefonicky, poté budou upřesněny podrobnosti a proběhne osobní návštěva tazatele. Dotazníkové šetření proběhne ve všech třídách co možná nejpodobněji – tazatelem bude stále jedna osoba, oblečená nikoli ve společenském, ale v neutrálním oblečení, blízkém mládežnické módě. Šetření bude probíhat v rámci vyučovací hodiny, ve třídě, nejlépe za přítomnosti běžně vyučujícího pedagoga, který tazatele představí a vysvětlí důvod výzkumu. Tazatel poté rozdá vytištěné dotazníky, popíše způsob vyplňování, zodpoví případné dotazy žáků a zdůrazní, že vyplňované dotazníky jsou zcela anonymní a že se nedostanou do rukou nikomu ze zaměstnanců školy.

Během vyplňování, které zabere cca 30–45 minut, je tazatel přítomen ve třídě a je hotoven odpovědět na případné další dotazy, nebo upřesnit některou z otázek. Vyplněné dotazníky od žáků sbírá tazatel, nikoli přítomný pedagog.

Je jasné, že ne všichni studenti budou odpovídat po pravdě, právě proto bude respondentů minimálně stovka. Počet žáků, kteří se zúčastnili výzkumu, potvrdí svým podpisem na přiloženém dokumentu ředitel školy, nebo jiná pověřená osoba.

Výzkumu se nezúčastní nikdo jiný než právě studenti vybraných základních a středních škol.

Analýza výzkumu

Než přistoupíme přímo k analýze výsledků dotazníkového šetření, nutno ještě podotknout, že data odpovídají období únor-březen 2011.

Výsledná data pochází ze vzorku 104 studentů – z toho je 38,46 % ze střední školy a 61,54 % ze školy základní. Pokud se budeme držet celkových hodnot, zjistíme například, že velká část dotazovaných studentů tráví svůj volný čas počítačovými hrami (43,27 % téměř denně), surfováním po internetu (81,73 % téměř denně), ale i procházením se s přáteli (30,77 % téměř denně) a aktivním sportem (37,50 % téměř denně). Pokud jde o čas trávený s přáteli, další respondenti (37,50 % a 20,19 %) uvedli, že s nimi jsou alespoň jednou týdně či měsíčně.

Z provedeného výzkumu vyplývá, že kouřit zkoušelo 72,12 % všech respondentů, přičemž 24,04 % z nich vykouřilo dvě krabičky cigaret a více (za předpokladu, že krabička obsahuje dvacet kusů cigaret. Tomu odpovídá také fakt, že 41,35 % a 50 % žáků považuje za poměrně, respektive velmi snadné si cigarety opatřit. Pokud jde o věk, kdy respondenti poprvé kouřili cigaretu, je nejčastěji udáváno 13 let (20,19 %) – zmiňme ještě, že 6,73 % uvedlo jako první zkušenost věk 9 let či dříve, zatímco 23,08 % nezkoušelo kouřit nikdy. Věk, od kdy se stali pravidelnými kuřáky, žáci nejčastěji uvádějí jako 14 či 15 let (13,46 % a 10,58 %), oproti tomu více než polovina (68,27 %) respondentů tvrdí, že pravidelnými kuřáky nejsou – to potvrzuje i další číslo – 63,46 % respondentů uvedlo, že za tabák neutratili v posledních třiceti dnech žádné peníze – lze tedy předpokládat, že část z nich budou tito nekuřáci. Zajímavým faktem je, že příležitostné kouření považuje za velké riziko pouze 9,62 % dotazovaných, za malé a střední však už 45,19 % a

20,19 % a za naprosto bezrizikové dokonce 21,15 %. Ale pravidelné kuřáctví za velké riziko považuje už 42,31 % dotázaných.

Pokud jde o alkoholové drogy, abstinentů bylo ve zkoumaném vzorku přibližně sedm procent (v dotazníku mohli respondenti celkem 4x vyplnit políčko „nikdy nepiji alkohol“ – uvedené číslo je průměrná hodnota jednotlivých výsledků). 88,36 % dotázaných uvedlo, že za poslední rok pilo alkohol. S tím zřejmě souvisí i fakt, že obtížnost sehnání piva či vína nepřekročila u varianty „nemožné“ ani jedno procento odpovědí (obojí 0,96 %). Většinu druhů alkoholu žáci seženou velmi snadno – pivo, víno i alkopops mají nadpoloviční hodnoty velmi snadné dostupnosti, destiláty „pouze“ mírně nad třicet procent.

První rané zkušenosti s alkoholem jsou převážně s pivem – 28,85 % dotazovaných uvedlo, že svou první sklenici piva vypili ve věku 9 let či nižším. Všichni dotazovaní, kteří pijí alkohol, již mají v 16 letech s pivem zkušenost – stejně tak ti, kteří pijí víno. U destilátů a alkopops se počet těch, kteří je zkoušeli až v 16 letech blíží jednomu procentnímu bodu – lze tedy říci, že pokud mládež pije, tak do 16 let vyzkouší všechny hlavní druhy alkoholu. Stejně tomu je se zkušeností s opilostí.

Na rozdíl od cigaret, jsme u alkoholu zjišťovali i jeho účinky – respektive zkušenosti s ním. Přibližně sedmdesát procent studentů uvedlo, že v posledních 30 dnech užilo alkohol (v pořadí podle četnosti: pivo, destiláty, víno/alkopops). Na škále opilosti od jedné do deseti 32,69 % označilo, že nebyli vůbec opilí, naopak ztrátu paměti vlivem alkoholu přiznalo 3,85 %. Nadpoloviční většina respondentů alkohol nenakupovala v supermarketu ani jej nezískala v baru či diskotéce. Další možnost k výběru nebyla – lze tedy polemizovat o tom, kde alkohol berou/pijí. Pro další výzkum by bylo vhodné tuto otázku náležitě rozpracovat.

Velmi nebezpečné a u mládeže rozšířené je také jednorázové pití velkých dávek alkoholu – pouze necelých 40 % mladistvých tuto zkušenost za poslední měsíc nemá – 20,19 % ji má jedinou, 18,27 % se takto opilo 3–5x.

Důsledkem nadměrné konzumace alkoholu, nebo konzumace alkoholu vůbec mohou být konflikty se zákonem, zhoršení vztahů s rodiči a přáteli nebo nehoda – za poslední rok 16,35 % dotázaných uvedlo, že se jednou nebo dvakrát poprali, stejný

počet měl jednou nebo dvakrát problémy ve vztazích s rodiči. 1–2 nehody či úraz a stejně tak problémy ve vztazích s přáteli uvedlo 15,38 % dotazovaných.

I navzdor tomu všemu, většina dotázaných (42,31 % a 31,73 %) se domnívá, že je velmi pravděpodobné a pravděpodobné, že po požití alkoholu se budou více bavit a více si užijí zábavu. 40,38 % si dokonce myslí, že je pravděpodobné, že budou šťastní a že zapomenou na své starosti. Pouze 14,42 % a 25 % považuje za velmi pravděpodobné a pravděpodobné, že udělají něco, čeho budou litovat. Lze tedy tvrdit, že zkoumaný vzorek studentů účinky alkoholu podceňuje, ačkoli s ním již má i špatné zkušenosti. Dalším faktem je, že 11,54 % dotazovaných uvádí, že má pouze přátele, kteří pijí alkohol a žádné jiné. 45,19 % má také starší sourozence, kteří pijí alkohol a 39,42 % starší sourozence, kteří se občas opijí – tento vzor nemůže být nezanedbatelný.

Postupme ale dále – k naší poslední zkoumané droze, marihuaně. Na rozdíl od alkoholu a cigaret je to látka nelegální i pro dospělou část populace – přesto více jak 35 % tázaných tvrdí, že je poměrně snadné si ji opatřit. Neschopno by toho naopak bylo skoro 11 %. Přibližně polovina všech dotázaných (50,24 % – opět aritmetický průměr několika údajů) také uvedla, že marihuanu (popřípadě hašiš) nikdy nezkoušela. Z těch, kteří s marihuanou mají zkušenost, 31,73 % uvedlo, že tato zkušenost je 14 let a mladší. Na rozdíl od alkoholu a cigaret, ale pravidelné kouření marihuany mladiství tolik nepodceňují – 53,85 % z nich uvedlo, že riziko pravidelného užívání je velké. Za otázku ale stojí fakt, že polovina respondentů se vyslovila, že nikdy neužívali – bylo by tedy dobré uvážit, zda se nejedná převážně o ty, kteří drogu neužívají a zda uživatelé nejsou těmi, kteří situaci podceňují. 13,43 % totiž na tuto otázku po riziku neví a 31,73 % se pohybuje v rozmezí žádného až středního rizika. Důvody, proč mládež drogu užívá, jsou nejčastěji zvědavost (28,85 %) a touha dostat se do nálady (15,38 %). Jako další důvod jeden student uvedl „byla, tak jsem si prostě dal“. To také svědčí o jisté lehkovážnosti uživatelů. A kde ji shánějí? Nejčastěji na ulici, v parku, na diskotéce, v bytě dealera nebo ve škole. Z doplňitelných možností studenti uvedli:

„U kamaráda; kámoši, nebo si ji pěstovat; u kámošů; fgn.; na Fügnerce – město – centrum; v jiných místech, kde se obchodují feťáci, dealeri a policie o tom

neví; přes kamaráda – zná dealera; u mě; u bývalých přátel; u známých; u kamarádky“.

Jelikož se v odpovědích často vyskytují přátelé, stojí také za připomenutí, že 7,69 % respondentů uvádí, že většina jejich přátel kouří marihuanu nebo hašiš (u alkoholu je to padesát procent a u cigaret 43 %).

Součástí výzkumu byla též screeningová škála CAST, podle které se určuje problémové kouření látek (viz kapitola Vybrané drogy na školách, podkapitola Drogy mezi žáky). Výsledky tohoto výzkumu jsou trochu zarážející – 10,58 % respondentů totiž spadá do kategorie rizikových uživatelů marihuany a necelá dvě procenta (1,92 %) respondentů odpověděla kladně na všechny otázky. Zajímavé také je, že mezi rizikovými uživateli nebyla ani jedna dívka.

Reflexe výzkumu

Výzkum proběhl do značné míry podle předpokladů – podařilo se nám získat celkem 109 respondentů ze čtyř škol – na dotazníky odpovídali žáci sedmi tříd – toto číslo je vyšší z důvodu vysoké absence žáků na jednotlivých školách – bylo proto potřeba provést dotazníkové šetření v další třídě, abychom dosáhli hranice sta respondentů použitelných pro výzkum – některé dotazníky totiž musely být z výzkumu vyřazeny a to z důvodu vysokého věku respondentů. Žádný z odpovídajících nebyl mladší, než stanovená hranice 14 let. Celkový počet žáků účastnících se výzkumu je tedy 104 osob z toho dvě třetiny chlapci (74:30) – to bylo způsobeno převážně chlapeckými třídami na střední škole.

Šetření jako takové bylo bez větších problémů – po dohodě s řediteli škol byla k dispozici vždy jedna vyučovací hodina na třídu, vyučující byli při šetření přítomni (až na jednu výjimku, kdy pedagog několikrát odešel) a žáci podle pokynů odpovídali na otázky. Jediným „problémem“, který nastal, bylo to, že někteří studenti vyplňovali dotazník zcela náhodně, aniž by otázky četli. Bylo by možné stanovit časovou hranici, pod kterou by odevzdané dotazníky nebyly zařazeny do celkového vyhodnocení, ale stanovení této hranice je vzhledem k rozdílným schopnostem žáků obtížné. Proto byly i tyto dotazníky zařazeny do výzkumu, stejně jako dotazníky, ve

kterých si některé otázky odporovaly (např. student označí, že nikdy nepije alkohol, ale v další otázce zaškrtně, že naposledy pil pivo), protože nemůžeme vybrat, která odpověď je ta správná. Na výsledné hodnoty vzešlé z šetření, ale toto nemá, vzhledem k jejich minimálnímu počtu, prakticky žádný vliv.

Díky tomu, že vyplněné dotazníky byly od studentů vybírány hned po vyplnění, byla jejich návratnost stoprocentní.

Výzkum přinesl celou řadu informací, které zde již byly zmíněny, nebo jsou k dispozici v podobě zpracovaných tabulek – viz příloha. Jsou zde výsledky celkové, kterými se zabývala analýza výzkumu a také výsledky dílčí, které byly získány nad rámec této práce. Lze také s poměrnou jistotou říci, že informace, které se podařilo dotazníkovým šetřením získat, odpovídají tomu, co bylo napsáno v teoretické části. Další možností výzkumu by tedy mohlo být exaktnější porovnání se studií ESPAD či podrobnější rozbor a porovnání dílčích dat. Také by bylo možné položit otázky týkající se vlivu reklamy (alkohol, tabák) – např. oblíbenost slim cigaret u dívek.

MOŽNÁ ŘEŠENÍ PROBLÉMU

V předchozích kapitolách jsme nastínili problém legálních a vybraných lehkých drog a jejich zneužívání školní mládeží. Jelikož se jedná o opravdu závažné téma, jehož neřešení by mělo dopad na celou naši společnost, je důležité také zmínit a popsat různé možnosti jeho řešení. Dva hlavní body, o které se zde budeme opírat, jsou prevence a s ní související informovanost nejen mládeže, ale například i rodičů dětí a široké veřejnosti.

Prevence

Prevence je jednou z nejdůležitějších součástí drogové problematiky. Zatímco represivní opatření likvidují pouze následky zneužívání drog, respektive zamezují jejich další distribuci, preventivní opatření se snaží takovému problému zabránit předem. Je to mnohem účinnější a také levnější – přece péče o drogově závislé zatěžuje zdravotnický systém a kriminalita s tím související je také škodlivým faktorem, jehož potírání stojí nemalé částky. Je tedy v zájmu společnosti snažit se těmto jevům zabránit.

Vědeční pracovníci prevenci dělí několika způsoby, zde demonstrujeme některé z nich:

a) dělení podle zákona^{99,100}

- primární prevence – působení na osoby, které se ještě s drogou nesetkaly.
- sekundární prevence – předcházení vzniku a rozvoji závislosti u jedinců, kteří již drogu užívají.

⁹⁹ Předpis č. 379/2005 Sb., zdroj: SBÍRKA ZÁKONŮ ročník 2005, částka 133, ze dne 1.10.2005

URL: <<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/2005/sb133-05.pdf>> [cit. 2011-03-25]

ORLÍKOVÁ, Bára: Primární, sekundární a terciární prevence

URL: <<http://www.drogovaporadna.cz/dotazy/9011/primarni-sekundarni-a-tercialni-prevence.html>> [cit. 2011-02-21].

¹⁰⁰ Co je primární prevence

URL: <<http://www.odrogach.cz/index.php?disp=texty&sess=&p=1&shw=100002>> [cit. 2011-02-21].

- terciární prevence – v souvislosti s užíváním drog je nutno předcházet vážnému či trvalému poškození zdraví nebo škodám sociálním.

Mezi odborníky ale není jasno, zda sekundární prevence není spíše péče o jedince, kteří už s drogami mají problém (včetně léčby) a terciární prevence je pak následná péče po léčbě a prevence relapsu – tedy opětovného užití drogy.¹⁰¹

b) dělení podle Ústavu pro lékařství americké akademie věd:¹⁰²

- Všeobecná prevence – zaměřená na celou populaci – preventivní programy by měly přinést prospěch všem věkovým skupinám. Zahrnuje působení na mladé lidi, aby se vyhýbali užívání návykových látek, nebo s ním vůbec nezačínali. Např. školní protidrogová prevence.

Nevýhodou tohoto typu prevence je jeho vyšší nákladnost než u následujících.

- Selektivní prevence – zaměřená na specifické skupiny populace, u kterých je riziko zneužívání drog zvýšené – biologické, sociální, psychologické a jiné faktory. Např. mimoškolní program pro děti s problémy chování.

Negativem (stejně jako u následující indikované prevence) je stigmatizace osob, na které je preventivní program zaměřen – okolní společnost jim přisoudí nálepku „horších“ spoluobčanů.

- Indikovaná prevence – prevence věnující se jednotlivci, který ještě není přímo považován za závislého, ale je vysoké riziko, že u něj závislost vznikne.

¹⁰¹ ORLÍKOVÁ, Bára: Primární, sekundární a terciální prevence

URL: <<http://www.drogovaporadna.cz/dotazy/9011/primarni-sekundarni-a-tercialni-prevence.html>> [cit. 2011-02-21].

¹⁰² McGRATH, Yuko, SUMNALL Harry, et. al.: Prevence užívání drog mezi mladými lidmi: přehled dostupných informací: nejnovější výzkumné poznatky. Praha 2007, s. 14-15.

c) dělení podle Jaroslava Skály¹⁰³

- Administrativně regulační – legislativní zázemí, protidrogové zákony a nařízení umožňující intervenovat.
- Obecně informující a zdravotně výchovná – informovanost žáků ve školách a mimoškolních zařízeních. Zdravotně výchovná činnost je zaměřená na různé věkové skupiny obyvatelstva, přičemž mládež je primárním cílem a dospělí až sekundárním.

Jak je vidět, problematika prevence a jejího výkladu není vůbec jednoduchá a mohli bychom nalézt ještě celou řadu dalších definic. Pro potřeby práce s mládeží se ale soustředíme hlavně na primární prevenci – na působení ve školách a v rodině.

*„Cílem primární prevence je zabránit samotnému užívání drog nebo alespoň odložit první zkušenosti s užíváním návykových látek do co nejpozdějšího věku.“*¹⁰⁴

Jako další cíl uveďme například snížení nebo zastavení experimentování s návykovými látkami – tím předejdeme různým sociálním a zdravotním dopadům užívání drog, které by si jinak vyžádaly léčbu či další intervence.¹⁰⁵

Prevence ve škole

Školská zařízení a školy jsou základním kamenem v systému primární prevence zneužívání návykových látek mládeží. Primární prevence v ČR spadá pod působnost Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky (MŠMT ČR). Systém školské primární protidrogové prevence zajišťují školní, okresní a krajské metodické prevence, které metodicky řídí právě MŠMT ČR.¹⁰⁶

Již jsme zde zmiňovali školní řád – ten je právě součástí preventivního programu škol – konkrétně Minimálního preventivního programu. Na vývoji tohoto programu se podílí školní metodik prevence, pedagogové, vedení školy i nepedagogičtí pracovníci. Jeho výhodou je to, že je vypracován dané škole „na míru“

¹⁰³ SKÁLA, Jaroslav: Závislost na alkoholu a jiných drogách. Praha 1987, s. 186-188.

¹⁰⁴ Zaostřeno na drogy č. 1 (2006). Praha 2006, s. 1.

¹⁰⁵ Tamtéž, s. 1.

¹⁰⁶ Tamtéž, s. 1.

a může tak reflektovat regionální situaci. Spolu se školním řádem zahrnuje také spolupráci s rodiči a jinými organizacemi, médii a místními orgány.¹⁰⁷

Jako příklad preventivních programů na škole mohou posloužit interaktivní programy pro žáky, vrstevnické (peer) programy (jejich velkým zastáncem a propagátorem je Karel Nešpor) nebo třeba prevence ve vyučování – v předmětech jako rodinná výchova, občanská nauka, čeština, biologie, chemie a další mají pedagogové prostor k tomu, aby žákům vysvětlili nebezpečí návykových látek a připravili je na případné setkání s někým, kdo jim je bude nabízet. Tyto preventivní programy se jeví jako úspěšné, protože jsou dlouhodobějšího charakteru a na žáky působí převážně stejní pedagogové (spolužáci) – oproti tomu prevence formou přednášek externistů a besed zajišťovaných odborníky zvenčí tolik efektivní není.¹⁰⁸

Kritéria efektivního programu všeobecné prevence ve školách podle Karla Nešpora jsou:

- *„odpovídá věku*
- *je malý a interaktivní*
- *zahrnuje podstatnou část žáků*
- *zahrnuje získání relevantních sociálních dovedností a dovedností potřebných pro život*
- *bere v úvahu místní specifika*
- *využívá pozitivní modely*
- *zahrnuje legální i ilegální návykové látky*
- *zahrnuje i snižování dostupnosti návykových rizik*
- *je soustavný a dlouhodobý*
- *je presentován kvalifikovaně a důvěryhodně*
- *je komplexní a využívá více strategií*
- *počítá s komplikacemi a nabízí možnosti, jak je zvládat“*¹⁰⁹

¹⁰⁷ KALINA, Kamil: Drogy a drogové závislosti 2: mezioborový přístup. Praha 2003, s. 291.

¹⁰⁸ Tamtéž, s. 291.

¹⁰⁹ NEŠPOR, Karel, CSÉMY, Ladislav, PERNICOVÁ, Hana: Zásady efektivní primární prevence. Praha 1999, s. 8-11.

Na to vše by měl být brán ohled při vytváření přiměřeného preventivního programu na základních a středních školách.

Prevence v rodině

Důležité je znát určité zásady preventivního chování – pokud jde o rodiče, vhodným rádcem se jim může stát některá z publikací Karla Nešpora, ve kterých tomuto tématu věnuje mnoho prostoru. Když se pokusíme shrnout základní body prevence ze strany rodičů, dostaneme tyto:¹¹⁰

- Získat důvěru dítěte – rodič získá důvěru svého potomka například tím, že se mu bude dostatečně věnovat, bude poslouchat, co mu dítě říká – přerušit proto například svou činnost, aby mohl pozorně vnímat a dal tak i dítěti najevo, že ho poslouchá. Snaží se s dítětem pravidelně komunikovat a pamatovat si, o čem se posledně bavili. Projeví zájem o to, co dítě dělá.
- Mluvit s dětmi o alkoholu a jiných drogách – je důležité s mladými lidmi vést dialog, netabuizovat určitá témata, mluvit otevřeně, nestydět se. Uvádět příklady a věcně argumentovat.
- Předcházet tomu, aby se dítě nudilo – pokud mladý člověk tráví část svého volného času s rodinou, snažit se, aby ho nic neodrazovalo, aby ho s rodinou trávil rád. Také je dobré doporučit mu různé koníčky a kvalitní zájmové kroužky, kde rodič předpokládá, že mladý člověk nepřejde do styku se „špatnou partou“. Vhodné jsou různé sportovní kluby, tělesná a duševní práce. Jednotvárná a špatně placená brigáda je podle Karla Nešpora také spíše ke škodě, než k užitku. Je důležité pomoci dítěti bránit se nevhodné společnosti.
- Nastavit v rodině zdravá pravidla – Karel Nešpor trvá na přísném pravidle netolerance alkoholu, cigaret a dalších drog u nezletilých. Po porušení tohoto pravidla mají následovat přiměřené sankce jako je například snížení kapesného, v případě vydělávajícího studenta zákaz

¹¹⁰ NEŠPOR, Karel, CSÉMY, Ladislav: Alkohol, drogy a vaše děti: Jak problémům předcházet, jak je včas rozpoznat a jak je zvládat. Praha 2003, s. 13.

návštěvy místa, kde k porušení pravidla došlo – párty u kamaráda, koncert...

- Rodič má být nositelem hodnot, představovat pro dítě vzor, jít mu příkladem – předávat mu schopnost ovládat se, žít zdravě a vážit si svého těla. Má svému potomkovi ukazovat, jak řešit obtížné životní situace a být mu nápomocen, pokud si nebude sám vědět rady.
- Posilovat zdravé sebevědomí dítěte – zde přichází na řadu zlaté pravidlo „chválit, chválit, chválit“. Je důležité, aby mladý člověk cítil, že si ho jeho rodič váží, ctí ho a podporuje ve všem (dobrém), co dělá. Občas je důležité pomoci mu stanovit si rozumný cíl, který je schopen zvládnout – jedině tak přijde radost z úspěchu. Zásadní je také pocít, že je dítě milováno.

Informovanost

Jedním z pilířů prevence závislosti na drogách a jejich zneužívání je informovanost. Poučený člověk ztrácí chuť experimentovat a hazardovat se svým zdravím nebo se zdravím svých přátel. A jelikož je dnešní mládež internetovou generací a de facto žádný teenager se neobejde bez počítače a přístupu na internet, soustředíme se na internetové informační zdroje. Musíme ale varovat – ne všechny internetové stránky zabývající se drogovou tematikou jsou vhodné – celá řada z nich je nedodělaná nebo plná faktických chyb. Co je ale horší, spousta webových stránek je psána uživateli drog, kteří se k nim staví nekriticky a spíše je chválí, než by uvedli jejich nebezpečí a možnosti zneužití. Proto je důležité dávat si pozor, zda je náš zdroj po odborné stránce důvěryhodný.

V příloze tedy přinášíme celou řadu online zdrojů, ze kterých je možné čerpat informace k problematice alkoholu, cigaret a marihuany, ale také závislosti na nich, možnostech léčby, kontaktních centech a linkách pomoci. Pokud jde o tištěné publikace, seznam těch zásadních je v kapitole o použité literatuře.

Kde hledat pomoc?

V některých případech se ale může také stát, že preventivní opatření selžou a člověk se musí obrátit na odborníky – další praktickou částí, kterou přinášíme, je seznam míst a kontaktů, na které se mohou obracet rodiče a přátelé (nejen) mladých lidí kteří mají problémy s alkoholem a jinými drogami, ale také oni sami. V České republice existuje celá řada organizací, která se touto problematikou zabývá a nabízí pomoc nebo alespoň radu, kde další pomoc hledat. Kromě krajských protidrogových koordinátorů jsou to pedagogicko-psychologické poradny a neziskové organizace.

Pedagogicko-psychologické poradny

Pedagogicko-psychologické poradny zřizuje kraj podle zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších změn. Jejich činnost definuje vyhláška Ministerstva školství č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních – ta ale praví, že „*podmínkou poskytnutí poradenské služby je písemný souhlas žáka, v případě nezletilého žáka písemný souhlas jeho zákonného zástupce.*“¹¹¹ Nejlepším rozcestníkem je **Institut pedagogicko-psychologického poradenství (IPPP)**, který sídlí v Praze 9 v ulici Novoborská 372/8. Případně je také možné využít jeho internetové stránky (www.ippp.cz).

Krajští protidrogoví koordinátoři

Krajský protidrogový koordinátor je v krajích zřizován na základě § 23 zákona č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami. Přesné umístění koordinátora se v struktuře úřadu kraj od kraje liší, přesto vykonávají stejnou funkci. Kontakty na krajské protidrogové koordinátory ke dni 30. 12. 2010 – viz níže.¹¹²

¹¹¹ Vyhláška Ministerstva školství č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních

URL: <http://www.odrogach.cz/upl/texty/100132s_sb020_05_MSMT.pdf> [cit. 2011-22-3].

¹¹² Vláda České republiky – krajští protidrogoví koordinátoři

URL: <<http://www.vlada.cz/cz/pracovni-a-poradni-organy-vlady/protidrogova-politika/koordinace-spoluprace-s-kraji-a-obcemi/protidrogova-politika-v-krajich-ceske-republiky---kontakty--informace-19433>> [cit. 2011-22-3].

Protidrogová politika v krajích – kontakty:¹¹³

kraj	protidrogový koordinátor	telefon	e-mail	adresa	psč	město
Hl. město Praha	Janyšková, Mgr. Nina	236 002 831	nina.janyškova@cityofprague.cz	Mariánské nám. 2	110 01	Praha 1
Středočeský kraj	Neumann, Jiří	257 280 558	neumann@kr-s.cz	Zborovská 11	150 21	Praha 5
Jihočeský kraj	Nerud, Mgr. Marek	386 720 649	nerud@kraj-jihocesky.cz	U zimního stadionu 1952/2	371 03	České Budějovice
Plzeňský kraj	Kučerová, Ing. Pavlína	377 195 087	pavlina.kucerova@plzensky-kraj.cz	Škroupova 18	306 13	Plzeň
Karlovarský kraj	Benešová, Bc. Šárka	353 502 575	sarka.benesova@kr-karlovarsky.cz	Závodní 353/88	360 21	Karlovy Vary
Ústecký kraj	Humlová, Bc. Ivana	475 657 923	humlova.i@kr-ustecky.cz	Velká Hradební 3118/48	400 02	Ústí nad Labem
Liberecký kraj	Sochová, Ing. Jitka	485 226 338	jitka.sochova@kraj-lbc.cz	U Jezu 642/2a	460 01	Liberec
Královéhradecký kraj	Janoušková, Mgr. Lucie	495 817 584	ljanouskova@kr-kralovehradecky.cz	Pivovarské náměstí 1245	500 03	Hradec Králové
Pardubický kraj	Ludvíková, Mgr. Jiřina	466 026 276	jirina.ludvikova@pardubickykraj.cz	Komenského nám. 125	532 11	Pardubice
Kraj Vysočina	Hošková, Mgr. Monika	564 602 812	hoskova.m@kr-vysocina.cz	Žižkova 57	587 33	Jihlava
Jihomoravský kraj	Možná, Mgr. Lenka	541 658 310	mozna.lenka@kr-jihomoravsky.cz	Žerotínovo nám. 3/5	602 00	Brno
Olomoucký kraj	Starostová, Mgr. Zuzana	585 508 585	z.starostova@kr-olomoucky.cz	Jeremenkova 40a	779 00	Olomouc
Zlínský kraj	Horyanský, Mgr. Petr	577 043 179	petr.horyansky@kr-zlinsky.cz	Tř. T. Bati 21	761 90	Zlín
Moravskoslezský kraj	Marková, Mgr. Jitka	595 622 660	jitka.markova@kr-moravskoslezsky.cz	28. října 117	702 18	Ostrava

Další kontakty

Mezi nejznámější neziskové organizace, které v ČR působí, patří sdružení **Sananim** – je nejstarším nestátním zařízením poskytujícím komplexní péči a léčbu závislých na nealkoholových drogách. Jeho kontaktní centrum sídlí na adrese Osadní 2 v Praze 7. Sdružení provozuje také poradenskou linku a to na čísle + 420 283 872 186 a internetové stránky (www.sananim.cz).

Kontaktní centrum Drop In je dílem nadace vzniklé za účelem zřídit systém komplexní prevence a péče o uživatele nelegálních drog včetně jejich rodinných příslušníků. Krom terénních programů provozují nízkoprahové středisko (Karolíny Světlé 18, Praha 1), linku pomoci: +420 222 221 431 (nonstop) a centrum pro rodinu (Přípotoční 3, Praha 10). Samozřejmostí jsou též webové stránky (www.dropin.cz).

K-Centrum Liberec patří pod občanské sdružení Most k naději a poskytuje svým klientům základní zdravotní, hygienický a informační servis. Sídlí na adrese Rumunská 5/a, Liberec.

¹¹³ Vláda České republiky – krajští protidrogoví koordinátoři
URL: <http://www.vlada.cz/assets/ppov/protidrogova-politika/koordinace/spoluprace-s-kraji-a-obcemi/krajsti_protidrogovi_koordinatori_2011.pdf> [cit. 2011-22-3].

ZÁVĚR

Bakalářská práce se zabývala aktuálním tématem drogové problematiky mládeže, konkrétně věkovou skupinou 14 až 16 let a takzvanými lehkými drogami – alkoholem, cigaretami a marihuanou. Definovala pojmy a příslušný kontext – vysvětlila, co jsou to lehké a těžké drogy, co jsou to drogy legální a nelegální a co jsou to drogy vůbec a jak se dále dělí.

Přínosem práce je, že nejen reflektuje názory předních českých odborníků, ale zabývá se také výsledky evropských výzkumů a sama také další, místní, výzkum přináší. Evropské státy a Evropská unie nyní tomuto tématu věnují zvýšenou pozornost a je to logické – problém zvýšeného experimentování mládeže s návykovými látkami ještě nebyl vyřešen, ačkoli jsou zpracovány studie, které se o to pokouší – jednou z nich je i tato práce. Je samozřejmé, že pouhým napsáním slov na papír a jejich vytištěním se nic nového nestane – slova je třeba číst. Číst a zamýšlet se nad nimi tak, abychom je mohli aplikovat v praxi. Jak říkal Tomáš Garrigue Masaryk „*pravda, myslet bolí*“, ale bez bolesti není pokroku. Proto opakují – je třeba číst kriticky – i tuto práci. Pokud se nad ní zamyslíme a dokážeme si z ní vzít poučení – jak vychovávat naše děti, nebo děti nám svěřené ve škole – potom bude mít smysl. Uklidit ji do police je škoda. Byla bych ráda, kdyby ji někdo z té knihovny vzal, odřel v tašce, polil kávou nebo tajně vytrhl stránku s kontakty – znamenalo by to, že ji používal a že mu byla užitečná.

Je jasné, že práce tohoto rozsahu nemůže téma zcela vyčerpat – ani se o to nepokouší. Přínosem zde prezentovaného výzkumu jsou nejen rozebrané výstupy, ale také data použitelná k další analýze jak z hlediska příslušnosti k danému pohlaví, tak podle různých typů a stupňů škol. Genderový fakt by bylo možné zohlednit i v dalším bádání – například oblíbenosti různých značek cigaret u dívek a chlapců a vlivu reklamy na ně.

Co říci závěrem? Důležitá je prevence a výchova. To, co dáme svým dětem do vínku, si ponesou celý život. Prohibice není řešením a striktní zákazy také nikam nepovedou, ale vědomí, že nekouřit a nepít je normální a že objednat si

nealkoholický nápoj místo toho, abych pil jen proto, že ostatní pijí, je projevem zralosti jedince. Opilce totiž obdivují zase jen opilci. A to za to nestojí.

POUŽITÁ LITERATURA

- ATKINSON, Rita, L.: Psychologie. 2. vyd. Praha: Portál, 2003. 751 s. ISBN 80-7178-640-3
- CSÉMY, Ladislav, CHROMINOVÁ, Pavla, SADÍLEK, Petr: Evropská školní studie o alkoholu a jiných drogách ESPAD – Výsledky průzkumu v České republice v roce 2007. Praha: Úřad vlády České republiky, 2009. 171 s. ISBN 978-80-87041-94-9
- CSÉMY, Ladislav, SOVINOVÁ, Hana: Kouření cigaret a pití alkoholu v České republice. Praha: Státní zdravotní ústav, 2003. 96 s. ISBN 80-7071-230-9
- CURRIE, Candace, GABHAINN, Saoirse Nic, et. al.: Inequalities in young people's health: HBSC international report from the 2005/2006 Survey. Edinburgh: Child and Adolescent Health Research Unit (CAHRU), 2008. 206 s. ISBN 978-92-890-7195-6
- ČÁP, Jan, MAREŠ, Jiří: Psychologie pro učitele. 2. vyd. Praha: Portál, 2007. 655 s. ISBN 978-80-7367-273-7
- DĚDEK, Jan: Praha je nuda! in: Reflex. č. 37 roč. 2008 [10.09.2008]. 74 s. ISSN 0862-6634
- EOS Gallup Europe: Young people and drugs, [online]. Directorate-General "Press and Communication": 2004
URL: < http://ec.europa.eu/public_opinion/flash/fl158_en.pdf >
[cit. 201011-13].
- ERIKSON, Erik: Osm věků člověka. Praha: Filosofická fakulta Univerzity Karlovy v Praze, 1996. 21 s. ISBN neuvedeno
- HARTL, Pavel, HARTLOVÁ, Helena: Psychologický slovník. 1. vyd. Praha: Portál, 2009. 774 s. ISBN 80-7178-303-X
- HELLER, Jiří, PECINOVSKÁ, Olga: Závislost známá neznámá. Praha: Grada, 1996. 168 s. ISBN 80-7169-277-8
- JANDOUREK, Jan: Sociologický slovník. 2. vyd. Praha: Portál, 2007. 288 s. ISBN 978-80-7367-269-0

- KALINA, Kamil: Drogy a drogové závislosti 1: mezioborový přístup. Praha: Úřad vlády České republiky, 2003. 319 s. ISBN 80-86734-05-6
- KALINA, Kamil: Drogy a drogové závislosti 2: mezioborový přístup. Praha: Úřad vlády České republiky, 2003. 343 s. ISBN 80-86734-05-6
- Kolektiv autorů sdružení SANANIM: Drogy: otázky a odpovědi. Praha: Portál, 2007. 198 s. ISBN 978-80-7367-223-2
- KOMOROUS, Jiří: Prevence drogových závislostí – stále aktuální téma, in: KREJČÍŘOVÁ, Olga, GOLDOVÁ, Věra: Soubor přednášek z konference Prevence drogových závislostí – stále aktuální téma. Vsetín: Město Vsetín, 2008. 90 s. ISBN 978-80-254-1309-8
- LEDVINA, Miroslav, STOKLASOVÁ, Alena, CERMÁN, Jaroslav: Biochemie pro studující medicíny II. díl. 2. vyd. Praha: Karolinum, 2009. 275-546 s. ISBN 978-80-246-1415-1
- MATINÁK, Nikolaj: Praxe obecní policie v boji proti alkoholismu mládeže, in: KREJČÍŘOVÁ, Olga, GOLDOVÁ, Věra: Soubor přednášek z konference Prevence drogových závislostí – stále aktuální téma. Vsetín: Město Vsetín, 2008. 90 s. ISBN 978-80-254-1309-8
- McGRATH, Yuko, SUMNALL Harry, et. al.: Prevence užívání drog mezi mladými lidmi: přehled dostupných informací: nejnovější výzkumné poznatky. Praha: Úřad vlády České republiky, 2007. 70 s. ISBN 978-80-87041-16-1
- MRAVČÍK, Viktor, PEŠEK, Roman, et. al.: Výroční zpráva o stavu ve věcech drog v České republice v roce 2008. Praha: Úřad vlády České republiky, 2009. 123 s. ISBN 978-80-87041-99-4
- NEŠPOR, Karel, CSÉMY, Ladislav, PERNICOVÁ, Hana: Zásady efektivní primární prevence. Praha: Sportpropag 1999. 40 s. ISBN neuvedeno
- NEŠPOR, Karel, CSÉMY, Ladislav: Alkohol, drogy a vaše děti: Jak problémům předcházet, jak je včas rozpoznat a jak je zvládat. Praha 2003. 84 s. ISBN neuvedeno
- NEŠPOR, Karel: Prevence problémů působených alkoholem a drogami u mládeže. Praha: Sportpropag, 1992. 15 s. ISBN neuvedeno

- NOŽINA, Miroslav: Svět drog v Čechách. Praha, Orlík nad Vltavou: Koniasch Latin Press; Livingstone, 1997. 347 s. ISBN 80-85917-36-X
- PETRUSEK, Miloslav: Sociologie. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1992. 118 s. ISBN 80-04-25981-2
- PRŮCHA, Jan: Pedagogická encyklopedie. 1. vyd. Praha: Portál, 2009. 935 s. ISBN 978-80-7367-546-2
- PSOTNÁ, Monika: Droga, in: KREJČÍŘOVÁ, Olga, GOLDOVÁ, Věra: Soubor přednášek z konference Prevence drogových závislostí – stále aktuální téma. Vsetín: Město Vsetín, 2008. 90 s. ISBN 978-80-254-1309-8
- SKÁLA, Jaroslav: Závislost na alkoholu a jiných drogách. Praha: Avicenum, 1987. 206 s. ISBN neuvedeno
- VOKURKA, Martin, HUGO, Jan: Velký lékařský slovník. 6. vyd. Praha: Maxdorf, 2006. 1017 s. ISBN 80-7345-105-0
- ZÁBRANSKÝ, Tomáš: Užívání drog v EU: legislativní přístupy. Praha: Úřad vlády České republiky, 2005. 48 s. ISBN 80-86734-50-1
- Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění zákona č. 306/2009 Sb., § 283 – Nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy. URL <<http://www.trestni-rizeni.com/NovyTZ/zvl07.html>> [cit. 2011-03_25]
- Zaostřeno na drogy č. 1 (2006). Praha: Úřad vlády České republiky, 2006. 8 s. ISSN 1214-1089

DALŠÍ ZDROJE

- Cannabis statistics Europe
URL: <<http://www.drugwatch.org/Cannabis%20statistics%20Europe.htm>>
[cit. 2011-01-21].
- Co je primární prevence
URL: <<http://www.odrogach.cz/index.php?disp=texty&sess=&p=1&shw=100002>>
[cit. 2011-02-21].
- Doplněk ke zneužívání návykových látek
URL: <<http://www.sosag.cz/dokumenty/skolnirad/pril2keSR.pdf>>
[cit. 2011-02-21]
- Drug Rehabs – The History of Drugs
URL: <<http://www.drug-rehabs.org/drughistory.php>>
[cit. 2010-11-19].
- FOODNET – Informační systém PK ČR
URL: <<http://www.foodnet.cz/polozka/?jmeno=Lo%C5%88sk%C3%A1+v%C3%BDroba+%C4%8Desk%C3%BDch+pivovar%C5%AF+byla+druh%C3%A1+nejvy%C5%A1%C5%A1%C3%AD+%id=19835>>
[cit. 2010-12-7].
- iBesip – Dopravní nehody zaviněné pod vlivem léků a drog v roce 2009
URL: <http://www.ibesip.cz/999_Dopravni-nehody-zavinene-pod-vlivem-leku-a-drog-v-roce-2009>
[cit. 2010-11-13].
- IMDb – Best „Drug Use“ Titles
URL: <<http://www.imdb.com/keyword/drug-use/>>
[cit. 2010-12-7].
- IMDb – Keyword Search – Drug
URL: <<http://www.imdb.com/find?s=k&q=drug>>
[cit. 2010-12-7].

- IMDb – Keyword Search – Smoking Cigarette
URL: <<http://www.imdb.com/keyword/cigarette-smoking>>
[cit. 2010-12-7].
- ORLÍKOVÁ, Bára: Primární, sekundární a terciární prevence
URL: <<http://www.drogovaporadna.cz/dotazy/9011/primarni-sekundarni-a-tercialni-prevence.html>>
[cit. 2011-02-21].
- Pochod legalizace
URL: <<http://www.legalizace.cz>>
[cit. 2011-02-18].
- Předpis č. 379/2005 Sb., zdroj: SBÍRKA ZÁKONŮ ročník 2005, částka 133, ze dne 1.10.2005
URL: <<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/2005/sb133-05.pdf>>
[cit. 2011-03-25]
- Smoking in Top-Grossing Movies
URL: <http://cdc.gov/mmwr/preview/mmwrhtml/mm5932a2.htm?s_cid=mm5932a2_w>
[cit. 2010-12-7].
- Školní řád
URL: <http://www.zs-kaplickeho.cz/images/skolni_rad_1_9_09.pdf>
[cit. 2011-02-21]
- Tanec a drogy 2007 – výsledky studie
URL: <http://www.drogy-info.cz/index.php/content/download/56755/251327/file/NMS%2020080310_Tanec%20a%20drogy%202007_souhrn%20hlavn%C3%ADch%20v%C3%BDsledk%C5%AF_def.pdf>
[cit. 2011-03-24].
- Vláda České republiky – krajští protidrogoví koordinátoři
URL:
<http://www.vlada.cz/assets/ppov/protidrogova-politika/koordinace/spolu-prace-s-kraji-a-obcemi/krajsti_protidrogovi_koordinatori_2011.pdf>
[cit. 2011-22-3].

- Vyhláška Ministerstva školství č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních
URL: <http://www.odrogach.cz/upl/texty/100132s_sb020_05_MSMT.pdf>
[cit. 2011-22-3].
- Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění zákona č. 306/2009 Sb., § 283
– Nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy.
URL: <<http://www.trestni-rizeni.com/NovyTZ/zvl07.html>>
[cit. 2011-03_25]

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1: Dotazník pro studenty.

Příloha č. 2: Výsledky výzkumu – celkové.

Příloha č. 3: Výsledky výzkumu – chlapci.

Příloha č. 4: Výsledky výzkumu – dívky.

Příloha č. 5: Výsledky výzkumu – základní škola.

Příloha č. 6: Výsledky výzkumu – gymnázium a SOŠ.

Příloha č. 7: Seznam škol, na kterých proběhlo dotazníkové šetření; potvrzení o dotazníkovém šetření.

Příloha č. 8: Seznam internetových kontaktů.

Příloha 1: Dotazník pro studenty

Svou odpověď uvádějte tak, že u každé otázky označíte křížkem "X" odpovídající čtvereček.

Následující otázky se týkají údajů o Vás.

1. Jste:

- 1 ☐ Muž
2 ☐ Žena

2. Kdy jste se narodil/a?

Rok: 19 |__|__| Měsíc: |__|__|

3. Jak často (pokud vůbec) děláte následující věci? (Označte jeden rámeček v každém řádku.)

	Nikdy	Párkrát za rok	Jednou či 2x za měsíc	Aspoň jednou za týden	Téměř denně
a) Hraji počítačové hry	☐	☐	☐	☐	☐
b) Aktivně sportuji, (atletika, posilování apod.)	☐	☐	☐	☐	☐
c) Čtu pro zábavu knihy (nepočítejte školní učebnice)	☐	☐	☐	☐	☐
d) Chodím večer za zábavou (disko, kavárna, večírky atd.)	☐	☐	☐	☐	☐
e) Jiné koníčky (hra na hudební nástroj, zpěv, kreslení, psaní, atp.)	☐	☐	☐	☐	☐
f) Chodím s přáteli do nákupních center, po ulici, do parku atd. jen tak pro zábavu	☐	☐	☐	☐	☐
g) Surfuji na internetu (chat, hry, muzika aj.)	☐	☐	☐	☐	☐
h) Hraji na automatech (takových, kde se dají vyhrát peníze)	☐	☐	☐	☐	☐
	1	2	3	4	5

Následující část dotazníku se týká cigaret, alkoholu a jiných drog. Dnes se o těchto věcech často mluví, ale existuje málo přesných informací. Proto potřebujeme vědět víc o skutečných zkušenostech a názorech lidí Vašeho věku.

Následující otázky se týkají KOUŘENÍ CIGARET.

4. Jak obtížné by podle Vašeho názoru pro Vás bylo sehnat si cigarety, kdybyste o ně stál/a?

- 1 ☐ Nemožné
- 2 ☐ Velmi obtížné
- 3 ☐ Poměrně obtížné
- 4 ☐ Poměrně snadné
- 5 ☐ Velmi snadné
- 6 ☐ Nevím

5. Kolikrát v životě (pokud vůbec) jste kouřil/a cigarety?

- | Nikdy | 1-2x | 3-5x | 6-9x | 10-19x | 20-39x | 40 nebo
vícekrát |
|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|
| ☐ | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ |
| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 |

6. Jak často a kolik cigaret jste kouřil/a během POSLEDNÍCH 30 DNÍ?

1 ☐ Vůbec nekouřil/a	5 ☐ 6-10 cigaret denně
2 ☐ Méně než 1 cigaretu za týden	6 ☐ 11-20 cigaret denně
3 ☐ Kouřil/a, ale ne denně	7 ☐ Více než 20 cigaret denně
4 ☐ 1-5 cigaret denně	

7. V jakém věku (pokud vůbec) jste POPRVÉ zkusil/a následující věci? (Označte jeden rámeček v každém řádku.)

Poprvé ve věku:

- | | Nikdy | 9 let či
dříve | 10 let | 11 let | 12 let | 13 let | 14 let | 15 let | 16 let či
později |
|----------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|
| a) Kouřil/a první cigaretu | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ |
| b) Kouřil/a cigarety denně | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ |
| | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 |

Následující otázky se týkají ALKOHOLICKÝCH NÁPOJŮ – včetně piva, vína a destilátů.

8. Jak obtížné by podle Vašeho názoru pro vás bylo sehnat si následující alkoholické nápoje, kdybyste o ně stál/a? (Označte jeden rámeček v každém řádku.)

	Nemožné	Velmi obtížné	Trochu obtížné	Celkem snadné	Velmi Snadné	Nevím
a) Pivo (nepočítá se nealkoholické pivo)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
c) Alkopops (např. frisco)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
d) Víno	☐	☐	☐	☐	☐	☐
e) Destilát (vodka, rum, slivovice aj., včetně míchaných nápojů např. gin s tonikem)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	1	2	3	4	5	6

9. Jak často (pokud vůbec) jste pil/a nějaký alkoholický nápoj? (Označte jeden rámeček v každém řádku.)

	Nikdy	1-2x	3-5x	6-9x	10-19x	20-39x	40 vícekrát	či
a) Za celý život	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
b) Během posledních 12 měsíců	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
c) Během posledních 30 dnů	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
	1	2	3	4	5	6	7	

10. Zamyslete se nad POSLEDNÍMI 30 DNY. Jak často (pokud vůbec) jste pil/a některý z následujících nápojů? (Označte jeden rámeček v každém řádku.)

	Nikdy	1-2x	3-5x	6-9x	10-19x	20-39x	40 či vícekrát
a) Pivo (nepočítá se nealkoholické pivo)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
c) Alkopops (např. frisco)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
d) Víno	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
e) Destilát (vodka, rum, slivovice aj., včetně míchaných nápojů např. gin s tonikem)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	1	2	3	4	5	6	7

Následující otázky se týkají dne, kdy jste naposledy pil/a alkoholický nápoj.

11. Před kolika dny jste naposled pil/a alkohol?

- 1 ☐ Nikdy nepiji alkohol
- 2 ☐ Před 1–7 dny
- 3 ☐ Před 8–14 dny
- 4 ☐ Před 15–30 dny
- 5 ☐ Před měsícem až rokem
- 6 ☐ Více než před rokem

12. Zamyslete se nad POSLEDNÍM DNEM, kdy jste pil/a alkohol. Jaký alkoholický nápoj to byl?

- 1 ☐ Nikdy nepiji alkohol
- 1 ☐ Pivo (nepočítá se nealkoholické)
- 1 ☐ Alkopops (alkoholizované limonády např. s vodkou) – např. frisco
- 1 ☐ Víno
- 1 ☐ Destiláty

12a. Když jste pil/a naposled nějaký alkohol, pil/a jste pivo? Pokud ano, přibližně kolik?

- 1 ☐ Nikdy nepiji pivo
- 2 ☐ Nepil/a jsem pivo, když jsem naposledy něco pil/a
- 3 ☐ Méně než 1 láhev (tj. méně než 0,5 litru)
- 4 ☐ 1-2 lahve (0,5 až 1 litr)
- 5 ☐ 3-4 lahve (1,5 až 2,0 litry)
- 6 ☐ Více než 4 lahve (více než 2 litry)

12b. Když jste pil/a naposled nějaký alkohol, pil/a jste víno? Pokud ano, přibližně kolik?

- 1 ☐ Nikdy nepiji víno
- 2 ☐ Nepil/a jsem víno, když jsem naposledy něco pil/a
- 3 ☐ Méně než sklenku (tj. méně než 2 decilitry)
- 4 ☐ 1-2 sklenky (2 až 4 decilitry)
- 5 ☐ 3-4 sklenky (asi 5 až 7 decilitrů)
- 6 ☐ Celou láhev (více než 7 decilitrů)

12c. Když jste pil/a naposled nějaký alkohol, pil/a jste alkopops (např. frisco)? Pokud ano, přibližně kolik?

- 1 ☐ Nikdy nepiji alkopops
- 2 ☐ Nepil/a jsem alkopops, když jsem naposledy něco pil/a
- 3 ☐ Méně než 2 lahve (tj. méně než 0,5 litru)
- 4 ☐ 2-3 lahve (0,5 až 1 litr)
- 5 ☐ 4-6 lahví (1,5 až 2 litry)
- 6 ☐ Více než 7 lahví (tj. více než 2 litry)

12d. Když jste pil/a naposled nějaký alkohol, pil/a jste destilát (tj. tvrdý alkohol) [zahrnují se i destiláty konzumované v míchaných nápojích]? Pokud ano, přibližně kolik?

- 1 ☐ Nikdy nepiji destiláty
- 2 ☐ Nepil/a jsem destilát, když jsem naposledy něco pil/a
- 3 ☐ Méně než 2 malé „panáky“ (tj. méně než 0,5 deci)
- 4 ☐ 1 až 2 velké panáky (0,5 až 1 deci)
- 5 ☐ 3 až 5 velkých panáků (tj. 1,5 až 2,5 decilitru)
- 6 ☐ Více než 5 velkých panáků (tj. více než 2,5 dcl)

12e. Když jste naposledy pil/a alkohol, pil/a jste méně, stejně či více, než obvykle pijete?

- 1 ☐ Méně
- 2 ☐ Stejně
- 3 ☐ Více

12f. Pokuste se, prosím, označit na škále od 1 do 10, jak silně jste byl/a opilý/á, když jste naposledy pil/a alkohol. (Pokud jste necítil/a žádný účinek alkoholu, označte 1.)

Vůbec										Byl/a jsem silně opilý/á, nemohl/a jsem si vzpomenout, co se stalo
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	

Následující otázky se týkají Vaší konzumace alkoholu v posledních 30 dnech.

13. Zamyslete se nad POSLEDNÍMI 30 DNY. Kolikrát (pokud vůbec) jste si koupil/a pivo, víno nebo destilát v nějakém obchodě nebo supermarketu pro svou vlastní spotřebu? (Označte jeden rámeček v každém řádku.)

	Nikdy	1-2x	3-5x	6-9x	10-19x	20 či vícekrát
a) Pivo (nepočítá se nealkoholické pivo)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
c) Alkopops (limonády s obsahem alkoholu)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
d) Víno	☐	☐	☐	☐	☐	☐
e) Destilát (vodka, rum, slivovice aj., včetně míchaných nápojů např. gin s tonikem)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	1	2	3	4	5	6

14. Kolikrát (pokud vůbec) jste v POSLEDNÍCH 30 DNECH pil/a alkoholické nápoje v hospodě, restauraci, baru, na diskotéce apod.? (Označte jeden rámeček v každém řádku.)

	Nikdy	1-2x	3-5x	6-9x	10-19x	20 či vícekrát
a) Pivo (nepočítá se nealkoholické pivo)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
c) Alkopops (např. frisco)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
d) Víno	☐	☐	☐	☐	☐	☐
e) Destilát (vodka, rum, slivovice aj., včetně míchaných nápojů např. gin s tonikem)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	1	2	3	4	5	6

15. Mějte na mysli POSLEDNÍCH 30 DNÍ. Kolikrát (pokud vůbec) jste vypil/a pět nebo více sklenic alkoholu za sebou (to znamená při jedné příležitosti)? ("Sklenice alkoholu" znamená sklenici vína (2 dcl) nebo 0,5 l piva, nebo jednu skleničku (0,5 deci) destilátu).

- 1 ☐ Ani jednou
- 2 ☐ Jednou
- 3 ☐ Dvakrát
- 4 ☐ Třikrát až pětkrát
- 5 ☐ 6 až 9x
- 6 ☐ 10x a vícekrát

Dalších několik otázek se rovněž týká konzumace alkoholu

16. Kolikrát (pokud vůbec) jste byl/a opilý/á tak, že jste měl/a problémy s chůzí, s mluvením, zvracel/a nebo si nepamatoval/a, co se stalo? (Označte jeden rámeček v každém řádku)

	Nikdy	1-2x	3-5x	6-9x	10-19x	20-39x	40 či vícekrát
a) Za celý život	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
b) Během posledních 12 měsíců	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
c) Během posledních 30 dnů	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	1	2	3	4	5	6	7

17. V jakém věku (pokud vůbec) jste POPRVÉ udělal/a či zkusil/a následující věci? (Označte jeden rámeček v každém řádku.)

Poprvé ve věku:

	Nikdy	9 let či dříve	10 let	11 let	12 let	13 let	14 let	15 let	16 let či později
a) Pil/a pivo (alespoň 1 sklenici)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
b) Alkopops (např. frisco) (alespoň 1 sklenici)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
c) Pil/a víno (alespoň 1 sklenici)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
d) Pil/a destilát (alespoň 1 sklenku)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
e) Opil/a se alkoholem	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	1	2	3	4	5	6	7	8	9

18. Do jaké míry je pravděpodobné, že by u Vás nastaly následující situace v souvislosti s pitím alkoholických nápojů? (Označte jeden rámeček v každém řádku.)

	Velmi pravděpodobné	Pravdě- podobné	Nejisté	Nepravdě- podobné	Velmi nepravděpodobné
a) Cítil/a bych se uvolněně	☐	☐	☐	☐	☐
b) Dostal/a bych se do potíží s policií	☐	☐	☐	☐	☐
c) Uškodilo by mi to zdravotně	☐	☐	☐	☐	☐

d) Cítil/a bych se šťastný/á	☐	☐	☐	☐	☐
e) Zapomněl/a bych na své starosti	☐	☐	☐	☐	☐
f) Nemohl/a bych přestat s pitím	☐	☐	☐	☐	☐
g) Měl/a bych kocovinu	☐	☐	☐	☐	☐
h) Byl/a bych přátelštější a otevřenější	☐	☐	☐	☐	☐
i) Udělal/a bych něco, čeho bych litoval/a	☐	☐	☐	☐	☐
j) Víc bych se bavil/a, víc bych si užil/a zábavu	☐	☐	☐	☐	☐
k) Bylo by mi špatně	☐	☐	☐	☐	☐
	1	2	3	4	5

19. Jak často jste měl/a v důsledku Vašeho užívání alkoholu v POSLEDNÍCH 12 MĚSÍCÍCH některé z následujících problémů? (Označte 1 rámeček v každém řádku.)

	Nikdy	1-2x	3-5x	6-9x	10-19x	20-39x	40 vícerať	či
a) Rvačka	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
b) Nehoda nebo zranění (úraz)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
c) Problémy ve vztazích s rodiči	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
d) Problémy ve vztazích s přáteli	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
e) Snížená výkonnost ve škole nebo v práci	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
f) Oběť loupeže nebo krádeže	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
g) Nesnáze s policií	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
h) Přijetí do nemocnice, na jednotku intenzivní péče či krizového centra	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
i) Sex bez ochrany	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
j) Sexuální zkušenost, již jste druhý den litoval/a	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
	1	2	3	4	5	6	7	

Následující otázky se budou týkat užívání marihuany a hašíše

20. Jak obtížné by podle Vašeho názoru pro Vás bylo sehnat si marihuanu nebo hašíš, kdybyste je chtěl/a?

- 1 ☐ Nemožné
- 2 ☐ Velmi obtížné
- 3 ☐ Poměrně obtížné
- 4 ☐ Poměrně snadné
- 5 ☐ Velmi snadné
- 6 ☐ Nevím

21. V jakém věku (pokud vůbec) jste POPRVÉ užil/a marihuanu nebo hašíš?

- 1 ☐ Nikdy
- 2 ☐ 9 let nebo dříve
- 3 ☐ 10 let
- 4 ☐ 11 let
- 5 ☐ 12 let
- 6 ☐ 13 let
- 7 ☐ 14 let
- 8 ☐ 15 let
- 9 ☐ 16 let nebo později

22. Kolikrát jste užil/a (pokud vůbec) marihuanu ("trávu") nebo hašíš? (Označte jeden rámeček v každém řádku.)

	Nikdy	1-2x	3-5x	6-9x	10-19x	20-39x	40 či vícekrát
a) Za celý život	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
b) Za posledních 12 měsíců	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
c) Za posledních 30 dnů	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	1	2	3	4	5	6	7

23. Měl/a jste někdy možnost zkusit marihuanu nebo hašíš a přesto jste to neudělal/a?

- 1 ☐ Ne
- ☐ Ano → Kolikrát v životě se Vám to stalo?
- 2 ☐ 1–2krát
- 3 ☐ 3–5krát
- 4 ☐ 6–9krát
- 5 ☐ 10–19krát
- 6 ☐ 20–39krát
- 7 ☐ 40 a vícekrát

24. Jak často jste měl/a v důsledku Vašeho užívání marihuany v POSLEDNÍCH 12 MĚSÍCÍCH některé z následujících problémů? (Označte 1 rámeček v každém řádku.)

	Nikdy	1-2x	3-5x	6-9x	10-19x	20-39x	40 vícekrát či
a) Rvačka	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
b) Nehoda nebo zranění (úraz)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
c) Problémy ve vztazích s rodiči	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
d) Problémy ve vztazích s přáteli	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
e) Snížená výkonnost ve škole nebo v práci	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
f) Oběť loupeže nebo krádeže	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
g) Nesnáze s policií	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
h) Přijetí do nemocnice, na jednotku intenzivní péče či krizového centra	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
i) Sex bez ochrany	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
j) Sexuální zkušenost, již jste druhý den litoval/a	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	1	2	3	4	5	6	7

25. Kolik peněz jste v POSLEDNÍCH 30 DNECH utratil/a za tabák, alkohol a marihuanu nebo hašiš? (Označte jeden rámeček v každém řádku.)

	0	100 Kč nebo méně	101-200 Kč	201-400 Kč	401-800 Kč	801-1500 Kč	1 500 Kč
a) Tabák	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
b) Alkohol	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
c) Marihuana/ hašiš	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	1	2	3	4	5	6	7

26. Podle Vašeho odhadu, kolik z Vašich přátel... (Označte jeden rámeček v každém řádku.)

	Nikdo	Málokdo	Několik	Většina	Všichni
a) kouří cigarety	☐	☐	☐	☐	☐
b) pije alkoholické nápoje (pivo, víno, destilát)	☐	☐	☐	☐	☐
c) se občas opije	☐	☐	☐	☐	☐
d) kouří marihuanu nebo hašiš	☐	☐	☐	☐	☐
	1	2	3	4	5

27. Některý z Vašich starších sourozenců..... (Označte jeden rámeček v každém řádku.)

	Ano	Ne	Nevím	Nemám staršího sourozence
a) kouří cigarety	☐	☐	☐	☐
b) pije alkoholické nápoje (pivo, víno, destilát)	☐	☐	☐	☐
c) se občas opije	☐	☐	☐	☐
d) kouří marihuanu nebo hašiš	☐	☐	☐	☐
	1	2	3	4

28. Jak velké je podle Vašeho názoru riziko, že si lidé uškodí (fyzicky nebo nějak jinak), KDYŽ ... (Označte jeden rámeček v každém řádku.)

	Žádné	Malé	Střední	Velké	Nevím
a) kouří příležitostně cigarety	☐	☐	☐	☐	☐
b) kouří jeden nebo více balíčků cigaret denně	☐	☐	☐	☐	☐
c) pijí jednu nebo dvě sklenice alkoholu každý den	☐	☐	☐	☐	☐
d) pijí čtyři nebo více sklenic alkoholu téměř každý den	☐	☐	☐	☐	☐
e) pijí pět nebo více sklenic alkoholu každý víkend	☐	☐	☐	☐	☐
f) užijí marihuanu nebo hašiš jednou nebo dvakrát	☐	☐	☐	☐	☐
g) kouří příležitostně marihuanu nebo hašiš	☐	☐	☐	☐	☐
h) kouří pravidelně marihuanu nebo hašiš	☐	☐	☐	☐	☐
	1	2	3	4	5

Následující 2 otázky se týkají opět alkoholu

29. Kolik dní jste v POSLEDNÍCH 30 DNECH pil/a nějaký alkohol jako pivo, víno nebo destiláty?

- 1 ☐ Nikdy v posledních 30 dnech
- 2 ☐ 1 den v posledních 30 dnech
- 3 ☐ 2 dny v posledních 30 dnech
- 4 ☐ 3 dny v posledních 30 dnech
- 5 ☐ 1 den v týdnu
- 6 ☐ 2 dny v týdnu
- 7 ☐ 3–4 dny v týdnu
- 8 ☐ Každý den nebo skoro každý den v posledních 30 dnech

30. Zamyslete se nad běžným dnem v POSLEDNÍCH 30 DNECH, kdy jste pil/a alkohol. Kolik sklenek alkoholu jste vypil/a? (Sklenkou alkoholu se myslí 2 dcl vína nebo 0,5 l piva, nebo jedna sklenička (5 cl) destilátu).

- 1 ☐ Nikdy nepiji alkohol
- 2 ☐ Nepil/a jsem alkohol v posledních 30 dnech
- 3 ☐ 1 sklenku
- 4 ☐ 2 sklenky
- 5 ☐ 3 sklenky
- 6 ☐ 4 sklenky
- 7 ☐ 5 sklenek
- 8 ☐ 6 sklenek
- 9 ☐ 7 sklenek
- 10 ☐ 8 sklenek
- 11 ☐ 9 sklenek
- 12 ☐ 10 sklenek anebo více

Následující otázky se budou znovu týkat užívání marihuany nebo hašiše.

31. Užil jste marihuanu nebo hašiš v POSLEDNÍCH 12 MĚSÍCÍCH? (Označte jeden rámeček v každém řádku.)

0 ☐ Ne

☐ Ano → Stalo se vám z něco následujících věcí v posledních 12 měsících?

	Nikdy	Zřídka	Občas	Celkem často	Velmi často
a) Kouřil/a jste někdy marihuanu nebo hašiš před polednem?	☐	☐	☐	☐	☐
b) Kouřil/a jste někdy marihuanu nebo hašiš, když jste byl sám/sama?	☐	☐	☐	☐	☐
c) Měl/a jste někdy problémy s pamětí, když jste kouřil/a marihuanu nebo hašiš?	☐	☐	☐	☐	☐
d) Řekli vám někdy vaši přátelé nebo členové rodiny, že byste měl/a snížit spotřebu nebo přestat užívat marihuanu nebo hašiš?	☐	☐	☐	☐	☐
e) Zkusil/a jste někdy snížit spotřebu nebo přestat užívat marihuanu nebo hašiš, ale neúspěšně?	☐	☐	☐	☐	☐
f) Měl/a jste někdy problémy kvůli vašemu užívání marihuany nebo hašiše (hádky, rvačka, nehoda, špatné výsledky ve škole aj.)?	☐	☐	☐	☐	☐
Uvedte jaké?	1	2	3	4	5

32. Máte partu přátel, kde se marihuana nebo hašiš užívá, když se sejdete?

- 0 ☐ Ne
- ☐ Ano → Kolikrát za měsíc se setkáváte se členy vaší party?
- 1 ☐ Denně nebo skoro denně
- 2 ☐ 3–4x týdně
- 3 ☐ 1–2x týdně
- 4 ☐ 1–3x měsíčně
- 5 ☐ Méně než 1x měsíčně

33. Kde si myslíte, že by se dala snadno sehnat marihuana nebo hašiš, kdybyste si ji chtěl/a opatřit? (Označte každou z odpovídajících možností.)

- 1 ☐ Neznám takové místo
- 1 ☐ Na ulici, v parku
- 1 ☐ Ve škole
- 1 ☐ Na diskotéce nebo v baru
- 1 ☐ V bytě dealera
- 1 ☐ Přes internet
- 1 ☐ Jinde, uveďte kde:

34. Do jaké míry je pravděpodobné, že by se vám mohly přihodit následující věci, kdybyste užil/a marihuanu nebo hašiš? (Označte jeden rámeček v každém řádku.)

	Vůbec	Nepravdě- podobné	Možné	Pravdě- podobné	Jisté
a) Vnímal/a bych věci intenzivněji	☐	☐	☐	☐	☐
b) Nebyl/a bych schopen/schopna soustředěně sledovat konverzaci	☐	☐	☐	☐	☐
c) Ztrácel/a bych souvislosti při konverzaci	☐	☐	☐	☐	☐
d) Nebyl/a bych tak stydlivý/á	☐	☐	☐	☐	☐
e) Obtížně bych se soustředil/a	☐	☐	☐	☐	☐
f) Byl/a bych více otevřenější	☐	☐	☐	☐	☐
g) Užival/a bych daný okamžik intenzivněji	☐	☐	☐	☐	☐
h) Prožíval/a bych pocity s větší intenzitou	☐	☐	☐	☐	☐
i) Měl/a bych menší zábrany	☐	☐	☐	☐	☐
j) Mohl/a bych mít pocity pronásledování	☐	☐	☐	☐	☐
	1	2	3	4	5

Zajímalo by nás, jak mladí lidé začínají s užíváním nelegálních drog. Vzpomeňte si na svou první zkušenost (pokud máte) s nelegální drogou a popište nám ji.

35. Pokud jste někdy v životě užil/a marihuanu nebo hašiš, jak jste tuto látku získal/a?

- 1 ☐ Nikdy jsem neužil/a marihuanu nebo hašiš
- 2 ☐ Dostal/a jsem ji od staršího bratra nebo sestry
- 3 ☐ Dostal/a jsem ji od staršího kamaráda/ky
- 4 ☐ Dostal/a jsem ji od mladšího nebo stejně starého kamaráda/ky
- 5 ☐ Dostal/a jsem ji od někoho, o kom jsem slyšel/a, ale neznal/a osobně
- 6 ☐ Dostal/a jsem ji od cizího člověka
- 7 ☐ Brala se ve skupině přátel
- 8 ☐ Koupil/a jsem ji od kamaráda/ky
- 9 ☐ Koupil/a jsem ji od cizího člověka
- 11 ☐ Dostal/a jsem ji od jednoho z rodičů
- 12 ☐ Vzal/a jsem ji doma bez dovolení rodičů
- 13 ☐ Nic z toho (popište prosím stručně, jak jste ji dostal/a)

36. Z jakého důvodu jste zkusil/a tuto drogu? (Z uvedených možností označte tu nebo ty, které vás k tomu vedly.)

- 1 ☐ Nikdy jsem neužíval/a marihuanu
- 1 ☐ Chtěl/a jsem se dostat do nálady
- 1 ☐ Nechtěl/a jsem stát mimo partu
- 1 ☐ Neměl/a jsem co dělat
- 1 ☐ Byl/a jsem zvědavý/á
- 1 ☐ Chtěl/a jsem zapomenout na starosti
- 1 ☐ Bylo to z jiných důvodů, uveďte jakých:
- 1 ☐ Nevzpomínám si

Děkujeme Vám za vyplnění dotazníku.

Ještě než dotazník odevzdáte, prolistujte ho, prosím, ještě jednou a překontrolujte, zda jste nepřehlédl/a některou z otázek.

Příloha č. 2: Výsledky výzkumu – celkové (104 respondentů)

3. Jak často (pokud vůbec) děláte následující věci?

	Nikdy	Párkrát za rok	Jednou či 2x za měsíc	Aspoň jednou za týden	Téměř denně
a) Hraji počítačové hry	1,92%	13,46%	14,42%	23,08%	43,27%
b) Aktivně sportuji, (atletika, posilování apod.)	3,85%	5,77%	5,77%	40,38%	37,50%
c) Čtu pro zábavu knihy (nepočítejte školní učebnice)	26,92%	31,73%	18,27%	12,50%	6,73%
d) Chodím večer za zábavou (disko, kavárna, večírky atd.)	15,38%	22,12%	36,54%	20,19%	3,85%
e) Jiné koníčky (hra na hudební nástroj, zpěv, kreslení, psaní, atp.)	33,65%	19,23%	12,50%	17,31%	13,46%
f) Chodím s přáteli do nákupních center, po ulici, do parku atd. jen tak pro zábavu	3,85%	10,58%	20,19%	37,50%	30,77%
g) Surfuji na internetu (chat, hry, muzika aj.)	0,00%	0,00%	0,96%	11,54%	81,73%
h) Hraji na automatech (takových, kde se dají vyhrát peníze)	89,42%	8,65%	1,92%	0,00%	0,00%

4. Jak obtížné by podle Vašeho názoru pro Vás bylo sehnat si cigarety, kdybyste o ně stál/a?

0,96%	Nemožné
1,92%	Velmi obtížné
0,96%	Poměrně obtížné
41,35%	Poměrně snadné
50,00%	Velmi snadné
3,85%	Nevím

5. Kolikrát v životě (pokud vůbec) jste kouřil/a cigarety?

Nikdy	1-2x	3-5x	6-9x	10-19x	20-39x	40 nebo vícekrát
27,88%	15,38%	11,54%	5,77%	7,69%	7,69%	24,04%

6. Jak často a kolik cigaret jste kouřil/a během POSLEDNÍCH 30 DNÍ?

62,50%	Vůbec nekouřil/a
9,62%	Méně než 1 cigaretu za týden
7,69%	Kouřil/a, ale ne denně
1,92%	1-5 cigaret denně
2,88%	6-10 cigaret denně
0,96%	11-20 cigaret denně
4,81%	Více než 20 cigaret denně

7. V jakém věku (pokud vůbec) jste POPRVÉ zkoušel/a následující věci?

Poprvé ve věku:	Nikdy	9 let či dříve	10 let	11 let	12 let	13 let	14 let	15 let	16 let či později
a) Kouřil/a první cigaretu	23,08%	6,73%	9,62%	13,46%	13,46%	20,19%	9,62%	2,88%	0,00%
b) Kouřil/a cigarety denně	68,27%	0,96%	0,96%	0,00%	0,96%	1,92%	13,46%	10,58%	2,88%

8. Jak obtížné by podle Vašeho názoru pro vás bylo sehnat si následující alkoholické nápoje, kdybyste o ně stál/a?

	Nemožné	Velmi obtížné	Trochu obtížné	Celkem snadné	Velmi Snadné	Nevím
a) Pivo (nepočítá se nealkoholické pivo)	0,96%	2,88%	12,50%	26,92%	54,81%	2,88%
c) Alkopops (např. frisco)	1,92%	9,62%	5,77%	19,23%	59,62%	5,77%
d) Víno	0,96%	7,69%	14,42%	17,31%	53,85%	6,73%
e) Destilát	4,81%	10,58%	22,12%	25,96%	32,69%	4,81%

9. Jak často (pokud vůbec) jste pil/a nějaký alkoholický nápoj?

	Nikdy	1-2x	3-5x	6-9x	10-19x	20-39x	40 či vícekrát
a) Za celý život	6,73%	4,81%	8,65%	6,73%	17,31%	16,35%	37,50%
b) Během posledních 12 měsíců	11,54%	16,35%	13,46%	15,38%	18,27%	13,46%	11,54%
c) Během posledních 30 dnů	29,81%	26,92%	20,19%	12,50%	3,85%	1,92%	4,81%

10. Zamyslete se nad POSLEDNÍMI 30 DNY. Jak často (pokud vůbec) jste pil/a některý z následujících nápojů?

	Nikdy	1-2x	3-5x	6-9x	10-19x	20-39x	40 či vícekrát
a) Pivo (nepočítá se nealkoholické pivo)	40,38%	28,85%	13,46%	5,77%	7,69%	4,81%	1,92%
c) Alkopops (např. frisco)	67,31%	21,15%	3,85%	1,92%	2,88%	1,92%	0,00%
d) Víno	64,42%	17,31%	8,65%	5,77%	1,92%	2,88%	0,00%
e) Destilát (vodka, rum, slivovice aj., včetně míchaných nápojů např. gin s tonikem)	43,27%	28,85%	13,46%	3,85%	6,73%	0,96%	0,96%

11. Před kolika dny jste naposled pil/a alkohol?

5,77%	Nikdy nepiji alkohol
47,12%	Před 1–7 dny
14,42%	Před 8–14 dny
8,65%	Před 15–30 dny
22,12%	Před měsícem až rokem
0,96%	Více než před rokem

12. Zamyslete se nad POSLEDNÍM DNEM, kdy jste pil/a alkohol. Jaký alkoholický nápoj to byl?

5,77%	Nikdy nepiji alkohol
43,27%	Pivo (nepočítá se nealkoholické)
17,31%	Alkopops (alkoholizované limonády např. s vodkou) – např. frisco
17,31%	Víno
33,65%	Destiláty

12a. Když jste pil/a naposled nějaký alkohol, pil/a jste pivo? Pokud ano, přibližně kolik?

21,15%	Nikdy nepiji pivo
15,38%	Nepil/a jsem pivo, když jsem naposledy něco pil/a
28,85%	Méně než 1 láhev (tj. méně než 0,5 litru)
22,12%	1-2 lahve (0,5 až 1 litr)
7,69%	3-4 lahve (1,5 až 2,0 litry)
5,77%	Více než 4 lahve (více než 2 litry)

12b. Když jste pil/a naposled nějaký alkohol, pil/a jste víno? Pokud ano, přibližně kolik?

25,96%	Nikdy nepiji víno
26,92%	Nepil/a jsem víno když jsem naposledy něco pil/a
4,81%	Méně než sklenku (tj. méně než 2 decilitry)
13,46%	1-2 sklenky (2 až 4 decilitry)
4,81%	3-4 sklenky (asi 5 až 7 decilitrů)
3,85%	Celou láhev (více než 7 decilitrů)

12c. Když jste pil/a naposled nějaký alkohol, pil/a jste alkopops (např. frisco)? Pokud ano, přibližně kolik?

37,50%	Nikdy nepiji alkopops
25,00%	Nepil/a jsem alkopops, když jsem naposledy něco pil/a
22,12%	Méně než 2 lahve (tj. méně než 0,5 litru)
10,58%	2-3 lahve (0,5 až 1 litr)
3,85%	4-6 lahví (1,5 až 2 litry)
0,96%	Více než 7 lahví (tj. více než 2 litry)

12d. Když jste pil/a naposled nějaký alkohol, pil/a jste destilát (tj. tvrdý alkohol) [zahrnují se i destiláty konzumované v míchaných nápojích]? Pokud ano, přibližně kolik?

21,15%	Nikdy nepiji destiláty
21,15%	Nepil/a jsem destilát, když jsem naposledy něco pil/a
14,42%	Méně než 2 malé „panáky“ (tj. méně než 0,5 deci)
13,46%	1 až 2 velké panáky (0,5 až 1 deci)
14,42%	3 až 5 velkých panáků (tj. 1,5 až 2,5 decilitru)
14,42%	Více než 5 velkých panáků (tj. více než 2,5 dcl)

12e. Když jste naposledy pil/a alkohol, pil/a jste méně, stejně či více, než obvykle pijete?

34,62%	Méně
42,31%	Stejně
15,38%	Více

12f. Pokuste se, prosím, označit na škále od 1 do 10, jak silně jste byl/a opilý/á, když jste naposledy pil/a alkohol.

Vůbec									Byl/a jsem silně opilý/á, nemohl/a jsem si vzpomenout, co se stalo
32,69%	14,42%	5,77%	9,62%	7,69%	7,69%	5,77%	9,62%	1,92%	3,85%

13. Zamyslete se nad POSLEDNÍMI 30 DNY. Kolikrát (pokud vůbec) jste si koupil/a pivo, víno nebo destilát v nějakém obchodě nebo supermarketu pro svou vlastní spotřebu?

	Nikdy	1-2x	3-5x	6-9x	10-19x	20 či vícekrát
a) Pivo (nepočítá se nealkoholické pivo)	50,96%	24,04%	14,42%	3,85%	3,85%	2,88%
c) Alkopops (limonády s obsahem alkoholu)	66,35%	22,12%	8,65%	1,92%	0,00%	0,00%
d) Víno	75,00%	17,31%	4,81%	1,92%	0,96%	0,00%
e) Destilát (vodka, rum, slivovice aj., včetně míchaných nápojů např. gin s tonikem)	58,65%	25,96%	10,58%	2,88%	0,00%	1,92%

14. Kolikrát (pokud vůbec) jste v POSLEDNÍCH 30 DNECH pil/a alkoholické nápoje v hospodě, restauraci, baru, na diskotéce apod.?

	Nikdy	1-2x	3-5x	6-9x	10-19x	20 či vícekrát
a) Pivo (nepočítá se nealkoholické pivo)	50,96%	28,85%	5,77%	2,88%	5,77%	3,85%
c) Alkopops (např. frisco)	73,08%	22,12%	3,85%	0,00%	0,00%	0,96%
d) Víno	85,58%	14,42%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
e) Destilát (vodka, rum, slivovice aj., včetně míchaných nápojů např. gin s tonikem)	57,69%	19,23%	16,35%	3,85%	1,92%	0,96%

15. Mějte na mysli POSLEDNÍCH 30 DNÍ. Kolikrát (pokud vůbec) jste vypil/a pět nebo více sklenic alkoholu za sebou (to znamená při jedné příležitosti)? ("Sklenice alkoholu" znamená sklenici vína (2 dcl) nebo 0,5 l piva, nebo jednu skleničku (0,5 deci) destilátu).

39,42%	Ani jednou
20,19%	Jednou
11,54%	Dvakrát
18,27%	Třikrát až pětkrát
2,88%	6 až 9x
0,96%	10x a vícekrát

16. Kolikrát (pokud vůbec) jste byl/a opilý/á tak, že jste měl/a problémy s chůzí, s mluvením, zvracel/a nebo si nepamatoval/a, co se stalo?

	Nikdy	1-2x	3-5x	6-9x	10-19x	20-39x	40 či vícekrát
a) Za celý život	33,65%	23,08%	22,12%	7,69%	6,73%	2,88%	0,96%
b) Během posledních 12 měsíců	49,04%	27,88%	16,35%	3,85%	0,96%	0,96%	0,00%
c) Během posledních 30 dnů	73,08%	23,08%	0,00%	0,00%	0,96%	0,00%	0,00%

17. V jakém věku (pokud vůbec) jste POPRVÉ udělal/a či zkusil/a následující věci?

Poprvé ve věku:	Nikdy	9 let či dříve	10 let	11 let	12 let	13 let	14 let	15 let	16 let či později
a) Pil/a pivo (alespoň 1 sklenici)	11,54%	28,85%	8,65%	14,42%	10,58%	12,50%	12,50%	5,77%	0,00%
b) Alkopops (alespoň 1 sklenici)	26,92%	3,85%	7,69%	10,58%	12,50%	10,58%	19,23%	6,73%	0,96%
c) Pil/a víno (min. 1 sklenici)	17,31%	6,73%	6,73%	11,54%	13,46%	15,38%	20,19%	6,73%	0,00%

d) Pil/a destilát (alespoň 1 sklenku)	17,31%	2,88%	3,85%	5,77%	8,65%	14,42%	29,81%	6,73%	0,96%
e) Opil/a se alkoholem	31,73%	0,96%	0,96%	1,92%	10,58%	8,65%	31,73%	13,46%	0,00%

18. Do jaké míry je pravděpodobné, že by u Vás nastaly následující situace v souvislosti s pitím alkoholických nápojů?

	Velmi pravdě- podobné	Pravdě- podobné	Nejisté	Nepravdě- podobné	Velmi nepravdě- podobné
b) Dostal/a bych se do potíží s policií	9,62%	11,54%	25,96%	21,15%	32,69%
c) Uškodilo by mi to zdravotně	13,46%	15,38%	23,08%	25,00%	22,12%
d) Cítil/a bych se šťastný/á	19,23%	40,38%	20,19%	7,69%	9,62%
e) Zapomněl/a bych na své starosti	25,96%	40,38%	14,42%	10,58%	8,65%
f) Nemohl/a bych přestat s pitím	5,77%	11,54%	22,12%	24,04%	34,62%
g) Měl/a bych kocovinu	26,92%	24,04%	21,15%	9,62%	17,31%
h) Byl/a bych přátelštější a otevřenější	34,62%	30,77%	21,15%	9,62%	4,81%
i) Udělal/a bych něco, čeho bych litoval/a	14,42%	25,00%	29,81%	16,35%	13,46%
j) Víc bych se bavil/a, víc bych si užil/a zábavu	42,31%	31,73%	12,50%	4,81%	6,73%
k) Bylo by mi špatně	25,96%	22,12%	25,00%	16,35%	7,69%

19. Jak často jste měl/a v důsledku Vašeho užívání alkoholu v POSLEDNÍCH 12 MĚSÍCÍCH některé z následujících problémů?

	Nikdy	1-2x	3-5x	6-9x	10-19x	20-39x	40 či vícekrát
a) Rvačka	72,12%	16,35%	2,88%	0,96%	0,00%	0,96%	0,00%
b) Nehoda nebo zranění (úraz)	74,04%	15,38%	1,92%	0,96%	1,92%	0,96%	0,00%
c) Problémy ve vztazích s rodiči	73,08%	16,35%	2,88%	0,96%	0,00%	0,00%	0,00%

d) Problémy ve vztazích s přáteli	75,00%	15,38%	1,92%	0,96%	0,96%	0,00%	0,00%
e) Snížená výkonnost ve škole nebo v práci	75,00%	11,54%	3,85%	0,96%	0,00%	0,96%	0,96%
f) Oběť loupeže nebo krádeže	94,23%	0,00%	0,00%	0,96%	0,00%	0,00%	0,00%
g) Nesnáze s policií	89,42%	4,81%	2,88%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
h) Přijetí do nemocnice, na jednotku intenzivní péče či krizového centra	94,23%	1,92%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
i) Sex bez ochrany	80,77%	8,65%	1,92%	1,92%	0,00%	1,92%	0,96%
j) Sexuální zkušenost, již jste druhý den litoval/a	79,81%	14,42%	0,96%	0,96%	0,00%	0,00%	0,00%

20. Jak obtížné by podle Vašeho názoru pro Vás bylo sehnat si marihuanu nebo hašiš, kdybyste je chtěl/a?

10,58%	Nemožné
14,42%	Velmi obtížné
12,50%	Poměrně obtížné
35,58%	Poměrně snadné
17,31%	Velmi snadné
8,65%	Nevím

21. V jakém věku (pokud vůbec) jste POPRVÉ užil/a marihuanu nebo hašiš?

49,04%	Nikdy
0,96%	9 let nebo dříve
0,00%	10 let
1,92%	11 let
2,88%	12 let
5,77%	13 let
20,19%	14 let
11,54%	15 let

4,81%	16 let nebo později
-------	---------------------

22. Kolikrát jste užil/a (pokud vůbec) marihuanu ("trávu") nebo hašiš?

	Nikdy	1-2x	3-5x	6-9x	10-19x	20-39x	40 či vícekrát
a) Za celý život	52,88%	15,38%	13,46%	7,69%	3,85%	1,92%	4,81%
b) Za posledních 12 měsíců	64,42%	18,27%	7,69%	0,96%	4,81%	0,00%	3,85%
c) Za posledních 30 dnů	85,58%	4,81%	1,92%	3,85%	0,96%	0,00%	0,96%

23. Měl/a jste někdy možnost zkusit marihuanu nebo hašiš a přesto jste to neudělal/a?

36,54%	Ne
64,42%	Ano

→ Kolikrát v životě se Vám to stalo?

36,54%	1–2krát
64,42%	3–5krát
33,65%	6–9krát
17,31%	10–19krát
3,85%	20–39krát
4,81%	40 a vícekrát

24. Jak často jste měl/a v důsledku Vašeho užívání marihuany v POSLEDNÍCH 12 MĚSÍCÍCH některé z následujících problémů?

	Nikdy	1-2x	3-5x	6-9x	10-19x	20-39x	40 či vícekrát
a) Rvačka	91,35%	4,81%	0,96%	0,96%	0,00%	0,00%	0,00%
b) Nehoda nebo zranění (úraz)	95,19%	3,85%	0,96%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
c) Problémy ve vztazích s rodiči	96,15%	2,88%	0,96%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
d) Problémy ve vztazích s přáteli	95,19%	2,88%	0,96%	0,00%	0,00%	0,96%	0,00%
e) Snížená výkonnost ve škole nebo v práci	86,54%	7,69%	2,88%	0,96%	0,00%	0,00%	0,96%
f) Oběť loupeže nebo krádeže	99,04%	0,96%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
g) Nesnáze s policií	98,08%	1,92%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

h) Přijetí do nemocnice, na jednotku intenzivní péče či krizového centra	100,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
i) Sex bez ochrany	95,19%	2,88%	0,96%	0,00%	0,00%	0,96%	0,00%
j) Sexuální zkušenost, již jste druhý den litoval/a	96,15%	3,85%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

25. Kolik peněz jste v POSLEDNÍCH 30 DNECH utratil/a za tabák, alkohol a marihuanu nebo hašiš?

	0	100 Kč nebo méně	101-200 Kč	201-400 Kč	401-800 Kč	801-1500 Kč	1 500 Kč
a) Tabák	63,46%	8,65%	7,69%	3,85%	0,96%	1,92%	0,96%
b) Alkohol	44,23%	17,31%	7,69%	8,65%	4,81%	1,92%	0,96%
c) Marihuana/ hašiš	77,88%	3,85%	0,00%	1,92%	0,00%	0,96%	0,96%

26. Podle Vašeho odhadu, kolik z Vašich přátel...

	Nikdo	Málokdo	Několik	Většina	Všichni
a) kouří cigarety	0,96%	8,65%	41,35%	43,27%	1,92%
b) pije alkoholické nápoje (pivo, víno, destilát)	0,00%	7,69%	27,88%	50,96%	11,54%
c) se občas opije	0,96%	22,12%	30,77%	37,50%	5,77%
d) kouří marihuanu nebo hašiš	12,50%	50,00%	25,96%	7,69%	0,00%

27. Některý z Vašich starších sourozenců...

	Ano	Ne	Nevím	Nemám staršího sourozence
a) kouří cigarety	26,92%	37,50%	0,96%	33,65%
b) pije alkoholické nápoje (pivo, víno, destilát)	45,19%	15,38%	4,81%	33,65%
c) se občas opije	39,42%	17,31%	8,65%	33,65%
d) kouří marihuanu nebo hašiš	12,50%	46,15%	6,73%	33,65%

28. Jak velké je podle Vašeho názoru riziko, že si lidé uškodí (fyzicky nebo nějak jinak), KDYŽ...

	Žádné	Malé	Střední	Velké	Nevím
a) kouří příležitostně cigarety	21,15%	45,19%	20,19%	9,62%	2,88%
b) kouří jeden nebo více balíčků cigaret denně	6,73%	16,35%	28,85%	42,31%	6,73%
c) piji jednu nebo dvě sklenice alkoholu každý den	16,35%	37,50%	31,73%	11,54%	3,85%
d) piji čtyři nebo více sklenic alkoholu téměř každý den	4,81%	14,42%	26,92%	46,15%	4,81%
e) piji pět nebo více sklenic alkoholu každý víkend	5,77%	23,08%	38,46%	21,15%	7,69%
f) užiji marihuanu nebo hašiš jednou nebo 2x	16,35%	31,73%	25,00%	16,35%	8,65%
g) kouří příležitostně marihuanu nebo hašiš	13,46%	27,88%	35,58%	14,42%	6,73%
h) kouří pravidelně marihuanu nebo hašiš	5,77%	3,85%	22,12%	53,85%	13,46%

29. Kolik dní jste v POSLEDNÍCH 30 DNECH pil/a nějaký alkohol jako pivo, víno nebo destiláty?

27,88%	Nikdy v posledních 30 dnech
12,50%	1 den v posledních 30 dnech
15,38%	2 dny v posledních 30 dnech
18,27%	3 dny v posledních 30 dnech
4,81%	1 den v týdnu
12,50%	2 dny v týdnu
5,77%	3–4 dny v týdnu
0,00%	Každý den nebo skoro každý den v posledních 30 dnech

30. Zamyslete se nad běžným dnem v POSLEDNÍCH 30 DNECH, kdy jste pil/a alkohol. Kolik sklenek alkoholu jste vypil/a? (Sklenkou alkoholu se myslí 2 dcl vína nebo 0,5 l piva, nebo jedna sklenička (5 cl) destilátu).

9,62%	Nikdy nepiji alkohol
20,19%	Nepil/a jsem alkohol v posledních 30 dnech
9,62%	1 sklenku

21,15%	2 sklenky
11,54%	3 sklenky
4,81%	4 sklenky
5,77%	5 sklenek
2,88%	6 sklenek
5,77%	7 sklenek
1,92%	8 sklenek
0,96%	9 sklenek
7,69%	10 sklenek anebo více

31. Užil jste marihuanu nebo hašiš v POSLEDNÍCH 12 MĚSÍCÍCH?

63,46%	Ne				
36,54%	Ano → Stalo se vám z něco následujících věcí v posledních 12 měsících?				
	Nikdy	Zřídka	Občas	Celkem často	Velmi často
a) Kouřil/a jste někdy marihuanu nebo hašiš před polednem?	22,12%	8,65%	4,81%	1,92%	0,00%
b) Kouřil/a jste někdy marihuanu nebo hašiš, když jste byl sám/sama?	27,88%	2,88%	3,85%	1,92%	0,96%
c) Měl/a jste někdy problémy s pamětí, když jste kouřil/a marihuanu nebo hašiš?	25,96%	6,73%	3,85%	0,00%	0,96%
d) Řekli vám někdy vaši přátelé nebo členové rodiny, že byste měl/a snížit spotřebu nebo přestat užívat marihuanu nebo hašiš?	32,69%	0,96%	0,96%	2,88%	0,00%
e) Zkusil/a jste někdy snížit spotřebu nebo přestat užívat marihuanu nebo hašiš, ale neúspěšně?	30,77%	0,96%	1,92%	0,00%	3,85%
f) Měl/a jste někdy problémy kvůli vašemu užívání marihuany nebo hašiše (hádky, rvačky, nehoda, špatné výsledky ve škole aj.)?	25,96%	5,77%	3,85%	0,00%	0,00%

Uveďte jaké: hádky, nehody; komat; špatné výsledky ve škole, nesoustředěnost; hádky, rvačky (z legrace); s penězi.

32. Máte partu přátel, kde se marihuana nebo hašiš užívá, když se sejdete?

64,42%	Ne	
30,77%	Ano – Kolikrát za měsíc se setkáváte se členy vaší party?	
	0,96%	Denně nebo skoro denně

3,85%	3–4x týdně
3,85%	1–2x týdně
13,46%	1–3x měsíčně
10,58%	Méně než 1x měsíčně

33. Kde si myslíte, že by se dala snadno sehnat marihuana nebo hašiš, kdybyste si ji chtěl/a opatřit?

19,23%	Neznám takové místo
40,38%	Na ulici, v parku
20,19%	Ve škole
30,77%	Na diskotéce nebo v baru
29,81%	V bytě dealera
9,62%	Přes internet
12,50%	Jinde, uveďte kde: u kamaráda; kámoši, nebo si ji pěstovat :D; u kámošů; fgn.; na Fügnerce - město - centrum; v jiných místech, kde se obchodují feťáci, dealeri a policie o tom neví; přes kamaráda - zná dealera; u mě; u bývalých přátel; u známých; u kamarádky.

34. Do jaké míry je pravděpodobné, že by se vám mohly přihodit následující věci, kdybyste užil/a marihuanu nebo hašiš?

	Vůbec	Nepravdě- podobné	Možné	Pravdě- podobné	Jisté
a) Vnímal/a bych věci intenzivněji	25,96%	13,46%	25,96%	10,58%	2,88%
b) Nebyl/a bych schopen/schopna soustředěně sledovat konverzaci	14,42%	7,69%	30,77%	19,23%	5,77%
c) Ztrácel/a bych souvislosti při konverzaci	16,35%	9,62%	29,81%	19,23%	2,88%
d) Nebyl/a bych tak stydlivý/á	17,31%	3,85%	26,92%	21,15%	9,62%
e) Obtížně bych se soustředil/a	14,42%	11,54%	25,00%	18,27%	8,65%
f) Byl/a bych více otevřenější	15,38%	7,69%	22,12%	20,19%	13,46%
g) Užíval/a bych daný okamžik intenzivněji	16,35%	11,54%	24,04%	14,42%	12,50%
h) Prožíval/a bych pocity s větší intenzitou	18,27%	14,42%	20,19%	15,38%	9,62%
i) Měl/a bych menší zábrany	17,31%	8,65%	27,88%	17,31%	7,69%

j) Mohl/a bych mít pocity pronásledování	25,00%	13,46%	26,92%	7,69%	4,81%
--	--------	--------	--------	-------	-------

35. Pokud jste někdy v životě užil/a marihuanu nebo hašiš, jak jste tuto látku získal/a?

50,00%	Nikdy jsem neužil/a marihuanu nebo hašiš
5,77%	Dostal/a jsem ji od staršího bratra nebo sestry
20,19%	Dostal/a jsem ji od staršího kamaráda/ky
12,50%	Dostal/a jsem ji od mladšího nebo stejně starého kamaráda/ky
4,81%	Dostal/a jsem ji od někoho, o kom jsem slyšel/a, ale neznal/a osobně
0,96%	Dostal/a jsem ji od cizího člověka
15,38%	Brala se ve skupině přátel
6,73%	Koupil/a jsem ji od kamaráda/ky
5,77%	Koupil/a jsem ji od cizího člověka
0,00%	Dostal/a jsem ji od jednoho z rodičů
0,96%	Vzal/a jsem ji doma bez dovolení rodičů
2,88%	Nic z toho (popište prosím stručně, jak jste ji dostal/a):

36. Z jakého důvodu jste zkusil/a tuto drogu?

49,04%	Nikdy jsem neužíval/a marihuanu
15,38%	Chtěl/a jsem se dostat do nálady
6,73%	Nechtěl/a jsem stát mimo partu
4,81%	Neměl/a jsem co dělat
28,85%	Byl/a jsem zvědavý/á
6,73%	Chtěl/a jsem zapomenout na starosti
2,88%	Bylo to z jiných důvodů, uveďte jakých: byla, tak jsem si prostě dal; útěk před realitou; chtěla jsem vědět jaké má účinky; zkusit to jako ostatní, ale nejsem žádné závislák a neberu ji často. Jednou za čas.
3,85%	Nevzpomínám si

Příloha č. 3: Výsledky výzkumu – chlapci (74 respondentů)

3. Jak často (pokud vůbec) děláte následující věci?

	Nikdy	Párkrát za rok	Jednou či 2x za měsíc	Aspoň jednou za týden	Téměř denně
a) Hraji počítačové hry	0,00%	5,41%	9,46%	25,68%	59,46%
b) Aktivně sportuji, (atletika, posilování apod.)	2,70%	5,41%	6,76%	47,30%	36,49%
c) Čtu pro zábavu knihy (nepočítejte školní učebnice)	35,14%	32,43%	16,22%	9,46%	5,41%
d) Chodím večer za zábavou (disko, kavárna, večírky atd.)	13,51%	24,32%	36,49%	22,97%	4,05%
e) Jiné koníčky (hra na hudební nástroj, zpěv, kreslení, psaní, atp.)	40,54%	16,22%	16,22%	14,86%	12,16%
f) Chodím s přáteli do nákupních center, po ulici, do parku atd. jen tak pro zábavu	5,41%	12,16%	22,97%	31,08%	27,03%
g) Surfuji na internetu (chat, hry, muzika aj.)	0,00%	0,00%	1,35%	13,51%	85,14%
h) Hraji na automatech (takových, kde se dají vyhrát peníze)	85,14%	12,16%	2,70%	0,00%	0,00%

4. Jak obtížné by podle Vašeho názoru pro Vás bylo sehnat si cigarety, kdybyste o ně stál/a?

1,35%	Nemožné
2,70%	Velmi obtížné
1,35%	Poměrně obtížné
41,89%	Poměrně snadné
47,30%	Velmi snadné
4,05%	Nevím

5. Kolikrát v životě (pokud vůbec) jste kouřil/a cigarety?

Nikdy	1-2x	3-5x	6-9x	10-19x	20-39x	40 nebo vícekrát
24,32%	14,86%	9,46%	6,76%	8,11%	9,46%	27,03%

6. Jak často a kolik cigaret jste kouřil/a během POSLEDNÍCH 30 DNÍ?

62,16%	Vůbec nekouřil/a
9,46%	Méně než 1 cigaretu za týden
4,05%	Kouřil/a, ale ne denně
2,70%	1-5 cigaret denně
2,70%	6-10 cigaret denně
1,35%	11-20 cigaret denně
6,76%	Více než 20 cigaret denně

7. V jakém věku (pokud vůbec) jste POPRVÉ zkoušel/a následující věci?

Poprvé ve věku:	Nikdy	9 let či dříve	10 let	11 let	12 let	13 let	14 let	15 let	16 let či později
a) Kouřil/a první cigaretu	20,27%	6,76%	12,16%	12,16%	16,22%	18,92%	9,46%	2,70%	0,00%
b) Kouřil/a cigarety denně	67,57%	1,35%	0,00%	0,00%	1,35%	2,70%	12,16%	10,81%	4,05%

8. Jak obtížné by podle Vašeho názoru pro vás bylo sehnat si následující alkoholické nápoje, kdybyste o ně stál/a?

	Nemožné	Velmi obtížné	Trochu obtížné	Celkem snadné	Velmi Snadné	Nevím
a) Pivo (nepočítá se nealkoholické pivo)	1,35%	2,70%	9,46%	24,32%	60,81%	2,70%
c) Alkopops (např. frisco)	1,35%	4,05%	6,76%	17,57%	63,51%	6,76%
d) Víno	1,35%	5,41%	10,81%	16,22%	55,41%	8,11%
e) Destilát	2,70%	14,86%	18,92%	25,68%	33,78%	5,41%

9. Jak často (pokud vůbec) jste pil/a nějaký alkoholický nápoj?

	Nikdy	1-2x	3-5x	6-9x	10-19x	20-39x	40 či vícekrát
a) Za celý život	8,11%	5,41%	2,70%	4,05%	14,86%	16,22%	45,95%

b) Během posledních 12 měsíců	13,51%	12,16%	8,11%	16,22%	18,92%	14,86%	16,22%
c) Během posledních 30 dnů	25,68%	27,03%	16,22%	17,57%	5,41%	2,70%	6,76%

10. Zamyslete se nad POSLEDNÍMI 30 DNY. Jak často (pokud vůbec) jste pil/a některý z následujících nápojů?

	Nikdy	1-2x	3-5x	6-9x	10-19x	20-39x	40 či vícekrát
a) Pivo (nepočítá se nealkoholické pivo)	32,43%	28,38%	16,22%	8,11%	9,46%	6,76%	2,70%
c) Alkopops (např. frisco)	67,57%	17,57%	5,41%	1,35%	4,05%	2,70%	0,00%
d) Víno	63,51%	16,22%	6,76%	8,11%	2,70%	4,05%	0,00%
e) Destilát (vodka, rum, slivovice aj., včetně míchaných nápojů např. gin s tonikem)	39,19%	24,32%	16,22%	5,41%	9,46%	1,35%	1,35%

11. Před kolika dny jste naposled pil/a alkohol?

8,11%	Nikdy nepiji alkohol
52,70%	Před 1–7 dny
12,16%	Před 8–14 dny
9,46%	Před 15–30 dny
17,57%	Před měsícem až rokem
0,00%	Více než před rokem

12. Zamyslete se nad POSLEDNÍM DNEM, kdy jste pil/a alkohol. Jaký alkoholický nápoj to byl?

6,76%	Nikdy nepiji alkohol
50,00%	Pivo (nepočítá se nealkoholické)
16,22%	Alkopops (alkoholizované limonády např. s vodkou) – např. frisco
14,86%	Víno
35,14%	Destiláty

12a. Když jste pil/a naposled nějaký alkohol, pil/a jste pivo? Pokud ano, přibližně kolik?

20,27%	Nikdy nepiji pivo
12,16%	Nepil/a jsem pivo, když jsem naposledy něco pil/a

22,97%	Méně než 1 láhev (tj. méně než 0,5 litru)
27,03%	1-2 lahve (0,5 až 1 litr)
8,11%	3-4 lahve (1,5 až 2,0 litry)
8,11%	Více než 4 lahve (více než 2 litry)

12b. Když jste pil/a naposled nějaký alkohol, pil/a jste víno? Pokud ano, přibližně kolik?

32,43%	Nikdy nepiji víno
27,03%	Nepil/a jsem víno když jsem naposledy něco pil/a
1,35%	Méně než sklenku (tj. méně než 2 decilitry)
6,76%	1-2 sklenky (2 až 4 decilitry)
6,76%	3-4 sklenky (asi 5 až 7 decilitrů)
5,41%	Celou láhev (více než 7 decilitrů)

12c. Když jste pil/a naposled nějaký alkohol, pil/a jste alkopops (např. frisco)? Pokud ano, přibližně kolik?

39,19%	Nikdy nepiji alkopops
21,62%	Nepil/a jsem alkopops, když jsem naposledy něco pil/a
18,92%	Méně než 2 lahve (tj. méně než 0,5 litru)
12,16%	2-3 lahve (0,5 až 1 litr)
5,41%	4-6 lahví (1,5 až 2 litry)
1,35%	Více než 7 lahví (tj. více než 2 litry)

12d. Když jste pil/a naposled nějaký alkohol, pil/a jste destilát (tj. tvrdý alkohol) [zahrnují se i destiláty konzumované v míchaných nápojích]? Pokud ano, přibližně kolik?

21,62%	Nikdy nepiji destiláty
16,22%	Nepil/a jsem destilát, když jsem naposledy něco pil/a
13,51%	Méně než 2 malé „panáky“ (tj. méně než 0,5 deci)
13,51%	1 až 2 velké panáky (0,5 až 1 deci)
14,86%	3 až 5 velkých panáků (tj. 1,5 až 2,5 decilitru)
17,57%	Více než 5 velkých panáků (tj. více než 2,5 dcl)

12e. Když jste naposledy pil/a alkohol, pil/a jste méně, stejně či více, než obvykle pijete?

32,43%	Méně
47,30%	Stejně

14,86%	Více
--------	------

12f. Pokuste se, prosím, označit na škále od 1 do 10, jak silně jste byl/a opilý/á, když jste naposledy pil/a alkohol.

Vůbec									Byl/a jsem silně opilý/á, nemohl/a jsem si vzpomenout, co se stalo
32,43%	10,81%	6,76%	8,11%	6,76%	5,41%	8,11%	13,51%	2,70%	4,05%

13. Zamyslete se nad POSLEDNÍMI 30 DNY. Kolikrát (pokud vůbec) jste si koupil/a pivo, víno nebo destilát v nějakém obchodě nebo supermarketu pro svou vlastní spotřebu?

	Nikdy	1-2x	3-5x	6-9x	10-19x	20 či vícekrát
a) Pivo (nepočítá se nealkoholické pivo)	45,95%	22,97%	16,22%	5,41%	4,05%	4,05%
c) Alkopops (limonády s obsahem alkoholu)	68,92%	17,57%	8,11%	2,70%	0,00%	0,00%
d) Víno	77,03%	13,51%	4,05%	2,70%	1,35%	0,00%
e) Destilát (vodka, rum, slivovice aj., včetně míchaných nápojů např. gin s tonikem)	58,11%	22,97%	12,16%	4,05%	0,00%	2,70%

14. Kolikrát (pokud vůbec) jste v POSLEDNÍCH 30 DNECH pil/a alkoholické nápoje v hospodě, restauraci, baru, na diskotéce apod.?

	Nikdy	1-2x	3-5x	6-9x	10-19x	20 či vícekrát
a) Pivo (nepočítá se nealkoholické pivo)	45,95%	28,38%	6,76%	4,05%	8,11%	5,41%
c) Alkopops (např. frisco)	71,62%	24,32%	2,70%	0,00%	0,00%	1,35%
d) Víno	90,54%	9,46%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
e) Destilát (vodka, rum, slivovice aj., včetně míchaných nápojů např. gin s tonikem)	54,05%	18,92%	17,57%	5,41%	2,70%	1,35%

15. Mějte na mysli POSLEDNÍCH 30 DNÍ. Kolikrát (pokud vůbec) jste vypil/a pět nebo více sklenic alkoholu za sebou (to znamená při jedné příležitosti)? ("Sklenice alkoholu" znamená sklenici vína (2 dcl) nebo 0,5 l piva, nebo jednu skleničku (0,5 deci) destilátu).

35,14%	Ani jednou
16,22%	Jednou
16,22%	Dvakrát
21,62%	Třikrát až pětkrát
1,35%	6 až 9x
1,35%	10x a vícekrát

16. Kolikrát (pokud vůbec) jste byl/a opilý/á tak, že jste měl/a problémy s chůzí, s mluvením, zvracel/a nebo si nepamatoval/a, co se stalo?

	Nikdy	1-2x	3-5x	6-9x	10-19x	20-39x	40 či vícekrát
a) Za celý život	29,73%	24,32%	21,62%	8,11%	8,11%	4,05%	1,35%
b) Během posledních 12 měsíců	44,59%	29,73%	18,92%	4,05%	1,35%	1,35%	0,00%
c) Během posledních 30 dnů	71,62%	24,32%	0,00%	0,00%	1,35%	0,00%	0,00%

17. V jakém věku (pokud vůbec) jste POPRVÉ udělal/a či zkusil/a následující věci?

Poprvé ve věku:	Nikdy	9 let či dříve	10 let	11 let	12 let	13 let	14 let	15 let	16 let či později
a) Pil/a pivo (alespoň 1 sklenici)	12,16%	28,38%	8,11%	9,46%	13,51%	10,81%	13,51%	4,05%	0,00%
b) Alkopops (alespoň 1 sklenici)	27,03%	5,41%	6,76%	13,51%	10,81%	10,81%	17,57%	8,11%	0,00%
c) Pil/a víno (min. 1 sklenici)	21,62%	9,46%	5,41%	12,16%	17,57%	14,86%	12,16%	5,41%	0,00%

d) Pil/a destilát (alespoň 1 sklenku)	20,27%	4,05%	5,41%	8,11%	8,11%	13,51%	27,03%	5,41%	1,35%
e) Opil/a se alkoholem	28,38%	1,35%	1,35%	2,70%	13,51%	9,46%	28,38%	14,86%	0,00%

18. Do jaké míry je pravděpodobné, že by u Vás nastaly následující situace v souvislosti s pitím alkoholických nápojů?

	Velmi pravdě- podobné	Pravdě- podobné	Nejisté	Nepravdě- podobné	Velmi nepravdě- podobné
b) Dostal/a bych se do potíží s policií	24,32%	39,19%	22,97%	6,76%	8,11%
c) Uškodilo by mi to zdravotně	13,51%	13,51%	29,73%	21,62%	24,32%
d) Cítil/a bych se šťastný/á	14,86%	18,92%	20,27%	25,68%	21,62%
e) Zapomněl/a bych na své starosti	16,22%	41,89%	22,97%	6,76%	10,81%
f) Nemohl/a bych přestat s pitím	25,68%	41,89%	14,86%	12,16%	6,76%
g) Měl/a bych kocovinu	4,05%	16,22%	24,32%	25,68%	28,38%
h) Byl/a bych přátelštější a otevřenější	36,49%	25,68%	20,27%	2,70%	14,86%
i) Udělal/a bych něco, čeho bych litoval/a	35,14%	29,73%	21,62%	9,46%	5,41%
j) Víc bych se bavil/a, víc bych si užil/a zábavu	14,86%	28,38%	28,38%	16,22%	12,16%
k) Bylo by mi špatně	39,19%	35,14%	13,51%	4,05%	6,76%

19. Jak často jste měl/a v důsledku Vašeho užívání alkoholu v POSLEDNÍCH 12 MĚSÍCÍCH některé z následujících problémů?

	Nikdy	1-2x	3-5x	6-9x	10-19x	20-39x	40 či vícekrát
a) Rvačka	72,97%	21,62%	4,05%	0,00%	0,00%	1,35%	0,00%
b) Nehoda nebo zranění (úraz)	71,62%	18,92%	2,70%	1,35%	1,35%	1,35%	0,00%
c) Problémy ve vztazích s rodiči	72,97%	17,57%	4,05%	1,35%	0,00%	0,00%	0,00%

d) Problémy ve vztazích s přáteli	77,03%	14,86%	1,35%	1,35%	1,35%	0,00%	0,00%
e) Snížená výkonnost ve škole nebo v práci	78,38%	8,11%	4,05%	1,35%	0,00%	1,35%	1,35%
f) Oběť loupeže nebo krádeže	95,95%	0,00%	0,00%	1,35%	0,00%	0,00%	0,00%
g) Nesnáze s policií	89,19%	6,76%	4,05%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
h) Přijetí do nemocnice, na jednotku intenzivní péče či krizového centra	97,30%	1,35%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
i) Sex bez ochrany	78,38%	10,81%	2,70%	2,70%	0,00%	2,70%	1,35%
j) Sexuální zkušenost, již jste druhý den litoval/a	83,78%	13,51%	1,35%	1,35%	0,00%	0,00%	0,00%

20. Jak obtížné by podle Vašeho názoru pro Vás bylo sehnat si marihuanu nebo hašiš, kdybyste je chtěl/a?

10,81%	Nemožné
16,22%	Velmi obtížné
13,51%	Poměrně obtížné
35,14%	Poměrně snadné
20,27%	Velmi snadné
2,70%	Nevím

21. V jakém věku (pokud vůbec) jste POPRVÉ užil/a marihuanu nebo hašiš?

41,89%	Nikdy
1,35%	9 let nebo dříve
0,00%	10 let
2,70%	11 let
2,70%	12 let
5,41%	13 let
22,97%	14 let
14,86%	15 let

5,41%	16 let nebo později
-------	---------------------

22. Kolikrát jste užil/a (pokud vůbec) marihuanu ("trávu") nebo hašiš?

	Nikdy	1-2x	3-5x	6-9x	10-19x	20-39x	40 či vícekrát
a) Za celý život	44,59%	17,57%	13,51%	8,11%	5,41%	2,70%	6,76%
b) Za posledních 12 měsíců	58,11%	20,27%	6,76%	1,35%	6,76%	0,00%	5,41%
c) Za posledních 30 dnů	82,43%	6,76%	0,00%	5,41%	1,35%	0,00%	1,35%

23. Měl/a jste někdy možnost zkusit marihuanu nebo hašiš a přesto jste to neudělal/a?

37,84%	Ne
62,16%	Ano

→ Kolikrát v životě se Vám to stalo?

32,43%	1–2krát
12,16%	3–5krát
4,05%	6–9krát
6,76%	10–19krát
2,70%	20–39krát
5,41%	40 a vícekrát

24. Jak často jste měl/a v důsledku Vašeho užívání marihuany v POSLEDNÍCH 12 MĚSÍCÍCH některé z následujících problémů?

	Nikdy	1-2x	3-5x	6-9x	10-19x	20-39x	40 či vícekrát
a) Rvačka	90,54%	6,76%	1,35%	1,35%	0,00%	0,00%	0,00%
b) Nehoda nebo zranění (úraz)	94,59%	4,05%	1,35%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
c) Problémy ve vztazích s rodiči	94,59%	4,05%	1,35%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
d) Problémy ve vztazích s přáteli	94,59%	2,70%	1,35%	0,00%	0,00%	1,35%	0,00%
e) Snížená výkonnost ve škole nebo v práci	85,14%	9,46%	2,70%	0,00%	0,00%	0,00%	1,35%
f) Oběť loupeže nebo krádeže	98,65%	1,35%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
g) Nesnáze s policií	97,30%	2,70%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

h) Přijetí do nemocnice, na jednotku intenzivní péče či krizového centra	100,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
i) Sex bez ochrany	93,24%	4,05%	1,35%	0,00%	0,00%	1,35%	0,00%
j) Sexuální zkušenost, již jste druhý den litoval/a	95,95%	4,05%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

25. Kolik peněz jste v POSLEDNÍCH 30 DNECH utratil/a za tabák, alkohol a marihuanu nebo hašiš?

	0	100 Kč nebo méně	101-200 Kč	201-400 Kč	401-800 Kč	801-1500 Kč	1 500 Kč
a) Tabák	58,11%	6,76%	6,76%	2,70%	1,35%	2,70%	1,35%
b) Alkohol	36,49%	14,86%	8,11%	10,81%	5,41%	2,70%	1,35%
c) Marihuana/ hašiš	70,27%	4,05%	0,00%	2,70%	0,00%	1,35%	1,35%

26. Podle Vašeho odhadu, kolik z Vašich přátel...

	Nikdo	Málokdo	Několik	Většina	Všichni
a) kouří cigarety	1,35%	10,81%	47,30%	35,14%	0,00%
b) pije alkoholické nápoje (pivo, víno, destilát)	0,00%	9,46%	31,08%	47,30%	9,46%
c) se občas opije	1,35%	22,97%	31,08%	35,14%	5,41%
d) kouří marihuanu nebo hašiš	16,22%	47,30%	24,32%	9,46%	0,00%

27. Některý z Vašich starších sourozenců...

	Ano	Ne	Nevím	Nemám staršího sourozence
a) kouří cigarety	28,38%	36,49%	1,35%	32,43%
b) pije alkoholické nápoje (pivo, víno, destilát)	44,59%	18,92%	2,70%	32,43%
c) se občas opije	39,19%	20,27%	6,76%	32,43%
d) kouří marihuanu nebo hašiš	16,22%	41,89%	8,11%	32,43%

28. Jak velké je podle Vašeho názoru riziko, že si lidé uškodí (fyzicky nebo nějak jinak), KDYŽ...

	Žádné	Malé	Střední	Velké	Nevím
a) kouří příležitostně cigarety	21,62%	45,95%	18,92%	8,11%	4,05%
b) kouří jeden nebo více balíčků cigaret denně	6,76%	18,92%	28,38%	39,19%	8,11%
c) piji jednu nebo dvě sklenice alkoholu každý den	17,57%	41,89%	25,68%	10,81%	5,41%
d) piji čtyři nebo více sklenic alkoholu téměř každý den	6,76%	16,22%	29,73%	37,84%	5,41%
e) piji pět nebo více sklenic alkoholu každý víkend	8,11%	22,97%	35,14%	21,62%	8,11%
f) užijí marihuanu nebo hašiš jednou nebo 2x	20,27%	24,32%	24,32%	18,92%	9,46%
g) kouří příležitostně marihuanu nebo hašiš	16,22%	29,73%	28,38%	14,86%	8,11%
h) kouří pravidelně marihuanu nebo hašiš	8,11%	5,41%	25,68%	47,30%	12,16%

29. Kolik dní jste v POSLEDNÍCH 30 DNECH pil/a nějaký alkohol jako pivo, víno nebo destiláty?

25,68%	Nikdy v posledních 30 dnech
8,11%	1 den v posledních 30 dnech
14,86%	2 dny v posledních 30 dnech
22,97%	3 dny v posledních 30 dnech
2,70%	1 den v týdnu
14,86%	2 dny v týdnu
6,76%	3–4 dny v týdnu
0,00%	Každý den nebo skoro každý den v posledních 30 dnech

30. Zamyslete se nad běžným dnem v POSLEDNÍCH 30 DNECH, kdy jste pil/a alkohol. Kolik sklenek alkoholu jste vypil/a? (Sklenkou alkoholu se myslí 2 dcl vína nebo 0,5 l piva, nebo jedna sklenička (5 cl) destilátu).

10,81%	Nikdy nepiji alkohol
16,22%	Nepil/a jsem alkohol v posledních 30 dnech
9,46%	1 sklenku

17,57%	2 sklenky
13,51%	3 sklenky
4,05%	4 sklenky
5,41%	5 sklenek
2,70%	6 sklenek
8,11%	7 sklenek
2,70%	8 sklenek
1,35%	9 sklenek
10,81%	10 sklenek anebo více

31. Užil jste marihuanu nebo hašiš v POSLEDNÍCH 12 MĚSÍCÍCH?

60,81%	Ne				
39,19%	Ano → Stalo se vám z něco následujících věcí v posledních 12 měsících?				
	Nikdy	Zřídka	Občas	Celkem často	Velmi často
a) Kouřil/a jste někdy marihuanu nebo hašiš před polednem?	21,62%	10,81%	5,41%	2,70%	0,00%
b) Kouřil/a jste někdy marihuanu nebo hašiš, když jste byl sám/sama?	28,38%	4,05%	5,41%	1,35%	1,35%
c) Měl/a jste někdy problémy s pamětí, když jste kouřil/a marihuanu nebo hašiš?	25,68%	8,11%	5,41%	0,00%	1,35%
d) Řekli vám někdy vaši přátelé nebo členové rodiny, že byste měl/a snížit spotřebu nebo přestat užívat marihuanu nebo hašiš?	33,78%	1,35%	1,35%	4,05%	0,00%
e) Zkusil/a jste někdy snížit spotřebu nebo přestat užívat marihuanu nebo hašiš, ale neúspěšně?	33,78%	1,35%	2,70%	0,00%	2,70%
f) Měl/a jste někdy problémy kvůli vašemu užívání marihuany nebo hašiše (hádky, rvačky, nehoda, špatné výsledky ve škole aj.)?	24,32%	8,11%	5,41%	0,00%	0,00%

Uveďte také: komat.

32. Máte partu přátel, kde se marihuana nebo hašiš užívá, když se sejdete?

63,51%	Ne	
31,08%	Ano – Kolikrát za měsíc se setkáváte se členy vaší party?	
	1,35%	Denně nebo skoro denně

5,41%	3–4x týdně
5,41%	1–2x týdně
12,16%	1–3x měsíčně
10,81%	Méně než 1x měsíčně

33. Kde si myslíte, že by se dala snadno sehnat marihuana nebo hašiš, kdybyste si ji chtěl/a opatřit?

18,92%	Neznám takové místo
47,30%	Na ulici, v parku
25,68%	Ve škole
28,38%	Na diskotéce nebo v baru
27,03%	V bytě dealera
6,76%	Přes internet
8,11%	Jinde, uveďte kde: u kámošů; fgn.; na Fügnerce - město – centrum.

34. Do jaké míry je pravděpodobné, že by se vám mohly přihodit následující věci, kdybyste užil/a marihuanu nebo hašiš?

	Vůbec	Nepravdě- podobné	Možné	Pravdě- podobné	Jisté
a) Vnímál/a bych věci intenzivněji	32,43%	16,22%	35,14%	13,51%	2,70%
b) Nebyl/a bych schopen/schopna soustředěně sledovat konverzaci	20,27%	10,81%	37,84%	22,97%	6,76%
c) Ztrácel/a bych souvislosti při konverzaci	22,97%	13,51%	37,84%	20,27%	4,05%
d) Nebyl/a bych tak stydlivý/á	21,62%	5,41%	35,14%	25,68%	12,16%
e) Obtížně bych se soustředil/a	18,92%	16,22%	28,38%	24,32%	10,81%
f) Byl/a bych více otevřenější	20,27%	8,11%	29,73%	25,68%	16,22%
g) Užíval/a bych daný okamžik intenzivněji	20,27%	14,86%	29,73%	20,27%	14,86%
h) Prožíval/a bych pocity s větší intenzitou	24,32%	16,22%	27,03%	21,62%	10,81%
i) Měl/a bych menší zábrany	22,97%	10,81%	35,14%	21,62%	9,46%
j) Mohl/a bych mít pocity pronásledování	35,14%	17,57%	31,08%	9,46%	5,41%

35. Pokud jste někdy v životě užil/a marihuanu nebo hašiš, jak jste tuto látku získal/a?

44,59%	Nikdy jsem neužil/a marihuanu nebo hašiš
6,76%	Dostal/a jsem ji od staršího bratra nebo sestry
24,32%	Dostal/a jsem ji od staršího kamaráda/ky
13,51%	Dostal/a jsem ji od mladšího nebo stejně starého kamaráda/ky
6,76%	Dostal/a jsem ji od někoho, o kom jsem slyšel/a, ale neznal/a osobně
1,35%	Dostal/a jsem ji od cizího člověka
17,57%	Brala se ve skupině přátel
8,11%	Koupil/a jsem ji od kamaráda/ky
8,11%	Koupil/a jsem ji od cizího člověka
0,00%	Dostal/a jsem ji od jednoho z rodičů
0,00%	Vzal/a jsem ji doma bez dovolení rodičů
2,70%	Nic z toho (popište prosím stručně, jak jste ji dostal/a):

36. Z jakého důvodu jste zkusil/a tuto drogu?

43,24%	Nikdy jsem neužíval/a marihuanu
20,27%	Chtěl/a jsem se dostat do nálady
9,46%	Nechtěl/a jsem stát mimo partu
6,76%	Neměl/a jsem co dělat
31,08%	Byl/a jsem zvědavý/á
8,11%	Chtěl/a jsem zapomenout na starosti
2,70%	Bylo to z jiných důvodů, uveďte jakých: útěk před realitou.
4,05%	Nevzpomínám si

Příloha č. 4: Výsledky výzkumu – dívky (30 respondentů).

3. Jak často (pokud vůbec) děláte následující věci?

	Nikdy	Párkrát za rok	Jednou či 2x za měsíc	Aspoň jednou za týden	Téměř denně
a) Hraji počítačové hry	6,67%	33,33%	26,67%	16,67%	3,33%
b) Aktivně sportuji, (atletika, posilování apod.)	6,67%	6,67%	3,33%	23,33%	40,00%
c) Čtu pro zábavu knihy (nepočítejte školní učebnice)	6,67%	30,00%	23,33%	20,00%	10,00%
d) Chodím večer za zábavou (disko, kavárna, večírky atd.)	20,00%	16,67%	36,67%	13,33%	3,33%
e) Jiné koníčky (hra na hudební nástroj, zpěv, kreslení, psaní, atp.)	16,67%	26,67%	3,33%	23,33%	16,67%
f) Chodím s přáteli do nákupních center, po ulici, do parku atd. jen tak pro zábavu	0,00%	6,67%	13,33%	53,33%	40,00%
g) Surfuji na internetu (chat, hry, muzika aj.)	0,00%	0,00%	0,00%	6,67%	73,33%
h) Hraji na automatech (takových, kde se dají vyhrát peníze)	100,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

4. Jak obtížné by podle Vašeho názoru pro Vás bylo sehnat si cigarety, kdybyste o ně stál/a?

0,00%	Nemožné
0,00%	Velmi obtížné
0,00%	Poměrně obtížné
40,00%	Poměrně snadné
56,67%	Velmi snadné
3,33%	Nevím

5. Kolikrát v životě (pokud vůbec) jste kouřil/a cigarety?

Nikdy	1-2x	3-5x	6-9x	10-19x	20-39x	40 nebo vícekrát
36,67%	16,67%	16,67%	3,33%	6,67%	3,33%	16,67%

6. Jak často a kolik cigaret jste kouřil/a během POSLEDNÍCH 30 DNÍ?

63,33%	Vůbec nekouřil/a
10,00%	Méně než 1 cigaretu za týden
16,67%	Kouřil/a, ale ne denně
0,00%	1-5 cigaret denně
3,33%	6-10 cigaret denně
0,00%	11-20 cigaret denně
0,00%	Více než 20 cigaret denně

7. V jakém věku (pokud vůbec) jste POPRVÉ zkoušel/a následující věci?

Poprvé ve věku:	Nikdy	9 let či dříve	10 let	11 let	12 let	13 let	14 let	15 let	16 let či později
a) Kouřil/a první cigaretu	30,00%	6,67%	3,33%	16,67%	6,67%	23,33%	10,00%	3,33%	0,00%
b) Kouřil/a cigarety denně	70,00%	0,00%	3,33%	0,00%	0,00%	0,00%	16,67%	10,00%	0,00%

8. Jak obtížné by podle Vašeho názoru pro vás bylo sehnat si následující alkoholické nápoje, kdybyste o ně stál/a?

	Nemožné	Velmi obtížné	Trochu obtížné	Celkem snadné	Velmi Snadné	Nevím
a) Pivo (nepočítá se nealkoholické pivo)	0,00%	3,33%	20,00%	33,33%	40,00%	3,33%
c) Alkopops (např. frisco)	3,33%	23,33%	3,33%	23,33%	50,00%	3,33%
d) Víno	0,00%	13,33%	23,33%	20,00%	50,00%	3,33%
e) Destilát	10,00%	0,00%	30,00%	26,67%	30,00%	3,33%

9. Jak často (pokud vůbec) jste pil/a nějaký alkoholický nápoj?

	Nikdy	1-2x	3-5x	6-9x	10-19x	20-39x	40 či vícekrát
a) Za celý život	3,33%	3,33%	23,33%	13,33%	23,33%	16,67%	16,67%

b) Během posledních 12 měsíců	6,67%	26,67%	26,67%	13,33%	16,67%	10,00%	0,00%
c) Během posledních 30 dnů	40,00%	26,67%	30,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

10. Zamyslete se nad POSLEDNÍMI 30 DNY. Jak často (pokud vůbec) jste pil/a některý z následujících nápojů?

	Nikdy	1-2x	3-5x	6-9x	10-19x	20-39x	40 či vícekrát
a) Pivo (nepočítá se nealkoholické pivo)	60,00%	30,00%	6,67%	0,00%	3,33%	0,00%	0,00%
c) Alkopops (např. frisco)	66,67%	30,00%	0,00%	3,33%	0,00%	0,00%	0,00%
d) Víno	66,67%	20,00%	13,33%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
e) Destilát (vodka, rum, slivovice aj., včetně míchaných nápojů např. gin s tonikem)	53,33%	40,00%	6,67%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

11. Před kolika dny jste naposled pil/a alkohol?

0,00%	Nikdy nepiji alkohol
33,33%	Před 1–7 dny
20,00%	Před 8–14 dny
6,67%	Před 15–30 dny
33,33%	Před měsícem až rokem
3,33%	Více než před rokem

12. Zamyslete se nad POSLEDNÍM DNEM, kdy jste pil/a alkohol. Jaký alkoholický nápoj to byl?

3,33%	Nikdy nepiji alkohol
26,67%	Pivo (nepočítá se nealkoholické)
20,00%	Alkopops (alkoholizované limonády např. s vodkou) – např. frisco
23,33%	Víno
30,00%	Destiláty

12a. Když jste pil/a naposled nějaký alkohol, pil/a jste pivo? Pokud ano, přibližně kolik?

23,33%	Nikdy nepiji pivo
23,33%	Nepil/a jsem pivo, když jsem naposledy něco pil/a
43,33%	Méně než 1 láhev (tj. méně než 0,5 litru)
10,00%	1-2 lahve (0,5 až 1 litr)
6,67%	3-4 lahve (1,5 až 2,0 litry)
0,00%	Více než 4 lahve (více než 2 litry)

12b. Když jste pil/a naposled nějaký alkohol, pil/a jste víno? Pokud ano, přibližně kolik?

10,00%	Nikdy nepiji víno
26,67%	Nepil/a jsem víno když jsem naposledy něco pil/a
13,33%	Méně než sklenku (tj. méně než 2 decilitry)
30,00%	1-2 sklenky (2 až 4 decilitry)
0,00%	3-4 sklenky (asi 5 až 7 decilitrů)
0,00%	Celou láhev (více než 7 decilitrů)

12c. Když jste pil/a naposled nějaký alkohol, pil/a jste alkopops (např. frisco)? Pokud ano, přibližně kolik?

33,33%	Nikdy nepiji alkopops
33,33%	Nepil/a jsem alkopops, když jsem naposledy něco pil/a
30,00%	Méně než 2 lahve (tj. méně než 0,5 litru)
6,67%	2-3 lahve (0,5 až 1 litr)
0,00%	4-6 lahví (1,5 až 2 litry)
0,00%	Více než 7 lahví (tj. více než 2 litry)

12d. Když jste pil/a naposled nějaký alkohol, pil/a jste destilát (tj. tvrdý alkohol) [zahrnují se i destiláty konzumované v míchaných nápojích]? Pokud ano, přibližně kolik?

20,00%	Nikdy nepiji destiláty
33,33%	Nepil/a jsem destilát, když jsem naposledy něco pil/a
16,67%	Méně než 2 malé „panáky“ (tj. méně než 0,5 deci)
13,33%	1 až 2 velké panáky (0,5 až 1 deci)
13,33%	3 až 5 velkých panáků (tj. 1,5 až 2,5 decilitru)
6,67%	Více než 5 velkých panáků (tj. více než 2,5 del)

12e. Když jste naposledy pil/a alkohol, pil/a jste méně, stejně či více, než obvykle pijete?

40,00%	Méně
30,00%	Stejně
16,67%	Více

12f. Pokuste se, prosím, označit na škále od 1 do 10, jak silně jste byl/a opilý/á, když jste naposledy pil/a alkohol.

Vůbec									Byl/a jsem silně opilý/á, nemohl/a jsem si vzpomenout, co se stalo
33,33%	23,33%	3,33%	13,33%	10,00%	13,33%	0,00%	0,00%	0,00%	3,33%

13. Zamyslete se nad POSLEDNÍMI 30 DNY. Kolikrát (pokud vůbec) jste si koupil/a pivo, víno nebo destilát v nějakém obchodě nebo supermarketu pro svou vlastní spotřebu?

	Nikdy	1-2x	3-5x	6-9x	10-19x	20 či vícekrát
a) Pivo (nepočítá se nealkoholické pivo)	63,33%	26,67%	10,00%	0,00%	3,33%	0,00%
c) Alkopops (limonády s obsahem alkoholu)	60,00%	33,33%	10,00%	0,00%	0,00%	0,00%
d) Víno	70,00%	26,67%	6,67%	0,00%	0,00%	0,00%
e) Destilát (vodka, rum, slivovice aj., včetně míchaných nápojů např. gin s tonikem)	60,00%	33,33%	6,67%	0,00%	0,00%	0,00%

14. Kolikrát (pokud vůbec) jste v POSLEDNÍCH 30 DNECH pil/a alkoholické nápoje v hospodě, restauraci, baru, na diskotéce apod.?

	Nikdy	1-2x	3-5x	6-9x	10-19x	20 či vícekrát
a) Pivo (nepočítá se nealkoholické pivo)	63,33%	30,00%	3,33%	0,00%	0,00%	0,00%
c) Alkopops (např. frisco)	76,67%	16,67%	6,67%	0,00%	0,00%	0,00%

d) Váno	73,33%	26,67%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
e) Destilát (vodka, rum, slivovice aj., včetně míchaných nápojů např. gin s tonikem)	66,67%	20,00%	13,33%	0,00%	0,00%	0,00%

15. Mějte na mysli POSLEDNÍCH 30 DNÍ. Kolikrát (pokud vůbec) jste vypil/a pět nebo více sklenic alkoholu za sebou (to znamená při jedné příležitosti)? ("Sklenice alkoholu" znamená sklenici vína (2 dcl) nebo 0,5 l piva, nebo jednu skleničku (0,5 deci) destilátu).

50,00%	Ani jednou
30,00%	Jednou
0,00%	Dvakrát
10,00%	Třikrát až pětkrát
6,67%	6 až 9x
0,00%	10x a vícekrát

16. Kolikrát (pokud vůbec) jste byl/a opilý/á tak, že jste měl/a problémy s chůzí, s mluvením, zvracel/a nebo si nepamatoval/a, co se stalo?

	Nikdy	1-2x	3-5x	6-9x	10-19x	20-39x	40 či vícekrát
a) Za celý život	43,33%	20,00%	23,33%	6,67%	3,33%	0,00%	0,00%
b) Během posledních 12 měsíců	60,00%	23,33%	10,00%	3,33%	0,00%	0,00%	0,00%
c) Během posledních 30 dnů	76,67%	20,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

17. V jakém věku (pokud vůbec) jste POPRVÉ udělal/a či zkusil/a následující věci?

Poprvé ve věku:	Nikdy	9 let či dříve	10 let	11 let	12 let	13 let	14 let	15 let	16 let či později
a) Pil/a pivo (alespoň 1 sklenici)	10,00%	30,00%	10,00%	26,67%	3,33%	16,67%	10,00%	10,00%	0,00%

b) Alkopops (alespoň 1 sklenici)	26,67%	0,00%	10,00%	3,33%	16,67%	10,00%	23,33%	3,33%	3,33%
c) Pil/a víno (alespoň 1 sklenici)	6,67%	0,00%	10,00%	10,00%	3,33%	16,67%	40,00%	10,00%	0,00%
d) Pil/a destilát (alespoň 1 sklenku)	10,00%	0,00%	0,00%	0,00%	10,00%	16,67%	36,67%	10,00%	0,00%
e) Opil/a se alkoholem	40,00%	0,00%	0,00%	0,00%	3,33%	6,67%	40,00%	10,00%	0,00%

18. Do jaké míry je pravděpodobné, že by u Vás nastaly následující situace v souvislosti s pitím alkoholických nápojů?

	Velmi pravdě- podobné	Pravdě- podobné	Nejisté	Nepravdě- podobné	Velmi nepravdě- podobné
b) Dostal/a bych se do potíží s policií	43,33%	30,00%	3,33%	0,00%	13,33%
c) Uškodilo by mi to zdravotně	0,00%	6,67%	16,67%	20,00%	53,33%
d) Cítil/a bych se šťastný/á	10,00%	6,67%	30,00%	23,33%	23,33%
e) Zapomněl/a bych na své starosti	26,67%	36,67%	13,33%	10,00%	6,67%
f) Nemohl/a bych přestat s pitím	26,67%	36,67%	13,33%	6,67%	13,33%
g) Měl/a bych kocovinu	10,00%	0,00%	16,67%	20,00%	50,00%
h) Byl/a bych přátelštější a otevřenější	3,33%	20,00%	23,33%	26,67%	23,33%
i) Udělal/a bych něco, čeho bych litoval/a	33,33%	33,33%	20,00%	10,00%	3,33%
j) Víc bych se bavil/a, víc bych si užil/a zábavu	13,33%	16,67%	33,33%	16,67%	16,67%
k) Bylo by mi špatně	50,00%	23,33%	10,00%	6,67%	6,67%

19. Jak často jste měl/a v důsledku Vašeho užívání alkoholu v POSLEDNÍCH 12 MĚSÍCÍCH některé z následujících problémů?

	Nikdy	1-2x	3-5x	6-9x	10-19x	20-39x	40 či vícekrát
a) Rvačka	70,00%	3,33%	0,00%	3,33%	0,00%	0,00%	0,00%
b) Nehoda nebo zranění (úraz)	80,00%	6,67%	0,00%	0,00%	3,33%	0,00%	0,00%
c) Problémy ve vztazích s rodiči	73,33%	13,33%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
d) Problémy ve vztazích s přáteli	203,33%	16,67%	3,33%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
e) Snížená výkonnost ve škole nebo v práci	66,67%	20,00%	3,33%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
f) Oběť loupeže nebo krádeže	90,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
g) Nesnáze s policií	90,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
h) Přijetí do nemocnice, na jednotku intenzivní péče či krizového centra	86,67%	3,33%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
i) Sex bez ochrany	86,67%	3,33%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
j) Sexuální zkušenost, jíž jste druhý den litoval/a	70,00%	16,67%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

20. Jak obtížné by podle Vašeho názoru pro Vás bylo sehnat si marihuanu nebo hašiš, kdybyste je chtěl/a?

10,00%	Nemožné
10,00%	Velmi obtížné
10,00%	Poměrně obtížné
36,67%	Poměrně snadné
10,00%	Velmi snadné
23,33%	Nevím

21. V jakém věku (pokud vůbec) jste POPRVÉ užil/a marihuanu nebo hašiš?

66,67%	Nikdy
--------	-------

0,00%	9 let nebo dříve
0,00%	10 let
0,00%	11 let
3,33%	12 let
6,67%	13 let
13,33%	14 let
3,33%	15 let
3,33%	16 let nebo později

22. Kolikrát jste užil/a (pokud vůbec) marihuanu ("trávu") nebo hašíš?

	Nikdy	1-2x	3-5x	6-9x	10-19x	20-39x	40 či vícekrát
a) Za celý život	73,33%	10,00%	13,33%	6,67%	0,00%	0,00%	0,00%
b) Za posledních 12 měsíců	80,00%	13,33%	10,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
c) Za posledních 30 dnů	93,33%	0,00%	6,67%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

23. Měl/a jste někdy možnost zkusit marihuanu nebo hašíš a přesto jste to neudělal/a?

33,33%	Ne
70,00%	Ano

→ Kolikrát v životě se Vám to stalo?

36,67%	1–2krát
30,00%	3–5krát
3,33%	6–9krát
0,00%	10–19krát
0,00%	20–39krát
0,00%	40 a vícekrát

24. Jak často jste měl/a v důsledku Vašeho užívání marihuany v POSLEDNÍCH 12 MĚSÍCÍCH některé z následujících problémů?

	Nikdy	1-2x	3-5x	6-9x	10-19x	20-39x	40 či vícekrát
a) Rvačka	93,33%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
b) Nehoda nebo zranění (úraz)	96,67%	3,33%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

c) Problémy ve vztazích s rodiči	100,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
d) Problémy ve vztazích s přáteli	96,67%	3,33%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
e) Snížená výkonnost ve škole nebo v práci	90,00%	3,33%	3,33%	3,33%	0,00%	0,00%	0,00%
f) Oběť loupeže nebo krádeže	100,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
g) Nesnáze s policií	100,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
h) Přijetí do nemocnice, na jednotku intenzivní péče či krizového centra	100,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
i) Sex bez ochrany	100,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
j) Sexuální zkušenost, již jste druhý den litoval/a	96,67%	3,33%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

25. Kolik peněz jste v POSLEDNÍCH 30 DNECH utratil/a za tabák, alkohol a marihuanu nebo hašiš?

	0	100 Kč nebo méně	101-200 Kč	201-400 Kč	401-800 Kč	801-1500 Kč	1 500 Kč
a) Tabák	76,67%	13,33%	10,00%	6,67%	0,00%	0,00%	0,00%
b) Alkohol	63,33%	23,33%	6,67%	3,33%	3,33%	0,00%	0,00%
c) Marihuana/ hašiš	96,67%	3,33%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

26. Podle Vašeho odhadu, kolik z Vašich přátel...

	Nikdo	Málokdo	Několik	Většina	Všichni
a) kouří cigarety	0,00%	3,33%	26,67%	63,33%	6,67%
b) pije alkoholické nápoje (pivo, víno, destilát)	0,00%	3,33%	20,00%	60,00%	16,67%
c) se občas opije	0,00%	20,00%	30,00%	43,33%	6,67%
d) kouří marihuanu nebo hašiš	3,33%	56,67%	30,00%	3,33%	0,00%

27. Některý z Vašich starších sourozenců...

	Ano	Ne	Nevím	Nemám staršího sourozence
a) kouří cigarety	23,33%	40,00%	0,00%	36,67%

b) pije alkoholické nápoje (pivo, víno, destilát)	46,67%	6,67%	10,00%	36,67%
c) se občas opije	40,00%	10,00%	13,33%	36,67%
d) kouří marihuanu nebo hašiš	3,33%	56,67%	3,33%	36,67%

28. Jak velké je podle Vašeho názoru riziko, že si lidé uškodí (fyzicky nebo nějak jinak), KDYŽ...

	Žádné	Malé	Střední	Velké	Nevím
a) kouří příležitostně cigarety	20,00%	43,33%	23,33%	13,33%	0,00%
b) kouří jeden nebo více balíčků cigaret denně	6,67%	10,00%	30,00%	50,00%	3,33%
c) pije jednu nebo dvě sklenice alkoholu každý den	13,33%	26,67%	46,67%	13,33%	0,00%
d) pije čtyři nebo více sklenic alkoholu téměř každý den	0,00%	10,00%	20,00%	66,67%	3,33%
e) pije pět nebo více sklenic alkoholu každý víkend	0,00%	23,33%	46,67%	20,00%	6,67%
f) užije marihuanu nebo hašiš jednou nebo 2x	6,67%	50,00%	26,67%	10,00%	6,67%
g) kouří příležitostně marihuanu nebo hašiš	6,67%	23,33%	53,33%	13,33%	3,33%
h) kouří pravidelně marihuanu nebo hašiš	0,00%	0,00%	13,33%	70,00%	16,67%

29. Kolik dní jste v POSLEDNÍCH 30 DNECH pil/a nějaký alkohol jako pivo, víno nebo destiláty?

33,33%	Nikdy v posledních 30 dnech
23,33%	1 den v posledních 30 dnech
16,67%	2 dny v posledních 30 dnech
6,67%	3 dny v posledních 30 dnech
10,00%	1 den v týdnu
6,67%	2 dny v týdnu
3,33%	3–4 dny v týdnu
0,00%	Každý den nebo skoro každý den v posledních 30 dnech

30. Zamyslete se nad běžným dnem v POSLEDNÍCH 30 DNECH, kdy jste pil/a alkohol. Kolik sklenek alkoholu jste vypil/a? (Sklenkou alkoholu se myslí 2 dcl vína nebo 0,5 l piva, nebo jedna sklenička (5 cl) destilátu).

6,67%	Nikdy nepiji alkohol
30,00%	Nepil/a jsem alkohol v posledních 30 dnech
10,00%	1 sklenku
30,00%	2 sklenky
6,67%	3 sklenky
6,67%	4 sklenky
6,67%	5 sklenek
3,33%	6 sklenek
0,00%	7 sklenek
0,00%	8 sklenek
0,00%	9 sklenek
0,00%	10 sklenek anebo více

31. Užil jste marihuanu nebo hašiš v POSLEDNÍCH 12 MĚSÍCÍCH?

70,00%	Ne				
30,00%	Ano → Stalo se vám z něco následujících věcí v posledních 12 měsících?				
	Nikdy	Zřídka	Občas	Celkem často	Velmi často
a) Kouřil/a jste někdy marihuanu nebo hašiš před polednem?	23,33%	3,33%	3,33%	0,00%	0,00%
b) Kouřil/a jste někdy marihuanu nebo hašiš, když jste byl sám/sama?	26,67%	0,00%	0,00%	3,33%	0,00%
c) Měl/a jste někdy problémy s pamětí, když jste kouřil/a marihuanu nebo hašiš?	26,67%	3,33%	0,00%	0,00%	0,00%
d) Řekli vám někdy vaši přátelé nebo členové rodiny, že byste měl/a snížit spotřebu nebo přestat užívat marihuanu nebo hašiš?	30,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
e) Zkusil/a jste někdy snížit spotřebu nebo přestat užívat marihuanu nebo hašiš, ale neúspěšně?	23,33%	0,00%	0,00%	0,00%	6,67%
f) Měl/a jste někdy problémy kvůli vašemu užívání marihuany nebo hašiše (hádky, rvačka, nehoda, špatné výsledky ve škole aj.)?	30,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

32. Máte partu přátel, kde se marihuana nebo hašiš užívá, když se sejdete?

66,67%	Ne
30,00%	Ano - Kolikrát za měsíc se setkáváte se členy vaší party?
	0,00% Denně nebo skoro denně
	0,00% 3–4x týdně
	0,00% 1–2x týdně
	16,67% 1–3x měsíčně
	10,00% Méně než 1x měsíčně

33. Kde si myslíte, že by se dala snadno sehnat marihuana nebo hašiš, kdybyste si ji chtěl/a opatřit?

20,00%	Neznám takové místo
23,33%	Na ulici, v parku
6,67%	Ve škole
36,67%	Na diskotéce nebo v baru
36,67%	V bytě dealera
16,67%	Přes internet
23,33%	Jinde, uveďte kde: v jiných místech, kde se obchodují fetišáci, dealeri a policie o tom neví; přes kamaráda – zná dealera; u mě; u bývalých přátel; u známých; u kamarádky.

34. Do jaké míry je pravděpodobné, že by se vám mohly přihodit následující věci, kdybyste užil/a marihuanu nebo hašiš?

	Vůbec	Nepravdě- podobné	Možné	Pravdě- podobné	Jisté
a) Vnímá/a bych věci intenzivněji	10,00%	6,67%	3,33%	3,33%	3,33%
b) Nebyl/a bych schopen/schopna soustředěně sledovat konverzaci	0,00%	0,00%	13,33%	10,00%	3,33%
c) Ztrácel/a bych souvislosti při konverzaci	0,00%	0,00%	10,00%	16,67%	0,00%
d) Nebyl/a bych tak stydlivý/á	6,67%	0,00%	6,67%	10,00%	3,33%
e) Obtížně bych se soustředil/a	3,33%	0,00%	16,67%	3,33%	3,33%
f) Byl/a bych více otevřenější	3,33%	6,67%	3,33%	6,67%	6,67%

g) Užíval/a bych daný okamžik intenzivněji	6,67%	3,33%	10,00%	0,00%	6,67%
h) Prožíval/a bych pocity s větší intenzitou	3,33%	10,00%	3,33%	0,00%	6,67%
i) Měl/a bych menší zábrany	3,33%	3,33%	10,00%	6,67%	3,33%
j) Mohl/a bych mít pocity pronásledování	0,00%	3,33%	16,67%	3,33%	3,33%

35. Pokud jste někdy v životě užil/a marihuanu nebo hašiš, jak jste tuto látku získal/a?

63,33%	Nikdy jsem neužil/a marihuanu nebo hašiš
3,33%	Dostal/a jsem ji od staršího bratra nebo sestry
10,00%	Dostal/a jsem ji od staršího kamaráda/ky
10,00%	Dostal/a jsem ji od mladšího nebo stejně starého kamaráda/ky
0,00%	Dostal/a jsem ji od někoho, o kom jsem slyšel/a, ale neznal/a osobně
0,00%	Dostal/a jsem ji od cizího člověka
10,00%	Brala se ve skupině přátel
3,33%	Koupil/a jsem ji od kamaráda/ky
0,00%	Koupil/a jsem ji od cizího člověka
0,00%	Dostal/a jsem ji od jednoho z rodičů
3,33%	Vzal/a jsem ji doma bez dovolení rodičů
3,33%	Nic z toho (popište prosím stručně, jak jste ji dostal/a):

36. Z jakého důvodu jste zkusil/a tuto drogu?

63,33%	Nikdy jsem neužíval/a marihuanu
3,33%	Chtěl/a jsem se dostat do nálady
0,00%	Nechtěl/a jsem stát mimo partu
0,00%	Neměl/a jsem co dělat
23,33%	Byl/a jsem zvědavý/á
3,33%	Chtěl/a jsem zapomenout na starosti
3,33%	Bylo to z jiných důvodů, uveďte jakých: chtěla jsem vědět jaké má účinky. Zkusit to jako ostatní, ale nejsem žádné závislák a neberu ji často. Jednou za čas.
3,33%	Nevzpomínám si

Příloha č. 5: Výsledky výzkumu – základní škola (64 respondentů)

3. Jak často (pokud vůbec) děláte následující věci?

	Nikdy	Párkrát za rok	Jednou či 2x za měsíc	Aspoň jednou za týden	Téměř denně
a) Hraji počítačové hry	1,56%	12,50%	15,63%	25,00%	39,06%
b) Aktivně sportuji, (atletika, posilování apod.)	3,13%	6,25%	3,13%	32,81%	45,31%
c) Čtu pro zábavu knihy (nepočítejte školní učebnice)	25,00%	34,38%	17,19%	10,94%	7,81%
d) Chodím večer za zábavou (disko, kavárna, večírky atd.)	18,75%	18,75%	37,50%	18,75%	1,56%
e) Jiné koníčky (hra na hudební nástroj, zpěv, kreslení, psaní, atp.)	35,94%	18,75%	14,06%	14,06%	10,94%
f) Chodím s přáteli do nákupních center, po ulici, do parku atd. jen tak pro zábavu	0,00%	14,06%	17,19%	39,06%	34,38%
g) Surfuji na internetu (chat, hry, muzika aj.)	0,00%	0,00%	1,56%	10,94%	78,13%
h) Hraji na automatech (takových, kde se dají vyhrát peníze)	90,63%	7,81%	1,56%	0,00%	0,00%

4. Jak obtížné by podle Vašeho názoru pro Vás bylo sehnat si cigarety, kdybyste o ně stál/a?

1,56%	Nemožné
3,13%	Velmi obtížné
25,00%	Poměrně obtížné
18,75%	Poměrně snadné
35,94%	Velmi snadné
0,00%	Nevím

5. Kolikrát v životě (pokud vůbec) jste kouřil/a cigarety?

Nikdy	1-2x	3-5x	6-9x	10-19x	20-39x	40 nebo vícekrát
31,25%	15,63%	15,63%	9,38%	6,25%	6,25%	15,63%

6. Jak často a kolik cigaret jste kouřil/a během POSLEDNÍCH 30 DNÍ?

70,31%	Vůbec nekouřil/a
9,38%	Méně než 1 cigaretu za týden
6,25%	Kouřil/a, ale ne denně
0,00%	1-5 cigaret denně
1,56%	6-10 cigaret denně
1,56%	11-20 cigaret denně
4,69%	Více než 20 cigaret denně

7. V jakém věku (pokud vůbec) jste POPRVÉ zkusil/a následující věci?

Poprvé ve věku:	Nikdy	9 let či dříve	10 let	11 let	12 let	13 let	14 let	15 let	16 let či později
a) Kouřil/a první cigaretu	26,56%	10,94%	7,81%	12,50%	12,50%	21,88%	4,69%	1,56%	0,00%
b) Kouřil/a cigarety denně	78,13%	1,56%	0,00%	0,00%	0,00%	1,56%	12,50%	4,69%	0,00%

8. Jak obtížné by podle Vašeho názoru pro vás bylo sehnat si následující alkoholické nápoje, kdybyste o ně stál/a?

	Nemožné	Velmi obtížné	Trochu obtížné	Celkem snadné	Velmi Snadné	Nevím
a) Pivo (nepočítá se nealkoholické pivo)	1,56%	3,13%	12,50%	29,69%	51,56%	3,13%
c) Alkopops (např. frisco)	0,00%	7,81%	7,81%	25,00%	54,69%	3,13%
d) Víno	1,56%	3,13%	20,31%	18,75%	50,00%	4,69%
e) Destilát	6,25%	10,94%	23,44%	23,44%	32,81%	4,69%

9. Jak často (pokud vůbec) jste pil/a nějaký alkoholický nápoj?

	Nikdy	1-2x	3-5x	6-9x	10-19x	20-39x	40 či vícekrát
a) Za celý život	6,25%	6,25%	10,94%	9,38%	15,63%	20,31%	28,13%

b) Během posledních 12 měsíců	6,25%	21,88%	18,75%	17,19%	18,75%	14,06%	3,13%
c) Během posledních 30 dnů	34,38%	26,56%	23,44%	9,38%	3,13%	1,56%	0,00%

10. Zamyslete se nad POSLEDNÍMI 30 DNY. Jak často (pokud vůbec) jste pil/a některý z následujících nápojů?

	Nikdy	1-2x	3-5x	6-9x	10-19x	20-39x	40 či vícekrát
a) Pivo (nepočítá se nealkoholické pivo)	43,75%	32,81%	14,06%	6,25%	6,25%	1,56%	0,00%
c) Alkopops (např. frisco)	65,63%	21,88%	4,69%	3,13%	3,13%	0,00%	0,00%
d) Víno	60,94%	18,75%	9,38%	9,38%	3,13%	0,00%	0,00%
e) Destilát (vodka, rum, slivovice aj., včetně míchaných nápojů např. gin s tonikem)	48,44%	29,69%	14,06%	1,56%	3,13%	1,56%	0,00%

11. Před kolika dny jste naposled pil/a alkohol?

4,69%	Nikdy nepiji alkohol
43,75%	Před 1–7 dny
10,94%	Před 8–14 dny
14,06%	Před 15–30 dny
23,44%	Před měsícem až rokem
0,00%	Více než před rokem

12. Zamyslete se nad POSLEDNÍM DNEM, kdy jste pil/a alkohol. Jaký alkoholický nápoj to byl?

4,69%	Nikdy nepiji alkohol
37,50%	Pivo (nepočítá se nealkoholické)
23,44%	Alkopops (alkoholizované limonády např. s vodkou) – např. frisco
18,75%	Víno
26,56%	Destiláty

12a. Když jste pil/a naposled nějaký alkohol, pil/a jste pivo? Pokud ano, přibližně kolik?

26,56%	Nikdy nepiji pivo
14,06%	Nepil/a jsem pivo, když jsem naposledy něco pil/a
34,38%	Méně než 1 láhev (tj. méně než 0,5 litru)
18,75%	1-2 lahve (0,5 až 1 litr)
4,69%	3-4 lahve (1,5 až 2,0 litry)
4,69%	Více než 4 lahve (více než 2 litry)

12b. Když jste pil/a naposled nějaký alkohol, pil/a jste víno? Pokud ano, přibližně kolik?

18,75%	Nikdy nepiji víno
26,56%	Nepil/a jsem víno když jsem naposledy něco pil/a
4,69%	Méně než sklenku (tj. méně než 2 decilitry)
10,94%	1-2 sklenky (2 až 4 decilitry)
6,25%	3-4 sklenky (asi 5 až 7 decilitrů)
4,69%	Celou láhev (více než 7 decilitrů)

12c. Když jste pil/a naposled nějaký alkohol, pil/a jste alkopops (např. frisco)? Pokud ano, přibližně kolik?

32,81%	Nikdy nepiji alkopops
26,56%	Nepil/a jsem alkopops, když jsem naposledy něco pil/a
23,44%	Méně než 2 lahve (tj. méně než 0,5 litru)
12,50%	2-3 lahve (0,5 až 1 litr)
4,69%	4-6 lahví (1,5 až 2 litry)
1,56%	Více než 7 lahví (tj. více než 2 litry)

12d. Když jste pil/a naposled nějaký alkohol, pil/a jste destilát (tj. tvrdý alkohol) [zahrnují se i destiláty konzumované v míchaných nápojích]? Pokud ano, přibližně kolik?

25,00%	Nikdy nepiji destiláty
21,88%	Nepil/a jsem destilát, když jsem naposledy něco pil/a
15,63%	Méně než 2 malé „panáky“ (tj. méně než 0,5 deci)
12,50%	1 až 2 velké panáky (0,5 až 1 deci)
14,06%	3 až 5 velkých panáků (tj. 1,5 až 2,5 decilitru)
10,94%	Více než 5 velkých panáků (tj. více než 2,5 del)

12e. Když jste naposledy pil/a alkohol, pil/a jste méně, stejně či více, než obvykle pijete?

40,63%	Méně
37,50%	Stejně
15,63%	Více

12f. Pokuste se, prosím, označit na škále od 1 do 10, jak silně jste byl/a opilý/á, když jste naposledy pil/a alkohol.

Vůbec									Byl/a jsem silně opilý/á, nemohl/a jsem si vzpomenout, co se stalo
42,19%	9,38%	1,56%	14,06%	7,81%	6,25%	1,56%	9,38%	3,13%	4,69%

13. Zamyslete se nad POSLEDNÍMI 30 DNY. Kolikrát (pokud vůbec) jste si koupil/a pivo, víno nebo destilát v nějakém obchodě nebo supermarketu pro svou vlastní spotřebu?

	Nikdy	1-2x	3-5x	6-9x	10-19x	20 či vícekrát
a) Pivo (nepočítá se nealkoholické pivo)	54,69%	28,13%	15,63%	0,00%	1,56%	1,56%
c) Alkopops (limonády s obsahem alkoholu)	65,63%	23,44%	10,94%	0,00%	0,00%	0,00%
d) Víno	73,44%	18,75%	6,25%	3,13%	0,00%	0,00%
e) Destilát (vodka, rum, slivovice aj., včetně míchaných nápojů např. gin s tonikem)	62,50%	28,13%	7,81%	3,13%	0,00%	0,00%

14. Kolikrát (pokud vůbec) jste v POSLEDNÍCH 30 DNECH pil/a alkoholické nápoje v hospodě, restauraci, baru, na diskotéce apod.?

	Nikdy	1-2x	3-5x	6-9x	10-19x	20 či vícekrát
a) Pivo (nepočítá se nealkoholické pivo)	57,81%	28,13%	7,81%	1,56%	1,56%	1,56%
c) Alkopops (např. frisco)	71,88%	23,44%	4,69%	0,00%	0,00%	0,00%

d) Víno	79,69%	20,31%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
e) Destilát (vodka, rum, slivovice aj., včetně míchaných nápojů např. gin s tonikem)	65,63%	18,75%	14,06%	0,00%	1,56%	0,00%

15. Mějte na mysli POSLEDNÍCH 30 DNÍ. Kolikrát (pokud vůbec) jste vypil/a pět nebo více sklenic alkoholu za sebou (to znamená při jedné příležitosti)? ("Sklenice alkoholu" znamená sklenici vína (2 dcl) nebo 0,5 l piva, nebo jednu skleničku (0,5 deci) destilátu).

42,19%	Ani jednou
20,31%	Jednou
10,94%	Dvakrát
18,75%	Třikrát až pětkrát
0,00%	6 až 9x
0,00%	10x a vícekrát

16. Kolikrát (pokud vůbec) jste byl/a opilý/á tak, že jste měl/a problémy s chůzí, s mluvením, zvracel/a nebo si nepamatoval/a, co se stalo?

	Nikdy	1-2x	3-5x	6-9x	10-19x	20-39x	40 či vícekrát
a) Za celý život	35,94%	20,31%	25,00%	6,25%	7,81%	1,56%	1,56%
b) Během posledních 12 měsíců	51,56%	26,56%	17,19%	1,56%	1,56%	1,56%	0,00%
c) Během posledních 30 dnů	71,88%	25,00%	0,00%	0,00%	1,56%	0,00%	0,00%

17. V jakém věku (pokud vůbec) jste POPRVÉ udělal/a či zkusil/a následující věci?

Poprvé ve věku:	Nikdy	9 let či dříve	10 let	11 let	12 let	13 let	14 let	15 let	16 let či později
a) Pil/a pivo (alespoň 1 sklenici)	14,06%	32,81%	6,25%	20,31%	10,94%	9,38%	9,38%	4,69%	0,00%

b) Alkopops (alespoň 1 sklenici)	29,69%	3,13%	6,25%	14,06%	7,81%	10,94%	23,44%	3,13%	1,56%
c) Pil/a víno (alespoň 1 sklenici)	14,06%	4,69%	9,38%	10,94%	12,50%	12,50%	26,56%	6,25%	0,00%
d) Pil/a destilát (alespoň 1 sklenku)	20,31%	3,13%	3,13%	6,25%	9,38%	17,19%	26,56%	6,25%	0,00%
e) Opil/a se alkoholem	34,38%	1,56%	1,56%	1,56%	6,25%	9,38%	40,63%	6,25%	0,00%

18. Do jaké míry je pravděpodobné, že by u Vás nastaly následující situace v souvislosti s pitím alkoholických nápojů?

	Velmi pravdě- podobné	Pravdě- podobné	Nejisté	Nepravdě- podobné	Velmi nepravdě- podobné
b) Dostal/a bych se do potíží s policií	29,69%	42,19%	10,94%	6,25%	9,38%
c) Uškodilo by mi to zdravotně	14,06%	10,94%	23,44%	15,63%	35,94%
d) Cítil/a bych se šťastný/á	15,63%	21,88%	18,75%	21,88%	21,88%
e) Zapomněl/a bych na své starosti	21,88%	34,38%	25,00%	4,69%	10,94%
f) Nemohl/a bych přestat s pitím	26,56%	43,75%	10,94%	10,94%	9,38%
g) Měl/a bych kocovinu	9,38%	12,50%	20,31%	17,19%	39,06%
h) Byl/a bych přátelštější a otevřenější	29,69%	26,56%	21,88%	6,25%	15,63%
i) Udělal/a bych něco, čeho bych litoval/a	39,06%	32,81%	21,88%	4,69%	4,69%
j) Víc bych se bavil/a, víc bych si užil/a zábavu	18,75%	29,69%	32,81%	10,94%	7,81%
k) Bylo by mi špatně	46,88%	35,94%	9,38%	3,13%	4,69%

19. Jak často jste měl/a v důsledku Vašeho užívání alkoholu v POSLEDNÍCH 12 MĚSÍCÍCH některé z následujících problémů?

	Nikdy	1-2x	3-5x	6-9x	10-19x	20-39x	40 či vícekrát
a) Rvačka	85,94%	10,94%	3,13%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
b) Nehoda nebo zranění (úraz)	79,69%	12,50%	1,56%	1,56%	1,56%	0,00%	0,00%
c) Problémy ve vztazích s rodiči	79,69%	14,06%	3,13%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
d) Problémy ve vztazích s přáteli	75,00%	18,75%	1,56%	1,56%	0,00%	0,00%	0,00%
e) Snížená výkonnost ve škole nebo v práci	75,00%	14,06%	4,69%	1,56%	0,00%	0,00%	0,00%
f) Oběť loupeže nebo krádeže	96,88%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
g) Nesnáze s policií	92,19%	3,13%	3,13%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
h) Přijetí do nemocnice, na jednotku intenzivní péče či krizového centra	98,44%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
i) Sex bez ochrany	84,38%	9,38%	1,56%	1,56%	0,00%	1,56%	0,00%
j) Sexuální zkušenost, jíž jste druhý den litoval/a	84,38%	15,63%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

20. Jak obtížné by podle Vašeho názoru pro Vás bylo sehnat si marihuanu nebo hašiš, kdybyste je chtěl/a?

9,38%	Nemožné
17,19%	Velmi obtížné
14,06%	Poměrně obtížné
39,06%	Poměrně snadné
12,50%	Velmi snadné
7,81%	Nevím

21. V jakém věku (pokud vůbec) jste POPRVÉ užil/a marihuanu nebo hašiš?

53,13%	Nikdy
--------	-------

0,00%	9 let nebo dříve
0,00%	10 let
1,56%	11 let
3,13%	12 let
6,25%	13 let
20,31%	14 let
7,81%	15 let
3,13%	16 let nebo později

22. Kolikrát jste užil/a (pokud vůbec) marihuanu ("trávu") nebo hašíš?

	Nikdy	1-2x	3-5x	6-9x	10-19x	20-39x	40 či vícekrát
a) Za celý život	56,25%	14,06%	14,06%	9,38%	3,13%	0,00%	1,56%
b) Za posledních 12 měsíců	64,06%	17,19%	10,94%	1,56%	4,69%	0,00%	0,00%
c) Za posledních 30 dnů	89,06%	3,13%	1,56%	3,13%	0,00%	0,00%	0,00%

23. Měl/a jste někdy možnost zkusit marihuanu nebo hašíš a přesto jste to neudělal/a?

42,19%	Ne
57,81%	Ano

→ Kolikrát v životě se Vám to stalo?

31,25%	1–2krát
17,19%	3–5krát
3,13%	6–9krát
4,69%	10–19krát
1,56%	20–39krát
0,00%	40 a vícekrát

24. Jak často jste měl/a v důsledku Vašeho užívání marihuany v POSLEDNÍCH 12 MĚSÍCÍCH některé z následujících problémů?

	Nikdy	1-2x	3-5x	6-9x	10-19x	20-39x	40 či vícekrát
a) Rvačka	95,31%	4,69%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
b) Nehoda nebo zranění (úraz)	96,88%	1,56%	1,56%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

c) Problémy ve vztazích s rodiči	95,31%	3,13%	1,56%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
d) Problémy ve vztazích s přáteli	95,31%	1,56%	1,56%	0,00%	0,00%	1,56%	0,00%
e) Snížená výkonnost ve škole nebo v práci	90,63%	6,25%	3,13%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
f) Oběť loupeže nebo krádeže	98,44%	1,56%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
g) Nesnáze s policií	98,44%	1,56%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
h) Přijetí do nemocnice, na jednotku intenzivní péče či krizového centra	100,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
i) Sex bez ochrany	98,44%	1,56%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
j) Sexuální zkušenost, již jste druhý den litoval/a	95,31%	4,69%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

25. Kolik peněz jste v POSLEDNÍCH 30 DNECH utratil/a za tabák, alkohol a marihuanu nebo hašiš?

	0	100 Kč nebo méně	101-200 Kč	201-400 Kč	401-800 Kč	801-1500 Kč	1 500 Kč
a) Tabák	76,56%	9,38%	7,81%	4,69%	1,56%	1,56%	0,00%
b) Alkohol	51,56%	21,88%	9,38%	10,94%	3,13%	0,00%	1,56%
c) Marihuana/ hašiš	90,63%	4,69%	0,00%	3,13%	0,00%	0,00%	0,00%

26. Podle Vašeho odhadu, kolik z Vašich přátel...

	Nikdo	Málokdo	Několik	Většina	Všichni
a) kouří cigarety	0,00%	14,06%	51,56%	31,25%	1,56%
b) pije alkoholické nápoje (pivo, víno, destilát)	0,00%	9,38%	31,25%	50,00%	7,81%
c) se občas opije	1,56%	26,56%	29,69%	37,50%	3,13%
d) kouří marihuanu nebo hašiš	15,63%	51,56%	21,88%	6,25%	0,00%

27. Některý z Vašich starších sourozenců...

	Ano	Ne	Nevím	Nemám staršího sourozence
a) kouří cigarety	26,56%	37,50%	1,56%	32,81%

b) pije alkoholické nápoje (pivo, víno, destilát)	48,44%	10,94%	6,25%	32,81%
c) se občas opije	37,50%	17,19%	10,94%	32,81%
d) kouří marihuanu nebo hašiš	12,50%	45,31%	7,81%	32,81%

28. Jak velké je podle Vašeho názoru riziko, že si lidé uškodí (fyzicky nebo nějak jinak), KDYŽ...

	Žádné	Malé	Střední	Velké	Nevím
a) kouří příležitostně cigarety	18,75%	48,44%	17,19%	12,50%	3,13%
b) kouří jeden nebo více balíčků cigaret denně	6,25%	14,06%	34,38%	40,63%	6,25%
c) pije jednu nebo dvě sklenice alkoholu každý den	10,94%	42,19%	35,94%	10,94%	3,13%
d) pije čtyři nebo více sklenic alkoholu téměř každý den	6,25%	10,94%	26,56%	50,00%	4,69%
e) pije pět nebo více sklenic alkoholu každý víkend	3,13%	21,88%	37,50%	26,56%	7,81%
f) užije marihuanu nebo hašiš jednou nebo 2x	15,63%	37,50%	20,31%	18,75%	6,25%
g) kouří příležitostně marihuanu nebo hašiš	10,94%	25,00%	42,19%	14,06%	7,81%
h) kouří pravidelně marihuanu nebo hašiš	3,13%	3,13%	21,88%	57,81%	14,06%

29. Kolik dní jste v POSLEDNÍCH 30 DNECH pil/a nějaký alkohol jako pivo, víno nebo destiláty?

31,25%	Nikdy v posledních 30 dnech
10,94%	1 den v posledních 30 dnech
17,19%	2 dny v posledních 30 dnech
20,31%	3 dny v posledních 30 dnech
4,69%	1 den v týdnu
9,38%	2 dny v týdnu
4,69%	3–4 dny v týdnu
0,00%	Každý den nebo skoro každý den v posledních 30 dnech

30. Zamyslete se nad běžným dnem v POSLEDNÍCH 30 DNECH, kdy jste pil/a alkohol. Kolik sklenek alkoholu jste vypil/a? (Sklenkou alkoholu se myslí 2 dcl vína nebo 0,5 l piva, nebo jedna sklenička (5 cl) destilátu).

7,81%	Nikdy nepiji alkohol
23,44%	Nepil/a jsem alkohol v posledních 30 dnech
14,06%	1 sklenku
18,75%	2 sklenky
10,94%	3 sklenky
7,81%	4 sklenky
6,25%	5 sklenek
0,00%	6 sklenek
4,69%	7 sklenek
3,13%	8 sklenek
0,00%	9 sklenek
4,69%	10 sklenek anebo více

31. Užil jste marihuanu nebo hašiš v POSLEDNÍCH 12 MĚSÍCÍCH? (Označte jeden rámeček v každém řádku.)

64,06%	Ne				
37,50%	Ano → Stalo se vám z něco následujících věcí v posledních 12 měsících?				
	Nikdy	Zřídka	Občas	Celkem často	Velmi často
a) Kouřil/a jste někdy marihuanu nebo hašiš před polednem?	25,00%	7,81%	4,69%	0,00%	0,00%
b) Kouřil/a jste někdy marihuanu nebo hašiš, když jste byl sám/sama?	31,25%	1,56%	3,13%	1,56%	0,00%
c) Měl/a jste někdy problémy s pamětí, když jste kouřil/a marihuanu nebo hašiš?	29,69%	3,13%	4,69%	0,00%	0,00%
d) Řekli vám někdy vaši přátelé nebo členové rodiny, že byste měl/a snížit spotřebu nebo přestat užívat marihuanu nebo hašiš?	32,81%	0,00%	1,56%	3,13%	0,00%
e) Zkusil/a jste někdy snížit spotřebu nebo přestat užívat marihuanu nebo hašiš, ale neúspěšně?	29,69%	1,56%	1,56%	0,00%	4,69%
f) Měl/a jste někdy problémy kvůli vašemu užívání marihuany nebo hašiše (hádky, rvačka, nehoda, špatné výsledky ve škole aj.)?	25,00%	4,69%	4,69%	0,00%	0,00%

Uveďte jaké: špatné výsledky ve škole, nesoustředěnost; hádka, rvačka (z legrace); problémy s penězi.

32. Máte partu přátel, kde se marihuana nebo hašiš užívá, když se sejdete?

73,44%	Ne		
21,88%	Ano - Kolikrát za měsíc se setkáváte se členy vaší party?		
	1,56%	Denně nebo skoro denně	
	1,56%	3–4x týdně	
	4,69%	1–2x týdně	
	12,50%	1–3x měsíčně	
	3,13%	Méně než 1x měsíčně	

33. Kde si myslíte, že by se dala snadno sehnat marihuana nebo hašiš, kdybyste si ji chtěl/a opatřit?

20,31%	Neznám takové místo
40,63%	Na ulici, v parku
12,50%	Ve škole
37,50%	Na diskotéce nebo v baru
31,25%	V bytě dealera
10,94%	Přes internet
10,94%	Jinde, uveďte kde: u kamaráda; kámoši, nebo si ji pěstovat :D; v jiných místech, kde se obchodují feťáci, dealeři a policie o tom neví; přes kamaráda – zná dealera.

34. Do jaké míry je pravděpodobné, že by se vám mohly přihodit následující věci, kdybyste užil/a marihuanu nebo hašiš?

	Vůbec	Nepravdě- podobné	Možné	Pravdě- podobné	Jisté
a) Vnímá/a bych věci intenzivněji	20,31%	18,75%	42,19%	12,50%	6,25%
b) Nebyl/a bych schopen/schopna soustředěně sledovat konverzaci	12,50%	10,94%	40,63%	23,44%	12,50%
c) Ztrácel/a bych souvislosti při konverzaci	14,06%	10,94%	45,31%	18,75%	10,94%
d) Nebyl/a bych tak stydlivý/á	17,19%	1,56%	31,25%	31,25%	18,75%
e) Obtížně bych se soustředil/a	12,50%	12,50%	32,81%	25,00%	15,63%
f) Byl/a bych více otevřenější	10,94%	4,69%	23,44%	40,63%	20,31%
g) Užíval/a bych daný okamžik	12,50%	12,50%	29,69%	28,13%	18,75%

intenzivněji					
h) Prožíval/a bych pocity s větší intenzitou	14,06%	15,63%	32,81%	28,13%	9,38%
i) Měl/a bych menší zábrany	14,06%	10,94%	39,06%	26,56%	9,38%
j) Mohl/a bych mít pocity pronásledování	21,88%	20,31%	39,06%	7,81%	6,25%

35. Pokud jste někdy v životě užil/a marihuanu nebo hašiš, jak jste tuto látku získal/a?

56,25%	Nikdy jsem neužil/a marihuanu nebo hašiš
6,25%	Dostal/a jsem ji od staršího bratra nebo sestry
17,19%	Dostal/a jsem ji od staršího kamaráda/ky
10,94%	Dostal/a jsem ji od mladšího nebo stejně starého kamaráda/ky
6,25%	Dostal/a jsem ji od někoho, o kom jsem slyšel/a, ale neznal/a osobně
1,56%	Dostal/a jsem ji od cizího člověka
18,75%	Brala se ve skupině přátel
7,81%	Koupil/a jsem ji od kamaráda/ky
4,69%	Koupil/a jsem ji od cizího člověka
0,00%	Dostal/a jsem ji od jednoho z rodičů
0,00%	Vzal/a jsem ji doma bez dovolení rodičů
4,69%	Nic z toho (popište prosím stručně, jak jste ji dostal/a):

36. Z jakého důvodu jste zkusil/a tuto drogu?

54,69%	Nikdy jsem neužíval/a marihuanu
17,19%	Chtěl/a jsem se dostat do nálady
7,81%	Nechtěl/a jsem stát mimo partu
6,25%	Neměl/a jsem co dělat
25,00%	Byl/a jsem zvědavý/á
7,81%	Chtěl/a jsem zapomenout na starosti
3,13%	Bylo to z jiných důvodů, uveďte jakých: byla, tak jsem si prostě dal; Chtěla jsem vědět jaké má účinky. Zkusit to jako ostatní, ale nejsem žádný závislák a neberu ji často. Jednou za čas.
3,13%	Nevzpomínám si

Příloha č. 6: Výsledky výzkumu – gymnázium a SOŠ (40 respondentů)

3. Jak často (pokud vůbec) děláte následující věci?

	Nikdy	Párkrát za rok	Jednou či 2x za měsíc	Aspoň jednou za týden	Téměř denně
a) Hraji počítačové hry	2,50%	15,00%	12,50%	20,00%	50,00%
b) Aktivně sportuji, (atletika, posilování apod.)	5,00%	5,00%	10,00%	52,50%	25,00%
c) Čtu pro zábavu knihy (nepočítejte školní učebnice)	30,00%	27,50%	20,00%	15,00%	5,00%
d) Chodím večer za zábavou (disko, kavárna, večírky atd.)	10,00%	27,50%	35,00%	22,50%	7,50%
e) Jiné koníčky (hra na hudební nástroj, zpěv, kreslení, psaní, atp.)	30,00%	20,00%	10,00%	22,50%	17,50%
f) Chodím s přáteli do nákupních center, po ulici, do parku atd. jen tak pro zábavu	10,00%	5,00%	25,00%	35,00%	25,00%
g) Surfuji na internetu (chat, hry, muzika aj.)	0,00%	0,00%	0,00%	12,50%	87,50%
h) Hraji na automatech (takových, kde se dají vyhrát peníze)	87,50%	10,00%	2,50%	0,00%	0,00%

4. Jak obtížné by podle Vašeho názoru pro Vás bylo sehnat si cigarety, kdybyste o ně stál/a?

0,00%	Nemožné
2,50%	Velmi obtížné
0,00%	Poměrně obtížné
32,50%	Poměrně snadné
60,00%	Velmi snadné
2,50%	Nevím

5. Kolikrát v životě (pokud vůbec) jste kouřil/a cigarety?

Nikdy	1-2x	3-5x	6-9x	10-19x	20-39x	40 nebo vícekrát
22,50%	15,00%	5,00%	0,00%	10,00%	10,00%	37,50%

6. Jak často a kolik cigaret jste kouřil/a během POSLEDNÍCH 30 DNÍ?

50,00%	Vůbec nekouřil/a
10,00%	Méně než 1 cigaretu za týden
10,00%	Kouřil/a, ale ne denně
5,00%	1-5 cigaret denně
5,00%	6-10 cigaret denně
0,00%	11-20 cigaret denně
5,00%	Více než 20 cigaret denně

7. V jakém věku (pokud vůbec) jste POPRVÉ zkoušel/a následující věci?

Poprvé ve věku:	Nikdy	9 let či dříve	10 let	11 let	12 let	13 let	14 let	15 let	16 let či později
a) Kouřil/a první cigaretu	17,50%	0,00%	12,50%	15,00%	15,00%	17,50%	17,50%	5,00%	0,00%
b) Kouřil/a cigarety denně	52,50%	0,00%	2,50%	0,00%	2,50%	2,50%	15,00%	20,00%	7,50%

8. Jak obtížné by podle Vašeho názoru pro vás bylo sehnat si následující alkoholické nápoje, kdybyste o ně stál/a?

	Nemožné	Velmi obtížné	Trochu obtížné	Celkem snadné	Velmi Snadné	Nevím
a) Pivo (nepočítá se nealkoholické pivo)	0,00%	2,50%	12,50%	22,50%	60,00%	2,50%
c) Alkopops (např. frisco)	5,00%	12,50%	2,50%	10,00%	67,50%	10,00%
d) Víno	0,00%	15,00%	5,00%	15,00%	60,00%	10,00%
e) Destilát	2,50%	10,00%	20,00%	30,00%	32,50%	5,00%

9. Jak často (pokud vůbec) jste pil/a nějaký alkoholický nápoj?

	Nikdy	1-2x	3-5x	6-9x	10-19x	20-39x	40 či vícekrát
a) Za celý život	7,50%	2,50%	5,00%	2,50%	20,00%	10,00%	52,50%

b) Během posledních 12 měsíců	20,00%	7,50%	5,00%	12,50%	17,50%	12,50%	25,00%
c) Během posledních 30 dnů	22,50%	27,50%	15,00%	17,50%	5,00%	2,50%	12,50%

10. Zamyslete se nad POSLEDNÍMI 30 DNY. Jak často (pokud vůbec) jste pil/a některý z následujících nápojů?

	Nikdy	1-2x	3-5x	6-9x	10-19x	20-39x	40 či vícekrát
a) Pivo (nepočítá se nealkoholické pivo)	35,00%	22,50%	12,50%	5,00%	10,00%	10,00%	5,00%
c) Alkopops (např. frisco)	70,00%	20,00%	2,50%	0,00%	2,50%	5,00%	0,00%
d) Víno	70,00%	15,00%	7,50%	0,00%	0,00%	7,50%	0,00%
e) Destilát (vodka, rum, slivovice aj., včetně míchaných nápojů např. gin s tonikem)	35,00%	27,50%	12,50%	7,50%	12,50%	0,00%	2,50%

11. Před kolika dny jste naposled pil/a alkohol?

7,50%	Nikdy nepiji alkohol
52,50%	Před 1–7 dny
20,00%	Před 8–14 dny
0,00%	Před 15–30 dny
20,00%	Před měsícem až rokem
2,50%	Více než před rokem

12. Zamyslete se nad POSLEDNÍM DNEM, kdy jste pil/a alkohol. Jaký alkoholický nápoj to byl?

7,50%	Nikdy nepiji alkohol
52,50%	Pivo (nepočítá se nealkoholické)
7,50%	Alkopops (alkoholizované limonády např. s vodkou) – např. frisco
15,00%	Víno
45,00%	Destiláty

12a. Když jste pil/a naposled nějaký alkohol, pil/a jste pivo? Pokud ano, přibližně kolik?

12,50%	Nikdy nepiji pivo
17,50%	Nepil/a jsem pivo, když jsem naposledy něco pil/a
20,00%	Méně než 1 láhev (tj. méně než 0,5 litru)
27,50%	1-2 lahve (0,5 až 1 litr)
12,50%	3-4 lahve (1,5 až 2,0 litry)
7,50%	Více než 4 lahve (více než 2 litry)

12b. Když jste pil/a naposled nějaký alkohol, pil/a jste víno? Pokud ano, přibližně kolik?

37,50%	Nikdy nepiji víno
27,50%	Nepil/a jsem víno když jsem naposledy něco pil/a
5,00%	Méně než sklenku (tj. méně než 2 decilitry)
17,50%	1-2 sklenky (2 až 4 decilitry)
2,50%	3-4 sklenky (asi 5 až 7 decilitrů)
2,50%	Celou láhev (více než 7 decilitrů)

12c. Když jste pil/a naposled nějaký alkohol, pil/a jste alkopops (např. frisco)? Pokud ano, přibližně kolik?

45,00%	Nikdy nepiji alkopops
22,50%	Nepil/a jsem alkopops, když jsem naposledy něco pil/a
20,00%	Méně než 2 lahve (tj. méně než 0,5 litru)
7,50%	2-3 lahve (0,5 až 1 litr)
2,50%	4-6 lahví (1,5 až 2 litry)
0,00%	Více než 7 lahví (tj. více než 2 litry)

12d. Když jste pil/a naposled nějaký alkohol, pil/a jste destilát (tj. tvrdý alkohol) [zahrnují se i destiláty konzumované v míchaných nápojích]? Pokud ano, přibližně kolik?

15,00%	Nikdy nepiji destiláty
20,00%	Nepil/a jsem destilát, když jsem naposledy něco pil/a
12,50%	Méně než 2 malé „panáky“ (tj. méně než 0,5 deci)
15,00%	1 až 2 velké panáky (0,5 až 1 deci)
15,00%	3 až 5 velkých panáků (tj. 1,5 až 2,5 decilitru)
20,00%	Více než 5 velkých panáků (tj. více než 2,5 del)

12e. Když jste naposledy pil/a alkohol, pil/a jste méně, stejně či více, než obvykle pijete?

25,00%	Méně
50,00%	Stejně
15,00%	Více

12f. Pokuste se, prosím, označit na škále od 1 do 10, jak silně jste byl/a opilý/á, když jste naposledy pil/a alkohol.

Vůbec									Byl/a jsem silně opilý/á, nemohl/a jsem si vzpomenout, co se stalo
17,50%	22,50%	12,50%	2,50%	7,50%	10,00%	12,50%	10,00%	0,00%	2,50%

13. Zamyslete se nad POSLEDNÍMI 30 DNY. Kolikrát (pokud vůbec) jste si koupil/a pivo, víno nebo destilát v nějakém obchodě nebo supermarketu pro svou vlastní spotřebu?

	Nikdy	1-2x	3-5x	6-9x	10-19x	20 či vícekrát
a) Pivo (nepočítá se nealkoholické pivo)	45,00%	17,50%	12,50%	10,00%	7,50%	5,00%
c) Alkopops (limonády s obsahem alkoholu)	67,50%	20,00%	5,00%	5,00%	0,00%	0,00%
d) Víno	77,50%	15,00%	2,50%	0,00%	2,50%	0,00%
e) Destilát (vodka, rum, slivovice aj., včetně míchaných nápojů např. gin s tonikem)	52,50%	22,50%	15,00%	2,50%	0,00%	5,00%

14. Kolikrát (pokud vůbec) jste v POSLEDNÍCH 30 DNECH pil/a alkoholické nápoje v hospodě, restauraci, baru, na diskotéce apod.?

	Nikdy	1-2x	3-5x	6-9x	10-19x	20 či vícekrát
a) Pivo (nepočítá se nealkoholické pivo)	40,00%	30,00%	2,50%	5,00%	12,50%	7,50%
c) Alkopops (např. frisco)	75,00%	20,00%	2,50%	0,00%	0,00%	2,50%

d) Váno	95,00%	5,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
e) Destilát (vodka, rum, slivovice aj., včetně míchaných nápojů např. gin s tonikem)	45,00%	20,00%	20,00%	10,00%	2,50%	2,50%

15. Mějte na mysli POSLEDNÍCH 30 DNÍ. Kolikrát (pokud vůbec) jste vypil/a pět nebo více sklenic alkoholu za sebou (to znamená při jedné příležitosti)? ("Sklenice alkoholu" znamená sklenici vína (2 dcl) nebo 0,5 l piva, nebo jednu skleničku (0,5 deci) destilátu).

35,00%	Ani jednou
20,00%	Jednou
12,50%	Dvakrát
17,50%	Třikrát až pětkrát
7,50%	6 až 9x
2,50%	10x a vícekrát

16. Kolikrát (pokud vůbec) jste byl/a opilý/á tak, že jste měl/a problémy s chůzí, s mluvením, zvracel/a nebo si nepamatoval/a, co se stalo?

	Nikdy	1-2x	3-5x	6-9x	10-19x	20-39x	40 či vícekrát
a) Za celý život	30,00%	27,50%	17,50%	10,00%	5,00%	5,00%	0,00%
b) Během posledních 12 měsíců	45,00%	30,00%	15,00%	7,50%	0,00%	0,00%	0,00%
c) Během posledních 30 dnů	75,00%	20,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

17. V jakém věku (pokud vůbec) jste POPRVÉ udělal/a či zkusil/a následující věci?

Poprvé ve věku:	Nikdy	9 let či dříve	10 let	11 let	12 let	13 let	14 let	15 let	16 let či později
a) Pil/a pivo (alespoň 1 sklenici)	7,50%	22,50%	12,50%	5,00%	10,00%	17,50%	17,50%	7,50%	0,00%

b) Alkopops (alespoň 1 sklenici)	22,50%	5,00%	10,00%	5,00%	20,00%	10,00%	12,50%	12,50%	0,00%
c) Pil/a víno (alespoň 1 sklenici)	22,50%	10,00%	2,50%	12,50%	15,00%	20,00%	10,00%	7,50%	0,00%
d) Pil/a destilát (alespoň 1 sklenku)	12,50%	2,50%	5,00%	5,00%	7,50%	10,00%	35,00%	7,50%	2,50%
e) Opil/a se alkoholem	27,50%	0,00%	0,00%	2,50%	17,50%	7,50%	17,50%	25,00%	0,00%

18. Do jaké míry je pravděpodobné, že by u Vás nastaly následující situace v souvislosti s pitím alkoholických nápojů?

	Velmi pravdě- podobné	Pravdě- podobné	Nejisté	Nepravdě- podobné	Velmi nepravdě- podobné
b) Dostal/a bych se do potíží s policií	30,00%	27,50%	27,50%	2,50%	10,00%
c) Uškodilo by mi to zdravotně	2,50%	12,50%	30,00%	30,00%	27,50%
d) Cítil/a bych se šťastný/á	10,00%	5,00%	30,00%	30,00%	22,50%
e) Zapomněl/a bych na své starosti	15,00%	50,00%	12,50%	12,50%	7,50%
f) Nemohl/a bych přestat s pitím	25,00%	35,00%	20,00%	10,00%	7,50%
g) Měl/a bych kocovinu	0,00%	10,00%	25,00%	35,00%	27,50%
h) Byl/a bych přátelštější a otevřenější	22,50%	20,00%	20,00%	15,00%	20,00%
i) Udělal/a bych něco, čeho bych litoval/a	27,50%	27,50%	20,00%	17,50%	5,00%
j) Víc bych se bavil/a, víc bych si užil/a zábavu	7,50%	17,50%	25,00%	25,00%	22,50%
k) Bylo by mi špatně	35,00%	25,00%	17,50%	7,50%	10,00%

19. Jak často jste měl/a v důsledku Vašeho užívání alkoholu v POSLEDNÍCH 12 MĚSÍCÍCH některé z následujících problémů?

	Nikdy	1-2x	3-5x	6-9x	10-19x	20-39x	40 či vícekrát
a) Rvačka	50,00%	25,00%	2,50%	2,50%	0,00%	2,50%	0,00%
b) Nehoda nebo zranění (úraz)	65,00%	20,00%	2,50%	0,00%	2,50%	2,50%	0,00%
c) Problémy ve vztazích s rodiči	62,50%	20,00%	2,50%	2,50%	0,00%	0,00%	0,00%
d) Problémy ve vztazích s přáteli	75,00%	10,00%	2,50%	0,00%	2,50%	0,00%	0,00%
e) Snížená výkonnost ve škole nebo v práci	75,00%	7,50%	2,50%	0,00%	0,00%	2,50%	2,50%
f) Oběť loupeže nebo krádeže	90,00%	0,00%	0,00%	2,50%	0,00%	0,00%	0,00%
g) Nesnáze s policií	85,00%	7,50%	2,50%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
h) Přijetí do nemocnice, na jednotku intenzivní péče či krizového centra	87,50%	5,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
i) Sex bez ochrany	75,00%	7,50%	2,50%	2,50%	0,00%	2,50%	2,50%
j) Sexuální zkušenost, jíž jste druhý den litoval/a	72,50%	12,50%	2,50%	2,50%	0,00%	0,00%	0,00%

20. Jak obtížné by podle Vašeho názoru pro Vás bylo sehnat si marihuanu nebo hašiš, kdybyste je chtěl/a?

12,50%	Nemožné
10,00%	Velmi obtížné
10,00%	Poměrně obtížné
30,00%	Poměrně snadné
25,00%	Velmi snadné
10,00%	Nevím

21. V jakém věku (pokud vůbec) jste POPRVÉ užil/a marihuanu nebo hašiš?

42,50%	Nikdy
--------	-------

2,50%	9 let nebo dříve
0,00%	10 let
2,50%	11 let
2,50%	12 let
5,00%	13 let
20,00%	14 let
17,50%	15 let
7,50%	16 let nebo později

22. Kolikrát jste užil/a (pokud vůbec) marihuanu ("trávu") nebo hašíš?

	Nikdy	1-2x	3-5x	6-9x	10-19x	20-39x	40 či vícekrát
a) Za celý život	47,50%	17,50%	12,50%	5,00%	5,00%	5,00%	10,00%
b) Za posledních 12 měsíců	65,00%	20,00%	2,50%	0,00%	5,00%	0,00%	10,00%
c) Za posledních 30 dnů	80,00%	7,50%	2,50%	5,00%	2,50%	0,00%	2,50%

23. Měl/a jste někdy možnost zkusit marihuanu nebo hašíš a přesto jste to neudělal/a?

27,50%	Ne
75,00%	Ano

→ Kolikrát v životě se Vám to stalo?

37,50%	1–2krát
17,50%	3–5krát
5,00%	6–9krát
5,00%	10–19krát
2,50%	20–39krát
10,00%	40 a vícekrát

24. Jak často jste měl/a v důsledku Vašeho užívání marihuany v POSLEDNÍCH 12 MĚSÍCÍCH některé z následujících problémů?

	Nikdy	1-2x	3-5x	6-9x	10-19x	20-39x	40 či vícekrát
a) Rvačka	85,00%	5,00%	2,50%	2,50%	0,00%	0,00%	0,00%
b) Nehoda nebo zranění (úraz)	92,50%	7,50%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

c) Problémy ve vztazích s rodiči	97,50%	2,50%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
d) Problémy ve vztazích s přáteli	95,00%	5,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
e) Snížená výkonnost ve škole nebo v práci	80,00%	10,00%	2,50%	2,50%	0,00%	0,00%	2,50%
f) Oběť loupeže nebo krádeže	100,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
g) Nesnáze s policií	97,50%	2,50%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
h) Přijetí do nemocnice, na jednotku intenzivní péče či krizového centra	100,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
i) Sex bez ochrany	90,00%	5,00%	2,50%	0,00%	0,00%	2,50%	0,00%
j) Sexuální zkušenost, již jste druhý den litoval/a	97,50%	2,50%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

25. Kolik peněz jste v POSLEDNÍCH 30 DNECH utratil/a za tabák, alkohol a marihuanu nebo hašiš?

	0	100 Kč nebo méně	101-200 Kč	201-400 Kč	401-800 Kč	801-1500 Kč	1 500 Kč
a) Tabák	42,50%	7,50%	7,50%	2,50%	0,00%	2,50%	2,50%
b) Alkohol	32,50%	10,00%	5,00%	5,00%	7,50%	5,00%	0,00%
c) Marihuana/ hašiš	57,50%	2,50%	0,00%	0,00%	0,00%	2,50%	2,50%

26. Podle Vašeho odhadu, kolik z Vašich přátel...

	Nikdo	Málokdo	Několik	Většina	Všichni
a) kouří cigarety	2,50%	0,00%	25,00%	62,50%	2,50%
b) pije alkoholické nápoje (pivo, víno, destilát)	0,00%	5,00%	22,50%	52,50%	17,50%
c) se občas opije	0,00%	15,00%	32,50%	37,50%	10,00%
d) kouří marihuanu nebo hašiš	7,50%	47,50%	32,50%	10,00%	0,00%

27. Některý z Vašich starších sourozenců...

	Ano	Ne	Nevím	Nemám staršího sourozence
a) kouří cigarety	27,50%	37,50%	0,00%	35,00%

b) pije alkoholické nápoje (pivo, víno, destilát)	40,00%	22,50%	2,50%	35,00%
c) se občas opije	42,50%	17,50%	5,00%	35,00%
d) kouří marihuanu nebo hašiš	12,50%	47,50%	5,00%	35,00%

28. Jak velké je podle Vašeho názoru riziko, že si lidé uškodí (fyzicky nebo nějak jinak), KDYŽ...

	Žádné	Malé	Střední	Velké	Nevím
a) kouří příležitostně cigarety	25,00%	40,00%	25,00%	5,00%	2,50%
b) kouří jeden nebo více balíčků cigaret denně	7,50%	20,00%	20,00%	45,00%	7,50%
c) pije jednu nebo dvě sklenice alkoholu každý den	25,00%	30,00%	25,00%	12,50%	5,00%
d) pije čtyři nebo více sklenic alkoholu téměř každý den	2,50%	20,00%	27,50%	40,00%	5,00%
e) pije pět nebo více sklenic alkoholu každý víkend	10,00%	25,00%	40,00%	12,50%	7,50%
f) užije marihuanu nebo hašiš jednou nebo 2x	17,50%	22,50%	32,50%	12,50%	12,50%
g) kouří příležitostně marihuanu nebo hašiš	17,50%	32,50%	25,00%	15,00%	5,00%
h) kouří pravidelně marihuanu nebo hašiš	10,00%	5,00%	22,50%	47,50%	12,50%

29. Kolik dní jste v POSLEDNÍCH 30 DNECH pil/a nějaký alkohol jako pivo, víno nebo destiláty?

22,50%	Nikdy v posledních 30 dnech
15,00%	1 den v posledních 30 dnech
12,50%	2 dny v posledních 30 dnech
15,00%	3 dny v posledních 30 dnech
5,00%	1 den v týdnu
17,50%	2 dny v týdnu
7,50%	3–4 dny v týdnu
0,00%	Každý den nebo skoro každý den v posledních 30 dnech

30. Zamyslete se nad běžným dnem v POSLEDNÍCH 30 DNECH, kdy jste pil/a alkohol. Kolik sklenek alkoholu jste vypil/a? (Sklenkou alkoholu se myslí 2 dcl vína nebo 0,5 l piva, nebo jedna sklenička (5 cl) destilátu).

12,50%	Nikdy nepiji alkohol
15,00%	Nepil/a jsem alkohol v posledních 30 dnech
2,50%	1 sklenku
25,00%	2 sklenky
12,50%	3 sklenky
0,00%	4 sklenky
5,00%	5 sklenek
7,50%	6 sklenek
7,50%	7 sklenek
0,00%	8 sklenek
2,50%	9 sklenek
12,50%	10 sklenek anebo více

31. Užil jste marihuanu nebo hašiš v POSLEDNÍCH 12 MĚSÍCÍCH?

62,50%	Ne				
35,00%	Ano → Stalo se vám z něco následujících věcí v posledních 12 měsících?				
	Nikdy	Zřídka	Občas	Celkem často	Velmi často
a) Kouřil/a jste někdy marihuanu nebo hašiš před polednem?	17,50%	10,00%	5,00%	5,00%	0,00%
b) Kouřil/a jste někdy marihuanu nebo hašiš, když jste byl sám/sama?	22,50%	5,00%	5,00%	2,50%	2,50%
c) Měl/a jste někdy problémy s pamětí, když jste kouřil/a marihuanu nebo hašiš?	20,00%	12,50%	2,50%	0,00%	2,50%
d) Řekli vám někdy vaši přátelé nebo členové rodiny, že byste měl/a snížit spotřebu nebo přestat užívat marihuanu nebo hašiš?	32,50%	2,50%	0,00%	2,50%	0,00%
e) Zkusil/a jste někdy snížit spotřebu nebo přestat užívat marihuanu nebo hašiš, ale neúspěšně?	32,50%	0,00%	2,50%	0,00%	2,50%
f) Měl/a jste někdy problémy kvůli vašemu užívání marihuany nebo hašiše (hádky, rvačka, nehoda, špatné výsledky ve škole aj.)?	27,50%	7,50%	2,50%	0,00%	0,00%

Uved'te jaké: komat.

32. Máte partu přátel, kde se marihuana nebo hašiš užívá, když se sejdete?

50,00%	Ne
45,00%	Ano – Kolikrát za měsíc se setkáváte se členy vaší party?
	0,00% Denně nebo skoro denně
	7,50% 3–4x týdně
	2,50% 1–2x týdně
	15,00% 1–3x měsíčně
	22,50% Méně než 1x měsíčně

33. Kde si myslíte, že by se dala snadno sehnat marihuana nebo hašiš, kdybyste si ji chtěl/a opatřit?

17,50%	Neznám takové místo
40,00%	Na ulici, v parku
32,50%	Ve škole
20,00%	Na diskotéce nebo v baru
27,50%	V bytě dealera
7,50%	Přes internet
15,00%	Jinde, uveďte kde: u kámošů; fgn.; na Fügnerce - město - centrum; u mě; u bývalých přátel; u známých; u kamarádky.

34. Do jaké míry je pravděpodobné, že by se vám mohly přihodit následující věci, kdybyste užil/a marihuanu nebo hašiš?

	Vůbec	Nepravdě- podobné	Možné	Pravdě- podobné	Jisté
a) Vnímál/a bych věci intenzivněji	47,50%	22,50%	17,50%	10,00%	2,50%
b) Nebyl/a bych schopen/schopna soustředěně sledovat konverzaci	30,00%	7,50%	32,50%	20,00%	7,50%
c) Ztrácel/a bych souvislosti při konverzaci	32,50%	10,00%	25,00%	27,50%	2,50%
d) Nebyl/a bych tak stydlivý/á	30,00%	7,50%	35,00%	20,00%	7,50%
e) Obtížně bych se soustředil/a	35,00%	12,50%	30,00%	17,50%	5,00%
f) Byl/a bych více otevřenější	30,00%	15,00%	30,00%	7,50%	17,50%
g) Užíval/a bych daný okamžik intenzivněji	35,00%	17,50%	25,00%	7,50%	15,00%

h) Prožíval/a bych pocity s větší intenzitou	37,50%	25,00%	15,00%	5,00%	15,00%
i) Měl/a bych menší zábrany	32,50%	12,50%	27,50%	20,00%	7,50%
j) Mohl/a bych mít pocity pronásledování	45,00%	15,00%	27,50%	7,50%	5,00%

35. Pokud jste někdy v životě užil/a marihuanu nebo hašiš, jak jste tuto látku získal/a?

40,00%	Nikdy jsem neužil/a marihuanu nebo hašiš
5,00%	Dostal/a jsem ji od staršího bratra nebo sestry
25,00%	Dostal/a jsem ji od staršího kamaráda/ky
15,00%	Dostal/a jsem ji od mladšího nebo stejně starého kamaráda/ky
2,50%	Dostal/a jsem ji od někoho, o kom jsem slyšel/a, ale neznal/a osobně
0,00%	Dostal/a jsem ji od cizího člověka
10,00%	Brala se ve skupině přátel
5,00%	Koupil/a jsem ji od kamaráda/ky
7,50%	Koupil/a jsem ji od cizího člověka
0,00%	Dostal/a jsem ji od jednoho z rodičů
2,50%	Vzal/a jsem ji doma bez dovolení rodičů
0,00%	Nic z toho (popište prosím stručně, jak jste ji dostal/a):

36. Z jakého důvodu jste zkusil/a tuto drogu?

40,00%	Nikdy jsem neužíval/a marihuanu
12,50%	Chtěl/a jsem se dostat do nálady
5,00%	Nechtěl/a jsem stát mimo partu
2,50%	Neměl/a jsem co dělat
35,00%	Byl/a jsem zvědavý/á
5,00%	Chtěl/a jsem zapomenout na starosti
2,50%	Bylo to z jiných důvodů, uveďte jakých: útěk před realitou.
5,00%	Nevzpomínám si

Příloha č. 7: Seznam škol, na kterých proběhlo dotazníkové šetření; potvrzení o dotazníkovém šetření.

ZŠ Barvířská

Adresa: Barvířská 32/6; 460 07 Liberec 33

Potvrzení o provedení dotazníkového šetření na ZŠ

Potvrzuji, že **Markéta Těthalová**, studentka Technické univerzity v Liberci, provedla
dne 9.3.2017 dotazníkové šetření s názvem **Alkohol, cigarety a marihuana u
mladistvých** na škole ZŠ Barvířská, a to ve 1 třídách
s celkovým počtem 12 studentů.

V Liberci dne 9.3.2017

Jméno

Podpis

KUŽELKA
Kuzelka

ZŠ Ještědská

Adresa: Ještědská 354/88; 460 08 Liberec 8

Potvrzení o provedení dotazníkového šetření na ZŠ

Potvrzuji, že **Markéta Těthalová**, studentka Technické univerzity v Liberci, provedla
dne 1.3.2011 dotazníkové šetření s názvem **Alkohol, cigarety a marihuana u
mladistvých** na škole ZŠ Ještědská, a to ve 2 třídách
s celkovým počtem 32 studentů.

V Liberci dne 1.3.2011

Jméno MEDVEDĚTŘOVÁ /
Podpis Medved'kova

ZŠ Kaplického

Adresa: Kaplického 384; 463 12, Liberec 23

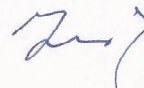
Potvrzení o provedení dotazníkového šetření na ZŠ

Potvrzuji, že **Markéta Těthalová**, studentka Technické univerzity v Liberci, provedla
dne 28.2.2011 dotazníkové šetření s názvem **Alkohol, cigarety a marihuana u
mladistvých na škole** ZŠ Kaplického, a to ve 1 třídách
s celkovým počtem 20 studentů.

V Liberci dne 28.2.2011

Jméno Zerowik Pavel

Podpis

Střední odborná škola a Gymnázium Na Bojišti

Na Bojišti 759/15; 460 07 Liberec 3

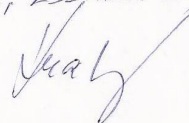
Potvrzení o provedení dotazníkového šetření na gymnáziu

Potvrzuji, že **Markéta Těthalová**, studentka Technické univerzity v Liberci, provedla
dne 15.2. a 1.3.2011 dotazníkové šetření s názvem **Alkohol, cigarety a marihuana u**
mladistvých na škole SOS Na Bojišti, a to ve 3 třídách
s celkovým počtem 46 studentů.

V Liberci dne 2.3.2011

Jméno ING. ZDENEK KRABŠ

Podpis

Příloha č. 8: Seznam internetových kontaktů.

České webové stránky

Adiktologie

Stránky Centra adiktologie na Psychiatrické klinice 1. lékařské fakulty a FVN Karlovy univerzity v Praze. Jsou zde dostupná online čísla jediného českého časopisu, který se odborně zabývá výzkumem a léčbou závislostí. Časopis vychází jak v tištěné, tak v online podobě.

Adresa: www.adiktologie.cz

Alkoholik

Server věnovaný závislosti na alkoholu, pomoci alkoholikům, podrobnostem a novinkám týkajících se alkoholu.

Adresa: www.alkoholik.cz

Anonymní alkoholici

Internetové stránky české skupiny anonymních alkoholiků. Na webu jsou přístupné informace o setkáních v různých regionech ČR.

Adresa: www.sweb.cz/aacesko

Česká koalice proti tabáku

ČKPT provozuje internetový server věnovaný problematice kouření. Je zaměřen jak na kuřáky, kteří chtějí s kouřením přestat, tak na nekuřáky, kteří chtějí najít nekuřáckou restauraci nebo kavárnu. Zároveň jsou zde zveřejňovány novinky týkající se kouření a příslušné legislativy.

Adresa: www.dokurte.cz

Dis – drogový informační server

Stránky provozované občanským sdružením Sananim jsou plné aktualit a zajímavostí ze světa závislostí. Stránky se věnují ilegálním drogám, alkoholu,

nikotinu a závislostem na nich. Je zde i sekce pro odborníky, kde jsou zveřejňovány novinky o výzkumu.

Adresa: www.drogy.net

Drogová poradna

Drogová poradna provozovaná občanským sdružením Sananim na svých stránkách nabízí možnost odpovědi na anonymní dotaz týkající se drogové problematiky. Odpovídají odborníci ze sdružení Sananim a externí specialisté. Zároveň jsou zde zveřejněny odpovědi na již položené dotazy a je v nich možné vyhledávat. Součástí stránek jsou i texty o jednotlivých drogách a drogové problematice.

Adresa: www.drogovaporadna.cz

Drogy-info.cz

Informační kanál o ilegálních a legálních drogách, který provozuje Národní monitorovací středisko pro drogy a drogové závislosti. Pravidelně informuje o novinkách ve světě drog a boje proti nim, legislativních úpravách a nových publikacích. Je významným rozcestníkem problematiky drog v České republice.

Adresa: www.drogy-info.cz

Informační portál drogové prevence

Další internetová stránka z dílny občanského sdružení Sananim. Informační portál drogové prevence představuje kanál, na kterém jsou k nalezení informace jak pro rodiče dětí a pedagogy, tak pro děti samotné. Jedná se o první server v ČR, který přináší ucelené informace o primární prevenci.

Adresa: www.odrogach.cz

Národní program boje proti AIDS v České republice

Stránky plné informací o této nebezpečné chorobě jak pro nemocné, tak pro jejich příbuzné. Působí jako rozcestník pro ty, kteří si nevědí rady a bojí se, že mohou být nakaženi.

Adresa: www.aids-hiv.cz

Sídliště

Internetový protidrogový informační server Sídliště si klade za cíl působit na mládež preventivně a nabízet jí zdravou alternativu trávení volného času. Projekt vznikl ve spolupráci s MŠMT, bohužel ale není příliš aktualizovaný.

Adresa: www.sidliste.cz

Streetwork

Oborový portál o nízkoprahových sociálních službách a zařízeních. Působí například jako rozcestník nízkoprahových klubů pro mládež.

Adresa: www.streetwork.cz

Zahraniční webové stránky

Addiction Journal

Stránky, na kterých je online přístupný prestižní vědecký časopis zabývající se závislostmi.

Jazyk: angličtina

Adresa: www.addictionjournal.org

Archido

Informační a výzkumné centrum závislostí na tabáku, alkoholu, léčivech a dalších drogách na svém webu shromáždilo unikátní online knihovnu literaturu vztahující se k drogové literatuře.

Jazyk: němčina, angličtina

Adresa: www.archido.de

Drug Rehab

Stránky pro laickou i odbornou veřejnost, věnované drogové problematice obecně a závislostem. Nabízí širokou škálu informací o drogách samotných a jejich zneužívání. Jsou jedním z rozcestníků drogové prevence ve Spojených státech amerických.

Jazyk: angličtina

Adresa: www.drug-rehabs.org

European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction

Jedná se o web Evropského monitorovacího střediska pro drogy a drogovou závislost (EMCDDA), které bylo založeno, aby přinášelo faktické, objektivní a aktuální zprávy ze světa výzkumu drog a drogových závislostí v Evropě. Stránky jsou hlavně v angličtině, ale obsahují i zkrácené jazykové mutace evropských zemí včetně ČR.

Jazyk: angličtina, částečně různé evropské jazyky včetně češtiny

Adresa: www.emcdda.eu.int

ESPAD

Internetová stránka mezinárodního projektu ESPAD – Evropská školní studie o alkoholu a jiných drogách.

Jazyk: angličtina

Adresa: www.espad.org

Harm Reduction Journal

Stránky renomovaného časopisu píšícího o politice snižování či minimalizace škod a práce s drogově závislými.

Jazyk: angličtina

Adresa: www.harmreductionjournal.com

Národné monitorovacie centrum pre drogy

Slovenský server plný informací pro rodiče, teenagery, učitele, odborníky a drogově závislé je významným zdrojem informací a rozcestníkem drogové problematiky ve Slovenské republice.

Jazyk: slovenština

Adresa: www.infodrogy.sk

Research Society on Alcoholism

Stránky věnované výzkumu alkoholismu, jeho léčbě a prevenci. V diskuzi se zde setkávají odborníci z celého světa.

Jazyk: angličtina

Adresa: www.rsoa.org

Society for Research on Nicotine and Tobacco

Společnost pro výzkum nikotinu a tabáku (SRNT) je organizace založená za účelem výzkumu. Na jejích webových stránkách je možné číst nejnovější vědecké poznatky z oboru.

Jazyk: angličtina

Adresa: www.srnt.org